

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

43'üncü Toplantı
22 Şubat 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/914)

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, tasarının 75'inci maddesi görüşmelerinde Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Özel Kalem Müdürünün çaycısının yönetim kurulu üyesi olduğuyula ilgili açıklamasının gerçeği yansıtmadığına ilişkin açıklaması

2.- İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel'in, Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

43'üncü Toplantı

22 Şubat 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 12.10'da açılarak üç oturum yaptı.

Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/914) maddeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanarak kabul edildi.

Trabzon Milletvekili Salih Cora, tasarının 75'inci maddesi görüşmelerinde Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Özel Kalem Müdürünün çaycısının yönetim kurulu üyesi olduğuyla ilgili açıklamasının gerçeği yansıtmadığına,

İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel, Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.07'de toplantıya son verildi.

22 Şubat 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.10

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

(Oturum, Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdinç tarafından açıldı)

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 43'üncü Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/914)

BAŞKAN - Gündemimizde (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

35'inci maddeyle ilgili bir tekririmüzakere önergesi var, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 35'inci maddesinin İç Tüzük'ün 43'üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35'inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 35'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

“MADDE 35- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan gelir vergisinden pay verilmesi”

EK MADDE 12- Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve ödenen gelir vergisi tutarlarının tamamı, takvim yılının üçer aylık dönemini takip eden ikinci ayın 15 inci gününün sonuna kadar ödemeyi yapan kulüp ve şirketlere, aşağıdaki amaçlara harcanmak üzere 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 37 nci maddesinin üçüncü fıkrası uygulanmak suretiyle Maliye Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten pay olarak aktarılır.

a) Amatör spor dallarında sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Yapılan ödeme, her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşamaz).

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin işe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları.

Pay olarak aktarılan tutarlar ile bu kapsamda yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim, maliyet veya zarar olarak dikkate alınamaz.

Amaç dışı kullanılan paylar, amaç dışı kullanıldığı tarihten itibaren, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte anılan Kanuna göre, ilgili kulüp ve şirketten tahsil edilir. Aktarılan paylar, bu fıkra kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Payların hesaplanması, kullanılması ve denetlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Uygun görürseniz Muhasebat Genel Müdürümüz bir açıklama yapsın bu konuda.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHASEBAT GENEL MÜDÜRÜ ERTAN ERÜZ – Hâlihazır tasarıda reddiyat olarak düzenlenmiş olan maddenin gelirden pay verilmesi suretiyle amatör spor kulüplerinin, spor kulüpleri ve şirketlerden tevkif suretiyle kesilen gelir vergisinin üç ayda bir iade edilmesi suretiyle yapılması öngörülmektedir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Önergeyle yapılan nedir? Ne değişti önergeyle?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne değişti önergeyle?

MUHASEBAT GENEL MÜDÜRÜ ERTAN ERÜZ – Hâlihazırda tasarıda reddiyat olarak vardı yani vergi iadesi olarak giderilmesi düşünülürken mükelleflerin uyum düzeyine göre ödemelerini yapmaları hâlinde pay olarak yani Maliye Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten pay olarak üç ayda bir ödenmesi suretiyle ödenmesi öngörülmektedir.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Neden buna ihtiyaç duydunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu değişiklikle ne amaçlandı, ne oldu yani? Tamam, şekli anladık ama ne faydası olacak?

MUHASEBAT GENEL MÜDÜRÜ ERTAN ERÜZ – Yapılan düzenlemeyle mükelleflerin uyum düzeninin izlenmesinin, denetlenmesinin daha kolay olacağı öngörülmektedir.

BAŞKAN – Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce Plan ve Bütçe Komisyonu Başkan ve üyelerinin dikkatine: Tarihe geçecek ve dolayısıyla da gelecekte çok fazla tartışılacak bir konu olması nedeniyle tamamen hukuki bir değerlendirme yapmak istiyorum. Bu geçsin, sonra bunun sosyal olarak değerlendirilmesiyle ilgili de birkaç şey söyleyeceğim. Değerli arkadaşlar, Anayasa'mızın 2'nci maddesi hukuk devletini çok net bir şekilde tanımlar. Bu maddeye göre, hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendisini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan bir devlettir yani yasa koyucunun bile bozamayacağı temel hukuk ilkelerinin de bulunduğu bir devlettir hukuk devleti. Hukuk devleti olmanın gereği adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi olup bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır asıl olan. Anayasa'nın "Bütçenin hazırlanması ve uygulanması" başlıklı 161'inci maddesinin birinci fıkrası da devletin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamalarının yıllık bütçelerle yapılacağını belirtmektedir. İkinci fıkra da mali yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünün kanunla düzenleneceğini hüküm altına almaktadır. Bu hüküm çerçevesinde çıkartılan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun bütçe ilkelerini düzenleyen 13'üncü maddesinin (g) bendi "Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır." hükmünü taşımaktadır. Bütçenin genelliği ilkesi işte bu ilkedен doğmaktadır. Bütçenin genelliği ilkesi ve kamu gelirlerinin belirli bir kamu hizmetine ayrılması "ademitahsis ilkesi" olarak anılmaktadır. Buna göre kamu gelirlerinin tamamı devlet hazinesinde toplanacak, kamu hizmetlerinde öncelik sırasına göre kamu gideri olarak harcanacaktır. Böylece bütçe disiplini ve denetimi daha etkin bir şekilde sağlanacaktır. Kaynakta kesinti suretiyle tahakkuk ettirilen ve tahsil edilen vergilerin yeniden spor kulüplerine kullanılması -biraz önce söylediğim- Anayasa'nın hem 2 hem de 161'inci maddesiyle taban tabana zıt bir hüküm oluşturmaktadır. Anayasa'nın 161'inci maddesinde öngörülen bütçenin hazırlanması ve uygulanması ilkeleri ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda düzenlenen bütçenin genelliği ve ademitahsis ilkelerine net olarak aykırıdır. Bu durumda, kural, Anayasa'nın 2'nci maddesinde belirtilen, hukuk devletinin bir gereği olan kanunilik ilkesine de aykırılık oluşturmaktadır. Bunlarla ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin şimdiye kadar vermiş olduğu sayısız karar bulunmaktadır. Bütçe ile bütçe dışı kurumlar arasında ilişki bizim yasalarımıza göre sadece bütçeden yapılacak transfer ödemeleriyle mümkündür yani yok diye bir olay yok, olabilir, transfer ödemesiyle yapılır. Finansman kaynakları bütçe dışında kullanılamaz, hepsi bütçenin içerisine girer. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkını kullanarak önceliklerine verdiği ödenekler çerçevesinde transferlere aktarılan miktarlar da o transferin amacına uygun olarak kullanılır. İlgili kurumlara transfer gideri niteliğindeki ödemeler yine bütçe dışında gerçekleştirilemez. Kaldı ki oradan yapılacak olan bütün harcamaların yine biraz önce sayılarını belirttiğim yasaya uygun bir şekilde yapılması da bir zorunluluktur. Hiçbir şekilde, belirli devlet harcamalarına ilişkin yasalara tabi olmayan kurumlara siz devlet harcaması yaptırıramazsınız. Bütçe kapsamında yapılması gereken bütün işlemlerin kayıt altına alınması ve ilgili oldukları hesaplar dışında

hesaplara kaydedilmemeleri bütçede açıklık ve alenilik ilkesi olarak adlandırılır. Bütçe büyüklükleri bütçede gerçek tutarlarıyla eğer gösterilmez ise bu takdirde bu ilkenin de çiğnendiğini kabul etmek gerekiyor. İşte bütün bu nedenlerle bütçenin birliği ve genelliği ilkeleri ihlal edilerek bütçenin temel gelirlerinden olan gelir vergisi kesintilerinin bütçenin gelir ve harcamalarıyla ilgilendirilmeksizin ret ve iade edilmesi kesinlikle devletin bütçe birliği ilkesine aykırı düştüğü gibi Anayasa'nın 2 ve 160'ncı maddelerine de aykırıdır. Bu, Anayasa'ya aykırılık gerekçesi. Olduğu gibi ve konuşma sırasında bozulmaması için okuyarak anlattım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Plan Bütçe Komisyonunda geldiğimizden beri beş defa bütçe görüşmesi yaptık. Bütün bu görüşmeler sırasında birkaç tane ilkenin üzerinde durduk. Bu ilkelere uyulmadığı zaman da bunları Anayasa Mahkemesine taşıdık. Anayasa Mahkemesi 2015 yılı kararını verdikten sonra bir daha da karar vermedi. Şimdi, hukuk devletinin artık bu kadar zorlandığı bir dönemi yaşıyoruz. 2015 yılında iptal etmiş olduğu maddeler 2016 yılında, daha sonra da azaltılarak 2017, 2018 bütçelerinde de yer aldı. Bunlar ayrı konu ama bütün bunların ötesinde herhangi bir harcamayı, bir bütçe gelirini olduğu gibi ayırıp başka bir kişiye ve kuruma, anonim şirkete kullanılması bu ilkelerle bağdaşabilir bir tarafı yoktur, olması da mümkün değildir zaten. Daha önce konuştuğumuzda bütçenin, daha doğrusu torba tasarının geneli üzerinde yaptığım konuşmada Sayın Bakan daha önce de bu tür düzenlemelerin yapıldığını söyledi. Ben de oturdum, araştırdım, gerçekten böyle şeyler var mıymış diye. Bütçede bu ilkelerin aykırı olan düzenlemeleri her zaman özel hesaplarda ve fonlarda olmuş, zaten bu nedenle Anayasa Mahkemesi ikide bir bu özel hesaplara aktarmanın, özel hesaplarda bu şekilde yapılan harcamaların Anayasa'ya aykırı olduğunu söylemiş. Ancak bütün bunların ötesinde iki tane de benzer bir düzenleme yapılmış bizim şeyimizde, geçmişte. Burada hatırlayan arkadaşımız var mıdır bilmiyorum. Bunlardan bir tanesi TOBB Üniversitesinin kuruluş kanununa konulmuş böyle bir madde, bir tanesi de Bilkent Üniversitesinin, Hacettepe Üniversitesininkine konulmuş 2006 yılında. Bu üniversitelerin kuruluşu sırasında denmiş ki konulan bir maddeyle -nasıl bir mantık, nasıl bir düzenlemedir onu bilemem, hiçbir farkı olmadığı için söylüyorum- üniversitede çalışan bütün ücretlilerin hepsinin ücretlerinden kesilen miktarların hepsi... Burada bir sosyal amaç konulmuş. O üniversiteler, vakıf üniversiteleri kurulurken hani belirli bir sayıda kişiye, yoksul öğrenciye, yetenekli öğrenciye burs vermek zorundalar ya, işte "Bu sayı artırılarak orada kullanılır." denilmiş. İki üniversite... Eşitlik ilkesi çiğnenmiş, üniversiteler arasında ve öğrenciler arasında inanılmaz bir farklılık yaratılmış. Madem böyle bir olgu var, böyle bir ilke var, Türkiye'nin yüzlerce üniversitesi var, oradaki öğrencilerin ne günahı var? Bunlar yapılmış ama işin ilginç yanı, bunlarla ilgili olarak ne doğru dürüst bir tartışma yapılmış ne de Anayasa Mahkemesine gidilmiş. Şimdi, böyle bir olayla geçmişte karşılaştırılan bir olayda yahu ne olmuş acaba, bu insanlar nasıl bunun farkına varmamışlar falan diyerekten aklınızda bir sürü soru işareti gelir. O nedenle de burada vereceğiniz bu konudaki karar da gelecekte aynı şekilde değerlendirilecek, yargılanacak bir karardır.

Spor kulüpleri, Türkiye'deki profesyonelliğin artık ilkesizlik konusunda tavan yaptığı gerçeğini biliyorsunuz. Bir takım sahaya çıkıyor, içinde bir tane ulusal oyuncu yok, hepsi dışarıdan transfer edilmiş. 11 futbolcunun 11'inin de yabancı olduğu maçlar izliyorsunuz. Bakıyorsunuz, Türkiye'nin gururu olarak dışarıda sizleri temsil eden şeylerin içerisinde tek bir tane... Bunu ırkçılık olarak falan anlamayın sakın, öyle bir şey söylemiyorum, o olmasın, bu olmasın falan filan değil ama bizim bütçemizden kalkıp da böyle desteklerle desteklenecek veya sürekli olarak teşvik edilecek bir spor alanı varsa bu konudaki kuralların falan da olması lazım. Şimdi, buradan kesilen paralar üçer aylar itibarıyla onlara aktarılacak. Bütçeye bu hükmü koymadan önce zaten bunun aktarılması da mümkün değildir, bunu önergeden söylüyorum, bu yapılamaz. Yapılmaya başlandı, denetimle ilgili ilkeleri oturup da herkes kamu harcamalarının ne şekilde harcanacağına ilişkin ve denetime ilişkin

ilke belirlemez, onun genel ilkeleri vardır. Ve niye oradaki antrenörlere şunlara, bunlara vesairelerde buradan vergi kesintisi suretiyle alınmış olan miktarlarla ödeme yapılsın, niye? Eğer Türkiye amatör sporu desteklemek istiyorsa, ki amatör spor o profesyonel şirketlerin planlayabileceği, sürdürebileceği ve ciddi anlamda spora destek olacağı bir alan değil, olmamış da zaten şimdiye kadar; olmamış, yürümüyor da zaten. Milyonlarca dolar transfer ücreti ödeyerek transfer edilen insanlarla oradaki şeylerden yapılacak kesintileri ne şekilde kullanacaklarını bilemezsiniz, yaptırılamazsınız bunu. Bu devletin bir işlevi ise o takdirde getirilir, buradaki bütçede spor kulüplerine şu ölçüler çerçevesinde yapılacak transfer harcamaları diye bütçeye ödeneğini koyar ve Gençlik ve Spor Bakanlığı da bunu ne şekilde kullanacağını çok net bir şekilde, yapılmış olan düzenlemeler ve buradaki kamu hesaplarının denetlenme ilkelerine uygun olarak Sayıştay denetimine tabi olarak kısacası her türlü denetimden geçirerek yapar. Bir anonim şirkete bunu aktardınız, şirket bu, şirket. Hangi ilkeyi neye göre yapacak, neye göre gerçekleştirecek? Herkese göre ölçü farklı, herkesin kullandığı ölçüyü kullanmaya kalksalar zaten spor kulüpleri arasında farklılık olmaz.

Kısacası bu düzenleme devletin özellikle bütçe disiplini konusunda şimdiye kadar sağladığı ve yürütmeye çalıştığı bütün ilkelerin hepsine, kısacası şimdiye kadar örülmüş olan duvarın en alt tuğlasına tekme atmaktır. Ne kadar konuşulursa konuşulsun pek fazla bir şey fark etmeyecek. Büyük bir olasılıkla bu buradan geçecek ama kamuoyunda bu olayın bu kadar sessiz sedasız geçirileceğine olanak vermiyorum, bu olmayacak. Genel Kurulda da bu tartışılacak, konuşulacak ve çok daha önemlisi Anayasa Mahkemesine taşınacak ve kamuoyunda, hele Türkiye'nin geçtiği şu badirelerin içerisinde yabancı futbolculara yapılan ödemelerden dolayı onlara 10 milyon doları ödeyip de içerisinde kesileni yatıramayan spor kulüplerine yapılan bu tür aktarmalardan bahsedilecek. 10 milyonu ödüyor, parasını almadan burada kalan bir tane futbolcu var mı? Almadan kalan bir tane, milyonlarca dolar hatta dolar üzerinden ücretlerini alan yabancı antrenörlerden kalmayan var mı almadan? Yok, yok ama vergi alınamıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ceza alır yoksa.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O nedenle bu olayın sosyal yönünün ötesinde öncelikle şu andaki hukukumuz açısından imkânsızlığını çok net olarak ortaya koymaya çalıştım, takdir Plan Bütçe Komisyonunundur. Amatör sporların geliştirilmesiyle ilgili olarak çabaların hepsini takdirle karşılayacağımızı her zaman söyleyelim ama bu, gerçek anlamıyla sporun gelişmesi konusunun önüne en büyük engellerden birisini oluşturur, bunu da takdirlerinize sunarız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

Önerge sahibinin bir isteği var Sayın Paylan, uygun görürseniz önce oraya vereyim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayhay, memnuniyetle.

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Zekeriya Temizel Bakanımıza her vesileyle söylüyoruz ki öğreten tarzı var, Komisyona çok ciddi katkı sunuyor, bu defa da öyle oldu. Ben tabii, önergeyle ilgili bir düşüncemi ifade edeceğim ama ondan önce Sayın Bakanımızın bir tespiti var, kayda geçmesi için ben de bu tespiti sonuna kadar katıldığımı ifade etmek istiyorum. Tespit şu: Spor kulüpleri hakikaten millî vasfını ifade edebilecek birtakım hususiyetlerden son yıllarda uzaklaştılar. Sahaya çıkan oyunculara bakıyoruz, bütün bütün ya sonradan Türk kimliği almış yahut hiç almamış oyuncularla müteşekkil. Bu, belki öğreten, spora katkı

sunan bir hâli ifade eder ama ilanihaye böyle gitmesi mümkün değildir. Dolayısıyla bunun mutlaka tahdit altına alınması gerektiğini düşünüyorum. Gençlere fırsat açısından da bu çok çok mühim. Sayın Bakanımın özellikle bu maddeye ilişkin kayıtlarından dolayı ben önergemi geri çekiyorum izniniz olursa, bunu ifade ediyorum. Kendisine de çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydemir.

Söz taleplerinizi karşılayayım mı?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir karşılayın çünkü eğer...

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim İbrahim Bey’e.

Önergesini geri çektiyse Hükûmetin yeni bir önergesi olacak mı, maddeyi mi geri çekiyor, ona göre...

BAŞKAN – Önceki hâliyle devam ediyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Önergesini geri çekmesinin bir anlamı kalmıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önceki hâliyle devam edecek.

BAŞKAN – Son okuttuğumuz önergeyi geri çekti önerge sahibi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hükûmetin bir görüşünü alalım ona göre ben de konuşayım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tekririmüzakere...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, teklif çünkü Hükûmetten geldiği için, yeni bir önerge getirecek mi, önercek mi?

BAŞKAN – Şu an bir önerge yok, şu an geçmiş oturumlarda kabul etmiş olduğumuz hâliyle devam edecek. Bu önergeyi geri çekmiş olduk.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

BAŞKAN – Son dağıttığımız önergeyi geri çekti arkadaşımız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman ben bir şey söyleyebilir miyim madde üzerine?

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, biliyorsunuz, görüşlerimizi söyledik, gerçi ben o gün burada bulunamadım ancak baş başa grup sözcüleri olarak yaptığımız görüşmede... Ben de geçmişte yıllarca spor yöneticiliği yapmış, amatör spor kulüplerinde yöneticilik yapmış bir arkadaşınızım. Sporculuk da yaptım yöneticilik de yaptım. Ve özellikle amatör spor kulüplerinin ne kadar zorlandıklarını biliyoruz. Ancak “Acaba yöntem bu mu olmalı?” diye de size önermiştik. Burada Spor Bakanlığının temsilcisi var mı bilmiyorum ama olmalıydı. Şundan dolayı diyorum: Siz birtakım vergilerden vazgeçeceğinizi söylüyorsunuz ancak mesela bu spor kulüpleri –SGK’ya da soralım- hep, en çok zorlanan sektörlerden birisidir. Yani SGK primlerini de ödeyemezler, özellikle amatör spor kulüpleri.

Burada gelir vergisi boyutuyla bakmışsınız meseleye ancak SGK primlerini de ödeyemezler. Bu anlamda amatör spor kulüplerinin nasıl gelişeceğine dair bir master plana ihtiyaç var Spor Bakanlığı tarafından yapılacak. Bu teşvikler de bunun bir parçası olabilirdi. Ama siz palyatif bir tedbirle buna girdiniz, palyatif sonuçlar alacaksınız, yapısal bir tedbir elde etmemiş olacaksınız. Yani bu maddeyi bence geri çekip Spor Bakanlığının getireceği amatör spor kulüplerinin desteklenmesiyle ilgili master bir plan çerçevesinde SGK primlerini vergi meselesini nasıl yapacağımızın, onun altında bir madde

olarak görülmesi ilgili komisyonda çok daha uygun olurdu. Palyatif bir maddedir, palyatif sonuçlar getirecektir ve Zekeriya Bakanımın söylediği gibi de Anayasa'ya da aykırı bir düşünce, madde olduğunu da aynen destekliyorum, düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Paylan.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım; şimdi, İbrahim Aydemir arkadaşımızın önergeyi geri çekmesiyle bir şey olmadı aslında.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tarihte bir ilk ama.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nasıl olmadı? Alınan vergilerden...

BAŞKAN – Var, var, bir şey var karşıt olarak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, yani bir şey değişmedi yani siz önergeyi çekseniz de çekmeseniz de, belki de sizin önergenizle biraz daha belki şeklen daha düzgün hâle geliyordu. Yoksa baştaki itirazlarımız devam ediyor. Yani bu düzenlemeyle amatör sporlara gerçekten ciddi bir yardım filan yapmıyoruz. Sayın Bakanımız Zekeriya Bey çok daha teknik olarak hukuken sakıncalarını çok ciddi bir şekilde anlattı. Ama öbür taraftan gerçekten Anayasa'nın eşitlik ilkesine uygun olarak da bir şey yapmıyoruz. İşte büyük spor kulüpleri var, onlar işte çok pahalı futbolcular alıyorlar, bu futbolculardan stopaj kesiliyor, bu parayı aynı kulüplere amatör faaliyetlerinde kullanmak üzere geri veriyoruz.

Şimdi, bu sizin önergenizle yapılan değişiklik, geri çektiğiniz değişiklik bu geri verilmenin şekliyle ilgili yapılan bir değişiklikti, onu da geri çektiniz. Esas devam ediyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Esas devam ediyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nasıl devam ediyor?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir defa, spora, amatör spora Hükümet vergilerle yardım yapacaksa gerçekten bu iş ilgili ihtisas komisyonlarda ele alınır. Problemler nedir, ne değildir bunlar tespit edilir, hangi kaynaklardan ne aktarılacak, nasıl aktarılacak bunlar konuşulur ve eşit bir şekilde aktarılır. Geçen bu maddeyi konuşurken de herkes ifade etmişti, tekrar ediyorum: Yani siz -işte isimlerini şey yapmıyorum, çoğu şirket olan- futbolda yapılan transferden doğan yüzde 15'lik, 10'luk stopajı geri yatıracaksınız, yine aynen aslında şeklen, şekilde amatör ama esasta çok da profesyonel olan faaliyetine, basketbola bilmem neye harcayacak. Bu, amatör spora filan hizmet değildir. Bu, işte, har vurup harman savuran, yanlış yöneten... İşte biraz evvel ifade edildi, Sayın Bakanımız da söyledi, bir takımımız işte milli maç gibi bir yerde maça çıkıyor, 11 tane futbolcusundan 10 tanesi yabancı filan, böyle garabetlere sebep olan bir sistemi destekliyoruz, burada daha da başka bir şey yapmıyoruz. Oradan oluşan bir lobi faaliyeti, bir baskı şeyi oluşmuş, birini ikna etmiş Hükümetin içinden, öyle bir değişiklik yapıyor. Bu, yanlış bir değişiklik. Bu, Anayasa Mahkemesinden filan da dönecek bir değişikliktir.

Bizim önerimiz, bunu geri çekin Sayın Bakanım, bunu geri çekin. Ondan sonra Spor Bakanlığı, işte, ilgili komisyonlar otursun çalışsın ve amatör sporları destekleyecek, eşitlik ilkesine, Rize'dekini de, Erzurum'dakini de, Antalya'daki amatör spor faaliyetlerini de eşit bir şekilde... Madem bütçelerimizden destekleniyor. Yani Fenerbahçe'nin bilmem ne futbolcusundan ya da Galatasaray'ın futbolcusundan bu stopaj alınıyor diye devletin topladığı vergileri eşitçe, Anayasa'nın da emri şeklinde eşit bir şekilde dağıtma varken biz niye böyle bir ayrıcalık uygulayacağız? Bu, son derece yanlıştır, yapmayın, yapmayın yani. Hepimiz, siz de itiraz ediyorsunuz buna, etmeniz gerekiyor. Bu, yanlış bir şey. Bunu geri çekin. Bütçeden vereceğimiz bir şey varsa neyse bunlar oturtsun, konuşulsun, tartışılsın nasıl verilecekse amatör spora yardım edelim diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Görüşmekte olduğumuz kanunun 35’inci maddesi esasında amatör spor kulüpleri açısından tarihi fırsatlar içermektedir.

Tabii, gerçek manada bu madde uygulanabildiği anda amatör kulüplerin...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne fırsatı, amatör spor kulüpleri böyle bir transfer yapmıyor ki.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Profesyonel kulüpler transfer yapıyor, onlara para aktarıyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bekaroğlu, benim tamamlamama fırsat verebilecek misiniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Veriyorum ama yanlış bir şey söylüyorsunuz çok açık.

SALİH CORA (Trabzon) – Şimdi, yanlış bir şey söyleme hakkım yok mu? Gerekirse yanlış bir şey de söyleriz yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Söyleme Cora.

BAŞKAN – Cümlemin başında, bir bitirsin de. Yanlış olursa bir daha söz veririz size.

SALİH CORA (Trabzon) – Şimdi, bu madde aslında... Yıllardır ben de sporun içerisinde bulundum amatör spor kulüplerinde yöneticilik yaptım. Amatör spor kulüplerimizin amatör ruhla mücadelesi hususunda desteklenmeleri gerektiği kanaatindeyim. Ama maddenin (a) bendi amatör kulüplerimizi profesyonel futbol kulüplerine dönüştürüyor. Yani futbolculara, amatör futbolculara, sporculara ücret ödenmesi amatör sporunu aslında desteklemek değil, kösteklemek anlamına gelir. Ama (b) fıkrası, amatör kulüplerine eğer destek sağlanırsa, onların seyahat, sağlık, eğitim öğretim harcamaları, amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme, lisans ve vize işlemlerine ilişkin profesyonel kulüpler tarafından sporculara yapılacak ücret ödemelerinden yapılan kesintilerden oluşan vergilerin amatör spor kulüplerine bu amaçla tahsis edilmesi faydalı olur. Ama ücret olarak sporculara ücret ödenmesini doğru bulmuyoruz. Ama (b) fıkrasında belirtilen desteklerin sağlanması amatör spor kulüpleri açısından tarihi bir fırsattır ve bu amatör spor dallarının her branşına destek sağlandığında çok büyük bir başarı elde etmelerinin önündeki en büyük imkânsızlıklar ortadan kalkmış olacaktır. Ama bizzat ücret ödenmesi spor elemanlarına, amatör spor elamanlarına ve çalıştırıcılarına ücret vesaire ödemelerin yapılması dolaylı olarak amatör sporcuları profesyonel sporcu hâline dönüştürme riskiyle karşı karşıya bırakabilir. Benim bu maddeyle ilgili destek, eleştiri ve görüşlerim bu şekildedir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani burada, profesyonel sporcu transferlerinden kesilen paralar amatör kulüplere falan dağıtılmıyor, o kulübe geri veriliyor değişik şekilde ve o kulüp kendi amatör faaliyetlerinde kullanıyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Verilmesi teşvik ediliyor ama.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama böyle bir transfer yapmayan amatör spor kulüplerine eşit bir şekilde falan dağıtılmıyor, o spor kulübüne geri veriliyor para. Öyle değil mi? Yanlış mı söyledim?

SALİH CORA (Trabzon) – O kulübün amatör branşları var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, başka kulüplerle bir ilgisi yok, kimden kesilmişse stopaj oraya geri veriliyor.

SALİH CORA (Trabzon) – İsterse başka kulüplere de yardım yapabiliyor değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok, öyle bir şey yok ya.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Daha önceki görüşmelerde de ifade etmiştik, bir kere daha vurgulamakta fayda var. Bu hâliyle amatör kulüplerimizin ihtiyacını gidermekten uzak bir düzenleme. Eğer gerçekten bu ihtiyaç... Ki var, bunu hepimiz biliyoruz, her birimiz şehirlerimizdeki amatör kulüplerin sıkıntılarını biliyoruz, az önce Sayın Cora söyledi kendisinin kulüp yöneticiliği de yaptığını, o da biliyor. Bence bu maddeyi bu şekilde geçirmek yerine eğer bu stopajlar toplanacaksa bunların bir havuz gibi toplanıp daha sonra adil, eşit bir şekilde amatör kulüplerin ihtiyaçlarını gidermeye, özellikle de altyapı ihtiyaçlarını gidermeye... Çok sayıda sahaya ihtiyaç var. Örneğin, ben Eskişehir bağlamında söyleyecek olursam, saha ihtiyacı var, antrenman aleti, kıyafeti vesaire onlara ihtiyaç var, çok büyük sıkıntılarla karşı karşıyalar. Ama bu hâliyle sadece çok dar bir çerçevede, çok az sayıda kulübün faydalanabileceği... Çünkü daha önce de ifade etmiştim, bir kere daha söyleyeyim: Kulüplerimizin çok büyük oranı borçlu ve vergilerini, borçlarını ödeyemiyorlar zaten. Bunu ödeyip bu imkândan faydalanabilecek kulüp sayısının çok fazla olacağını düşünmüyoruz. Eğer ödenecekse, böyle bir düzenleme gelecekse de bunun –dediğim gibi- adil bir şekilde, eşit bir şekilde dağıtılmasında, amatör kulüplerin, amatör sporcuların gerçekten faydalanabileceği bir biçimde dağıtılmasının sağlanmasında fayda var.

Ayrıca, bu düzenlemeden bağımsız olarak -daha önceki görüşmemizde Sayın Bakan da ifade etmişti ama bir kere daha dikkatine getirmek isterim- amatör kulüplerin gerçekten desteğe ihtiyacı var yani bu madde çıktı, çıkmadı, sorunu çözmiyor; gerçekten, ayrı bir düzenlemeye, özel bir bütçeye ihtiyaçları olduğunu da bir kere daha dikkatinize getirmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında, söylenilmesi gereken her şey söylendi. Özellikle, Sayın Temizel'in söylediklerinden sonra bir şey söylemek çok doğru bir şey olmaz diye düşünüyorum, geniş, detaylı bir şekilde konuyu açıkladı. Buradaki esas meselemiz bizim şu: Bu tasarı ve teklifler yazılırken çok iyi niyetli maddeler, fıkralar olmasının yanı sıra, gerçekten, içine sıkıştırılan, asla kabul edilmesi mümkün olmayan bazı paragrafların ve maddelerin de aynı madde içerisinde yazılmış olmasıdır. 35'inci maddedeki amatör spor kulüpleri... Burada hepimizin böyle bir öz geçmişi vardır, hepimizin çeşitli branşlarda bir amatör sporculuğu gençlik yıllarımızda, öğrencilik hayatımızda mutlaka vardır. Bunların desteklenmemesi asla düşünülemez ama bunun dışındaki, profesyonel futbol kulüpleriyle ilgili yapılan düzenleme gerçekten kabul edilemez. Bu tıpkı bir elma şekeri gibi, elma şekerinin nasıl ki dışı çok güzel, cazip gözüktür, çok çekici olur ama içerisinde zehir vardır, bu madde böyle bir madde. Amatör spor kulüplerinin tamamının desteklenmesiyle ilgili hiçbir endişemiz ve kaygımız yok ama diğer, Futbol Federasyonu ve bağımsız spor kulüpleriyle ilgili yapılan düzenlemeyi kabul etmek mümkün değil.

Bu konuda profesyonel spor kulüplerinin kimi yöneticilerinin bizlere mesaj attığı, mail attığı ve partilerimizin arandığıyla ilgili bilgiler de var bizde. Bu konuda mutlaka bu maddenin geçirilmesi gerektiğiyle ilgili dışarıdan da böyle bir propaganda yapılıyor. Sanki bizler bu eksiklikleri, aksaklıkları söylerken profesyonel spor kulüplerinin aktivitelerine ve çalışmalarına karşı çıkıyormuşuz, onları engelliyormuşuz, onları birtakım gelirlerinden mahrum ediyormuşuz gibi bir hava yaratılmaktadır, bu doğru bir propaganda değildir. Biz profesyonel spor kulüplerimize de yapılması gereken her şey yapilsın isteriz ama bu şekliyle doğru bulmuyoruz.

Sayın Bakan, size özellikle, hassasiyetle sormak isterim: Bu profesyonel spor kulüplerimizin, futbol kulüplerimizin yeniden yapılandırma dâhil olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları ve vergi borçlarının listesi nedir? Hem yapılandırma hem de yapılandırma haricî Sosyal Güvenlik Kurumu borçları ve vergi borçları nedir? Bunların dağıtılmasını ve bunları görmeyi istiyoruz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çam.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kısa bir şey söyleyeceğim.

İbrahim Vekilimize teşekkür ediyorum. Yani eğer ki Zekeriya Bey'in söylediği içeriğe katılıp önergeyi çektiyseniz önergeyi çekmeniz yetmiyor yani maddeyi, önergeyi çekerek kırtarmış oluyorsunuz, maddeyi geri çekmemiz lazım. Eğer ki AK PARTİ Grubu böyle düşünüyorsa ortak bir önergeyle maddeyi geri çekmeyi önerelim arkadaşlar derim.

Bir de Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; bir şeyi daha dikkatinize çekmek istiyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Maddenin içerisinde faydalı hükümler var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, bakın, bir şeyi daha dikkatinize çekmek istiyorum Sayın Cora: Siz de eminim ki amatör bir spor kulübünde yöneticiydiniz değil mi, Trabzonspor'da değildiniz herhâlde?

SALİH CORA (Trabzon) – Evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Büyük şirketler, Trabzonspor mesela pek çok yabancı futbolcu ithal ediyor ve ciddi anlamda birikmiş borcu vardır, Fenerbahçe'nin, Beşiktaş'ın, Galatasaray'ın öyle.

SALİH CORA (Trabzon) – Bütün kulüplerin var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır ama büyük kulüplerin en büyük rakamlarda, onların 10 milyonlarca liralık belki bekleyen rakamı var. Şimdi, düşünün ki Trabzonspor onlardan 10 milyon lira avantaj sağladı, Trabzon'da kaç tane amatör spor kulübü var? Onların rakamları küçük. Ben Şişlispor Kulübünde yöneticiydim, küçük bir kulübümüz var. Yani 20-30 tane sigortalı, 2'nci Lig'de oynayan insanımız vardı, borçlanırdık ama birkaç 100 bin lira belki destek gelebilir bize buradan. Ama düşünün ki Trabzonspor'a 30 milyon lira destek gelecek, Fenerbahçe'ye 40 milyon lira destek gelecek ve düşünün ki bir anda Trabzonspor altyapıya 10 milyon lira para harcadı, orası sıkır sıkır olur, bütün altyapısını iyileştirir. Yapsın...

SALİH CORA (Trabzon) – Trabzonspor genelde vergisini ödüyor da Fenerbahçe üzerinden örnek verin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, Fenerbahçe üzerinden örnek vereyim. Fenerbahçe altyapısına bir anda... Rakamı söylesin şimdi Sayın Bakan, ödüyor mu vergilerini Sayın Bakan söylesin. Diyelim ki Fenerbahçe'nin ödenmemiş 40 milyon lira bekleyen borcu var –örnek rakamları versin- 40 milyon lirayı bir anda altyapıya harcarsa o altyapı sıkır sıkır olur. Yapsın da, olsun da ama ya diğer kulüpler?

Diyeim ki 50 bin lira avantajı olacak, 30 bin lira avantajı olacak, bunlar bu konuda rekabet edemezler ki. Bu anlamda, daha adil yani altyapıya kim gerçekten hizmet ediyorsa onun Spor Bakanlığı tarafından denetlenip o konudaki teşviklerin bir master planla yapılması daha doğru olmaz mı? Yani ithal sporcu getirdin, onun vergisini ödemedin, hadi, ben onu sana geri vereyim...

SALİH CORA (Trabzon) – Sadece kendi kulübüne değil de başka amatör kulüplere de destek olsa daha güzel olur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, onu diyorum işte Cora, onu çalışalım diyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Faaliyette bulunduğu il çerçevesinde...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Cora, ben de diyorum ki bakın, bunlar yerelde yönetilebilir, merkezden fermanla yönetilemez, o yerelin gerçekliğini yerel bilir. O açıdan, ben de diyorum ki merkezden ferman çıkarmayalım, bu ferman yanıltır, bu, palyatif bir tedbirdir, yanlış bir tedbirdir. Gelin, beraberce bu maddeyi geri çekelim, doğru düzgün bir madde çalışalım, bütün altyapıyı, amatör kulüpleri kalkındıracak bir madde çalışalım hep beraber, Spor Bakanıyla beraber çalışalım. Keşke Aşkın Bey gelse, beraber çalışsak. Maliye Bakanıyla bu işler olmaz, o sporcu değil zaten, ben onu biliyorum. Spor kulübünden de anlamaz Maliye Bakanımız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru vallahi, anlamam yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tecrübeniz yok işte, onu diyorum. Ama Spor Bakanımızın var, benim var, Cora'nın var. Oturup beraber çalışsak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tecrübesi olmayanların bu işleri yapması lazım, tecrübeli olanlar kulüpleri batırıyorlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yahu, yapmayın Allah'ınızı severseniz Sayın Bakanım, yapmayın. Bakın, kulüp başkanlarını alınırsınız şimdi, söyleyeyim şimdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – E, ne yapayım? Sen kendi kendine söylüyorsun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne yapalım? Altyapıya destek vermeniz lazım tabii ki ama böyle değil.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Paylan.

Sayın Kuşoğlu, buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, burada Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonundan ve Futbol Federasyonundan birileri var herhâlde, onları dinleyelim, sonra ben konuşmak istiyorum tekrar.

BAŞKAN – Var mı arkadaşlar buradan?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Olması lazım, bu kadar önemli görüyorlarsa amatör spor kulüplerinden...

BAŞKAN – Davetliler ama herhâlde çok da...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Demek ki önemli değil o kadar da.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, maddeleri geçti ama. Şimdi, tekririmüzakere...

BAŞKAN – Tekririmüzakere... Maddeleri geçtiği için aslında...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Maddeleri geçtiği için gelmediler.

BAŞKAN – O zaman varlardı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bugün de olmaları lazım, haberleri olması lazım.

Sayın Bakanım, bu maddeyi getirdiniz. Tabii ki hepimiz Türkiye’de sporun gelişmesini arzu ediyoruz, siz de öyle bir arzu içerisinde bunu getirmişsinizdir, size bunu empoze edenler de aynı şekilde, aynı maksatla getirmişlerdir. Ama şunu bilmemiz lazım: Sporun bir kişiye, topluma bedensel faydası dışında bir de temaşa yönü var; bu, temaşa yönüyle ilgili bir konu yani doğrudan doğruya toplum psikolojisine, beden sağlığına hizmet eden bir yön değil bu ve çok azını kapsıyor. Biz hepimiz biliyoruz, bizim dönemimizde her yerde, her okulda, her köyde, her mahallede voleybol sahaları vardı, insanlar spor yapmaya çalışırlardı amatör olarak, basketbol oynamaya çalışırlardı, voleybol oynamayanımız yoktur. Bütün bunlar kalktı ortadan. Özellikle son senelerde uluslararası müsabakalarda, olimpiyatlarda, dünya şampiyonalarında hep geriliyoruz amatör sporlarda. Bu getirdiğimiz yasa hiçbir şeye fayda getiriyor hiçbir şekilde. Almanya’da -yanlış hatırlamıyorsam- yüzde 50’nin üzerindedir profesyonel sporcuların vergilendirilmesi, geçenlerde de biz onu yüzde 15’e indirdik ve 5-0 yenildik, görüyorsunuz. Yabancı bir takımla çıktık aslında; Beşiktaş, Beşiktaş değildi, yabancılardan oluşan bir takımdı. Bu anlayışla bizim spor kulüplerine destek olmamız, spora destek olmamız mümkün değil. Yanlış bir iş yapıyoruz -hem biraz önce konuştuğumuz gibi- yasaya da aykırı yanlış iş yapıyoruz, Anayasa’ya da aykırı yanlış bir iş yapıyoruz. Bilmiyorum, bunu niçin getiriyorsunuz, bir izahınız var mı?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kuşoğlu.

Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben de uzun dönem spor yöneticiliği yaptım Sayın Bakanım. Burada amaç gerçekten amatör sporun desteklenmesiye bir tane cümleyi değiştirerek bunun sağlanması mümkün. Amatör sporu desteklemek konusunda zaten hepimiz bu konuda destek vermeye hazır olduğumuzu söylüyoruz.

Şimdi, ilk, daha maddenin başında “Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu” diyor. Buraya “Türkiye Futbol Federasyonu” yerine “Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu” dersiniz bütün bu destekler amatörlerle yönelik olur, bu da herkes için amaç olan, beklentileri karşılayan bir düzenleme olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Pekşen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir mutabakat var herhâlde herkeste, bütün gruplarda.

BAŞKAN – Bu Genel Kurul aşamasına kadar bir çalışma yapsın arkadaşlar. Zaten önergeyi geri çektiğimiz için bir işlem yapmıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Osman Bey’in gelmesi lazım, Maliye Bakanı yapamaz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, geri mi çektik?

BAŞKAN – Geri çekildi.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önerge geri çekildiği için önceki hâliyle kalmış oluyor.

BAŞKAN – Önceki hâliyle kalmış oldu.

50’inci maddeye geçiyoruz.

50’inci maddeyi okutmuştuk daha önce.

Bir önerge var, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın çerçeve 50'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ejder Açıkkapı

Elâzığ

“MADDE 50- 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “diğer Hazine işlemleri kapsamında yaptırılan iş, işlem ve diğer hizmetler” ibaresi “diğer Hazine işlemleri ile tek hazine kurumlar hesabı kapsamında yaptırılan iş, işlem ve diğer hizmetler” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Genel bütçe kapsamındaki ödemeleri” ibaresi “Genel bütçe ve tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki ödemeleri” şeklinde, “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla” ibaresi “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında veya diğer kamu bankalarında” şeklinde, “Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında” ibaresi “Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile ilgisine göre Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya diğer kamu bankaları arasında” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Genel bütçe kapsamındaki idareler” ibaresi “Hazine Müsteşarlığı dışında kalan genel bütçe kapsamındaki idareler” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasının son cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yukarıda sayılanlardan mali kaynakları tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirilecek olanları belirlemeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

“Tek hazine kurumlar hesabının ve buna bağlı olarak açılacak banka hesaplarının işleyişi, tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kurum ve kuruluşların Müsteşarlıktan olan nakit talepleri ile ödeme ve tahsilat tahminlerinin Müsteşarlığa bildirilmesi, Müsteşarlıkça nakit taleplerinin karşılanması, bu hesabın işleyişinden doğan borçlandırma ve alacaklandırma işlemlerinin yapılması, tek hazine kurumlar hesabında toplanan kaynakların değerlendirilmesi, belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve söz konusu idarelerin bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birliklerinin tek hazine kurumlar hesabına alınan kaynaklarının değerlendirilmesi sonucu elde edilecek getirinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan bankalarca bir aya kadar vadeli mevduata uygulanan ağırlıklı ortalama mevduat faiz oranının %70'i esas alınarak belirlenmesi ve paylaşılması ve diğer ilgili hususlara ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kaynakların değerlendirilmesinden elde edilen nema gelirleri genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Müsteşarlıkça belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve söz konusu idarelerin bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ve birlikleri ile paylaşılan nema gelirleri Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulacak tertiplere gider kaydedilerek ilgili kurumlara ödenir. Tek hazine kurumlar hesabı kapsamında Müsteşarlık ile kamu kurum ve kuruluşları arasında oluşan her türlü yükümlülük ilgili taraflarca faizsiz olarak yerine getirilir.”

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Bakan, önerge üzerinde bir açıklama istiyorum.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uygun görürseniz Hazine Müsteşarlığından ilgili genel müdür arkadaşımız bir açıklama yapsın.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Saygılarımı sunuyorum öncelikle.

Hâlihazırdaki maddeyle 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12'nci maddesinde bir değişiklik öngörüyoruz. Zaten 49'uncu maddeyle yeni ihdas edilen tek hazine kurum hesabına ilişkin tanım maddesi Komisyonumuzda görüşülmüş ve kabul edilmişti. Bu madde de aslında daha çok yeni sistemin kapsamına ve işleyişine ilişkin. Hâlihazırdaki tek hazine hesabı sistemi aslında sadece genel bütçenin finansmanına ilişkin ve bu anlamda uluslararası uygulamalarla karşılaştırdığımız zaman ülkemiz adına en dar uygulamanın olduğunu söyleyebiliriz. Yeni getirilen düzenlemeyle birlikte kapsamı genişletmeyi amaçlıyoruz, muradımız bu. Burada da yine uluslararası uygulamalar ve zaten cari mevzuatta yer alan hususları dikkate aldık. Kamu kurumlarının mali kaynaklarını değerlendirmesini düzenleyen Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği uygulamamız var malumları olduğu üzere. Kapsamı aslında bu tebliğe benzer bir şekilde değerlendirdik. Bu kapsamdan, tebliğdeki kapsamdan farklı olarak İşsizlik Sigortası Fonu hariç tutuluyor. Aslında özetlemek gerekirse 5018 sayılı Kanunu'nun (1), (2), (3) sayılı cetvelleri, SGK, İŞKUR ve İSF hariç bütün fonlar yeni sistemde uygulamaya tabi olacak, kapsamın genişletilmesine tabi olacak. Aslında burada -dediğiniz gibi Sayın Bakanım- en temel husus, Bakanlar kuruluna yetki alınıyor, en üst kapsam aslında bu çerçevede ama yetki tamamen Bakanlar Kurulumuzda. Yönergeyle de aslında eski maddeden, bir önceki maddeden farklı olarak mahallî idareler ve KİT'lerin hesaplarına yüzde 70 nema öngördük. Bunu niye öngördük? Zaten hâlihazırda uygulanmakta olan, Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nde uygulanan oran bu oran. Bu da neye göre belirleniyor? Genelde kamu kurum ve kuruluşlarımızın çoğunluğu kaynaklarını ya vadesiz hesapta ya da bir aya kadar vadeli hesaplarda tutuyorlar. Tebliğde de bir aya kadar vadeli hesaplara uygulanacak olan nema oranı yüzde 70 olarak belirlenmiş, o da Merkez Bankası tarafından açıklanıyor, bankaların bir aya kadar vadeli mevduata vermiş oldukları ağırlıklı ortalama faiz maliyeti neyse o uygulanıyor. Aynı hususu aslında burada önergeyle beraber de değişikliğe dercetmiş oluyoruz. Madde metninde de belirtildiği gibi zaten nemadan elde edilecek gelirler bütçenin (B) sayılı cetveline, gelir cetveline kaydedilecek. Mezkûr kuruluşlara yapılacak olan nema ödemeleri de yine giderleştirilecek bütçeden.

Arz ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne kadarlık bir gelir bekliyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başkanım, ne kadarlık bir gelir beklediklerini, nasıl hesapladıklarını sordum.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Kapsam tamamen Bakanlar Kurulunda, daha önce söylediğim gibi, ama yapmış olduğumuz etki analizleri çerçevesinde olabilecek yani bu yeni sisteme aktarılabilir tutar 40 milyar. Buradan hareketle yaptığımız etki analizi hem nema gelirleri hem de borçlanma programında, finansman programında sağlayacağımız, sağlamayı umduğumuz verimlilik artışı sonucunda 3 ila 4 milyar arasında bir katkı sağlayacağını değerlendiriyoruz hesaplarımıza göre.

Arz ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – SGK'nin görüşü nedir bu konuda?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, Bakanlar Kurulumuzun takdirinde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sanıyorum, açıklamalar yeterli. Önceki görüşmelerde ifade edilen hususlar vardı. İşsizlik Sigortası Fonu'nun özellikle kapsam dışına alınması, bunu temin etmiş olduk zaten 49'uncu madde düzenlemesinde. Diğer taraftan, elde edilecek nema gelirlerinden pay verilmesi hususu ifade edilmişti. Burada da hem KİT'ler için hem de mahalli idareler için bu konuyla ilgili düzenleme getirilmiş oldu. Mevcut vade yapılarına göre anlaşıyor ki zaten bir aydan az vadeli veya vadesiz banka mevduat hesabı tuttukları için şu anda Kamu Haznedarlığı Tebliği'nde öngörülen yüzde 70 nema oranı aynen korunuyor. Aslında, belki genel müdür arkadaşımızın da şunu açıklaması lazım: Bu yüzde 60'lar, 70'ler nereden geliyor? 60 ne demek, 70 ne demek? Çünkü bir süredir, biliyorsunuz, kamu mevduatının faiz yarısına neden olmaması noktasında bir karar aldık. Dolayısıyla kamu kurum ve kuruluşları bankalarda mevduat hesabı oluştururken hazine genel tebliğinde düzenlenen oranlar dâhilinde mevduat yapıyorlar. O konuda, isterseniz, Sayın Başkanım, bu yüzde 70 meselesi nedir, şu andaki kamu mevduatı yapılırken hangi amaçla neler yaptık; onun bilinmesi lazım ki, onun buradaki yansımalarının bire bir aynı olduğu da anlaşılabilir.

Sayın Başkanım, bir söz verebilir misiniz genel müdürümüze?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'ndeki oranlar aslında Sayın Bakanımızın da arz ettiği gibi, kamu kurum ve kuruluşlarının mevduat tutma ve asli faaliyetleri dışında mevduatla ilgilenmeleri noktasında birbirleriyle rekabete girmelerini engellemekle alakalı bir husus. Buradaki oranlar zaten Merkez Bankasının açıklamış olduğu ağırlıklı ortalama mevduat faizine göre belirleniyor ve temel kriter aslında kurumların rekabet etmemesi, daha fazla yüksek faizle tutmalarını engellemek ve aslında atıl kaynak tutmalarını engellemek. Zaten kapsamı genişletmemizin sebebi de bu. Konuşmanın en başında söylediğim gibi, tek hazine sistemimiz sadece genel bütçeli kuruluşları kapsıyor; diğer kuruluşları aslında biz tali olarak Kamu Haznedarlığı uygulamasıyla atıl rezerv tutmamaya çalışıyorduk. Bu oranların biraz da düşük olmasının sebebi buydu, asli faaliyetlerine yönelsinler. Kurumlar da zaten bankalarla yapmış olduğu protokollerde vesaire bu kaynakları nasıl değerlendireceğine ilişkin sıkıntıları bize defaatle dile getiriyorlardı. Aslında onları da bu anlamda nakit planlaması yüklerinden kurtarmaya çalışıyoruz ve aynı zamanda dediğim gibi, faiz maliyetlerinin yukarı çıkmasını engellemeye çalışıyoruz ve bu kaynakların tek elden idaresi marifetiyle hem borçlanma programında bir etkinlik sağlanması hem de atıl kaynakların daha uygun bir şekilde değerlendirilmesini amaçlıyoruz.

Arz ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, ben devam edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım; siz de çok iyi biliyorsunuz, biz merkezî yönetim bütçesini üçe ayırıyoruz: Genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçeleri. Bunun bir mantığı var, genel bütçeye dâhil idarelerin ayrı olmasının, özel bütçeli idarelerin ayrı olmasının bir mantığı var. Özellikle özel bütçeli idareler kendi bütçelerini, kendi gelirlerini yapabilecekler, harcamalarını yapabilecekler, bir gelir-gider, bir mali tablo çıkarabilecekler, çıkarmaları gerekir mantığıyla bu ayrımı yapmışız biz, bütçelerini ayırmışız.

Şimdi, burada biz zaten genel bütçeye dâhil... Ki 765 milyarlık bütçenin tümü genel bütçeye dâhil, 88'i hatırladığım kadarıyla özel bütçeli, 10 milyarlık bir bölüm de düzenleyici ve denetleyici kurumlara, hatta daha da küçük. Biz zaten genel bütçeli idarelerden bu nemayı alıyoruz ama bunu

yaparak bu sistemi bozuyoruz, bu ayrımı bozuyoruz, bu mantığı yok ediyoruz. Sayıştay denetiminin de bir mantığı kalmıyor, bu bütçelerin ayrılmasının da bir mantığı kalmıyor. O zaman Maliyenin getirdiği mantaliteyi, mantığı bozmuş oluyoruz. Niçin bunu yapıyoruz? Yani buradan da çok fazla bir gelir elde edilmesini beklemiyorum ben.

Sosyal Güvenlik Kurumu, prim tahsilatı yapan ve o prim tahsilatını emekli ödemeleri yapmadan önce ya da sağlık ödemeleri yapmadan önce değerlendirmesi gereken bir kurum. Kendi kanununda da var, bu yönüyle de kendi gelirlerini değerlendirmesi gerekiyor. Onu da istismar ediyoruz. Yani birçok yönden yanlış bir iş yapmış oluyoruz ve bütün bunlardan sonra önemli bir gelir de elde edemeyeceğiz. Zaten gelirin önemli bölümü genel bütçeye dâhil idarelerden elde edilmiş vaziyette.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, zaman zaman 5018 sayılı Kanun’la kamu mali yönetim sisteminde yapılan reformlara atıfta bulunuyoruz, bu iyi bir şey. Ben de aynı yaklaşımla bu maddenin ne kadar doğru olduğunu, kanunun içindeki düzenlemeden hareketle açıklayacağım.

5018 sayılı Kanun’un 1’inci maddesi şöyle diyor: “Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını...” Tekrar söylüyorum: “...kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını...” Peki, kamu kaynağı nedir? Aynı kanunun 3’üncü maddesinde tanımlanmış: “Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri...” Dolayısıyla burada yine hazineye hazine birliği ilkesi var. Burada 5018 sayılı Kanun’la kamu mali yönetim kontrol sisteminde yaptığımız reformun tam da gereği bu noktada aslında bütüncül bir yaklaşımla ve yine 5018 sayılı Kanun kapsamı dâhilindeki idareler açısından -sadece KİT’ler ilaveten geliyor- yapılmış oluyor. O açıdan buradaki düzenleme sayesinde bütün kamu kurumlarının ellerinde bulunan nakit varlıklar ki bunlar kamu kaynağı tanımı içerisine girmiş durumda, bunların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde değerlendirilmesinin de önü açılmış oluyor. O açıdan bu iyi bir şey, bunu desteklememiz lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Etkili mi değerlendiriliyor? Yani kamu kaynağı olmuş bütün bunlar, kamu kaynağı hâline gelmiş. Biz bunları kendi amacımız doğrultusunda değerlendiriyoruz, etkili olduğunu, doğru olduğunu söylemiyoruz. Mesela SGK için bu kamu kaynağının, SGK’nin kamu kaynağının doğru, etkili bir şekilde değerlendirildiğini söyleyemeyiz mesela.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, biliyorsunuz, 5018 sayılı Kanun’a göre ilgili yıl bütçe kanunlarına göre Sosyal Güvenlik Kurumunun finansman açığını esasen hazine karşılıyor. Dolayısıyla yani burada günün sonunda aslında bütçe denkliği ilkesi Türkiye’de tek bir kurum için geçerli, o da Sosyal Güvenlik Kurumu. Sosyal Güvenlik Kurumunun elindeki nakit varlıklar da dâhil bunların etkin bir şekilde yönetilmesi neticesinde ortaya çıkacak nakit ihtiyacını hazine zaten karşılayacak. Şimdi, burada şöyle bir düşünce oluşabilir, buna gerekirse genel müdürümüz de cevap versin: Önemli olan, nakit varlıklar iki amaçla tutulur ya tasarruf etmek amacıyla ya da zaman ve mekân itibarıyla değerlendirmek amacıyla tutulabilir. Burada Hazine Müsteşarlığı kamu kurumlarının nakitlerini yönetmekle birlikte her an ihtiyaç duydukları nakitleri anlık bir şekilde karşılayacak. Dolayısıyla böyle bir noktada aslında, kurumların nakit yönetimi için özel bir birim kurmaları, nakit yönetimiyle ilgili özel bir gayret göstermelerine de gerek kalmayacak, hazine onlara şu andaki mevcut

vadede tuttıkları hesaplar için alabildikleri getiriye de zaten ödeyecek. O açıdan, bence bunu hani ilkesel olarak konuştuğumuzda ben buna kimsenin karşı çıkacağını sanmıyorum, hepimiz aynı düşünüyoruz. Zaten sizlerden gelen birkaç öneri çerçevesinde maddeyle ilgili bugün öneri değişiklikleri yapıldı. Bence hazinenin bu sistemi süratle hayata geçirmesi, nakit yönetiminde gerçekten hazine birliği ilkesine uygun bir çerçevede uygulamaya girişmesi lazım. Uygulamada herhangi bir sorunla karşılaşsak tabii ki kamu kurumlarımızın haklarını, imkânlarını en iyi şekilde kullanmalarına imkân verecek şekilde gerekli düzenlemeleri yapma yetkisini aldık zaten. Yani burada herhangi bir şekilde bir kurumun nakit yönetimiyle ilgili bir sıkıntı çıksa zaten Bakanlar Kurulunun her an için kapsama alma yetkisi olduğu gibi kapsamdan çıkarma yetkisi de olacak.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Türkiye’ye gelen paranın çok önemli bölümü sosyal güvenlik fonlarından geliyor biliyorsunuz, bütün dünyada da öyledir. Sosyal güvenlik fonları kendi paralarını, kendi birikimlerini değerlendirirler. Bu yönleriyle zaten sosyal güvenlik vardır, en önemli hususlarından bir tanesidir bu. Biz bütün bunları hamur ederek, bir araya getirerek 5018 mantığına aykırı bir iş yapıyoruz. Yani siz okudunuz oradan 5018’in amacını vesaire ama tamamen mantığına aykırı bir iş yapmış oluyoruz Sayın Bakanım. Ve Sosyal Güvenlik Kurumunu da ya tek tek...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de tutanaklara geçsin diye söyleyeceğim.

5018 sayılı Kanun’da yapılan değişiklikten sonra hazine birliği ilkesini sağlama noktasındaki bence şu aşamada geldiğimiz en önemli ileriye dönük bir adımdır bu ve 5018’in bütün ilkelerine de uymaktadır; hiç tereddüt etmiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genel bütçeye dâhil olanları yapıyorsunuz zaten.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, artık karşılıklı şeye döndü...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal güvenlik kurumları da bu kanuna tabii.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Kuşoğlu, size de teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kendi mali tablolarıyla ilgili, gelirleri ve giderleriyle ilgili bir bağımsızlığı olmak kaydıyla... Bunu ortadan kaldırınca hiçbir espri kalmıyor ki. Kendisine verilen bir özerklik var, bağımsızlık var gelir ve giderleriyle ilgili, onun kullanımıyla ilgili; bunu ortadan kaldırınca zaten 5018’e de gerek kalmıyor. Yani 5018 bu kurumların bağımsızlıklarını, özerkliklerini yok etmiyor, siz yok ediyorsunuz onu söylüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Bakanım, Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sosyal güvenlik kurumlarının özerklikleri tartışmasını ayrıık tutarak bu düzenlemenin yandaşı olduğumu belirtmek durumundayım. Bu şu anda ciddi anlamda borçlanan dolayısıyla kısa vadeli borç yönetimi açısından neredeyse bütün devletlerin gereksinim duyduğu bu sistemin genişletilerek uygulanması konusu yanlış bir uygulama değildir. Ancak, burada, kapsam maddesinde asla bu kapsamda değerlendirilmeyecek bir ilave yaptık, belediyeler... Belediyeler dünyanın hiçbir tarafından bu kapsam içerisinde yani tek hazine hesabı içerisinde gelirleri değerlendirilen kurumlar değildir; adı üstünde kendi meclisleri olan, kararlarını alan, harcamalarını yapan, harcamalarını yapamadıkları zaman, gelirlerini yönetemedikleri zaman, gelir toplayamadıkları zaman da direkt olarak halka karşı sorumlu olan kuruluşlardır bunlar.

Şimdi, zaten fazla veren kaç tane belediyesi vardır bilmem bu ülkenin. Bunların hepsi sabahtan akşama kadar Maliye Bakanlığının kapısının önündedirler zaten ve aldıkları parayı daha şey yapmadan, kızgın saca düşmüş su gibi anında buharlaştıran kurumlardır. Onu getirip de bu tek hazine hesabının içerisine sokup da bu tek hazine hesabını işlemez hâle getirmenin bir anlamı yok. Binlerce belediyeyi düşünün, her birisi üç kuruşu beş kuruşu için sürekli olarak Maliye Bakanlığının kapısını tırmalayacaklar. Niye alıyorsunuz Sayın Bakanım bunları bunun içerisine? Bırakın çıksın, ne hâlleri varsa görsün. Dolayısıyla “Bakanlar Kurulunun yetkisi dâhilinde, almayız belediyeleri.” falan diyebilirsiniz ama bunun “alınabilir”i alması yani şüyu vukuundan beter bir olaydır. Büyük bir ihtimalle herkes sevinecektir “Aman, biz de hazine tek hesabına girdik, bundan sonra para istediğimiz zaman bize hazine verecek.” Onlar zannedecek ki oraya yatırılmamış parayı kullanacaklar. Herkes tek hazine hesabı deyince bunu düşünmeye başlıyor. Yani kendi nakit fazlası olan ve dolayısıyla oraya aktarılmış olanı, ödeme planları çerçevesinde vadesi ve ödeme zamanı geldiği zaman aktarılacak bir kaynağı, onların hepsi “Tamam, biz bu para derdinden kurtardık, maaş ödeme zamanında maaş ödeyeceğim. Hadi bana şu tek hazine hesabından para ver.” diyeceğini zannediyor. Bence bunu kesin. Belediyelerin burada yeri yok, genel bütçe içerisinde değildirlir, hiçbir şekilde de tek hazine hesabı içerisinde yer almaması gerekir. Onun ötesinde, yasal olarak da bir sürü sorun çıkaracak. Anayasa’ya aykırılık tartışılmaya başlayacak. Dolayısıyla yerel yönetim kavramı ciddi bir yara almış olacak böyle bir uygulamayla. Önerim: Belediyelerin bu şeyin içerisinden kesinlikle çıkarılması.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maddeyi görüşürken de söylemiştim, ilkesel olarak karşı olmadığımız bir madde, destekliyoruz. Ancak, az önce değerli bürokratımız da açıkladı, “4 milyar lira bir gelir elde edeceğiz.” bilgisi yanlış Sayın Bakan. Sebebi şu: Evet, hazine bu avantajı elde edecek, hazine de bir devlet kurumu sonuç olarak yani 4 milyar liralık daha az bir faiz harcaması söz konusu olacak. Ama diğer kurumlarımızın elde edeceği faizi düşündüğümüz zaman... Yani siz parayı başka kurumlardan alıyorsunuz, diyelim ki İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 2 milyar lirası var, o zaten bir faiz geliri elde edecek. Sen o parayı alıp kendi hesabına koyduğün zaman sen bu faiz gelirinden harcamayacaksın o faizi, o yüzden avantaj elde ediyorsun. Yani şunu asla kamuoyu düşünmesin: Toplam kamu 4 milyar lira avantaj elde edecek diye bir şey yok Sayın Bakan, bunu eminim siz de kabul edersiniz. Belki birkaç yüz milyonluk bir avantaj olur yani daha düşük, daha az borçlanacağı için belki faizler yarım faiz baskısı azalır, kamunun girmesi gerektiği nokta azalır. Hani hazine ihaleyi çıkarırken toplamda yarım puan genel borçlanma ortalaması düşebilir, oradan da birkaç yüz milyon liralık bir avantaj elde edilebilir o da faizleri düşürebilsek. Ama, maliye politikası bu kadar gevşekken, Maliye seçim yatırımlarına bu kadar gaz vermişken açıkça söyleyeyim hazinenin işi zor yani buradan elde edeceğiniz birkaç 100 milyon lirayla avantaj elde edemezsiniz. Tam tersine sıkı maliye politikaları konusunda evet, Maliyemiz iki yıl öncesine kadar öyle davranıyordu, şimdi Keynesyen bir bakışla her şeyi genişletti.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Geçen sene bütçe açığı kaçtı?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ayrı bir şey. Sayın Bakanım, onun nasıl öyle olduğunu biliyoruz, şimdi göreceğiz bu yılda. Gaza bastınız, seçim yatırımlarında tam gaza bastınız, bu yıl göreceğiz maalesef. Keşke düşük olsa ben sevindim sonuçlarına onu söyleyeyim. Ama bu yıl öyle olmayacağını düşünüyorum tam gaza bastınız çünkü teşviklerde, vergi anlamında. Her konuda seçim yatırımlarında gaza bastınız. Mesele şu: Enflasyonu düşürebilsek yani...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Seçimden mi kaçıyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye kaçalım seçimden, hodri meydan, yarın getirin sandığı, gidelim ama bu seçim yasasıyla değil. Yani vallahi, açıkça söyleyeyim, o yeni seçim yasasıyla her türlü riske açık, antidemokratik bir seçim olasılığı var. Demokratik bir seçime her türlü, yarın, hodri meydan varız.

Mesele şu değerli bürokratım, Sayın Bakan: Yani makro dengelerimizi...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bize de söz verin.

BAŞKAN – Vereceğim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sizi göstererek zaten...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sataşma var.

BAŞKAN – İttifakla ilgili mi, neyle ilgili?

GARO PAYLAN (İstanbul) – İttifakla ilgili.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Seçim kanunu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Seçim kanunuyla ilgili efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir açıklama yapsın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitireyim ben, öyle açıklamasını yapsın.

Yani hazinemizin daha uygun şartlarda borçlanması, yatırımcılarımızın daha uygun borçlanmasının şartı “Düş faiz, faiz düş.” demekle, talimatla olmuyor, bunu gördük. Sayın Cumhurbaşkanımız 50 kere “Düşürün faizi.” diyor, etki etmiyor; her talimatı yerine geliyor, bu talimat ters tepiyor hatta, “Düşür faizi.” diyor size, yok yükseliyor, hazine daha yüksek faizle borçlanıyor hep. Demek ki talimatla olmuyor, yapmamız gereken makro politikalarımızı rasyonel bir akılla ele alıp enflasyonu nasıl düşüneceğimizi hep birlikte ortaya koymamız... Enflasyon düşmeden faiz düşmez, bunu biliyorsunuz. Cumhurbaşkanımız “Faiz neden, enflasyon sonuçtur.” diyor. Vallahi iktisat kitapları öyle demiyor Sayın Bakan, benim ekonomi iktisat bilgim de onu demiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Eksik kitap okuyorsunuz demek ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Siz hangi kitabı okuyorsanız beraber okuyalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Okuyorum ikisini de. Aramızdaki fark bu.

GARO PAYLAN (İstanbul) - O zaman eyvallah.

Mesele akılcı, makro ekonomik politikaları devreye sokmakta. Yani 3-4 milyar lira bilgisi de yanlış. Kamunun toplamda elde edeceği fayda birkaç yüz milyon liradır bu işten, o kadar. O da, belediyelerin parasına el koydunuz diyelim ki belediyelerin faiz gelirinden de alacaksınız. Diyelim ki belediyelerin 10 milyar lira parasını aldınız, ne olacak yüzde 70’ini yatırıyorsunuz. Belediyeler birkaç yüz milyon lira zarar etmiş olacaklar. Halbuki bütçelerinde bu faiz gelirine göre de gider bütçesi yapmış olabilir belediyelerimiz veya diğer kurumlarımız.

Sayın Bakanım, belediyeleri bu kapsamdan çıkarın. Çünkü belediyelerin kendi bütçeleri var. Faiz gelirlerini de... Bakın, küçük belediyelerde özellikle 10 bin lira, 20 bin lira, 50 bin lira dahi önemli olabilir ve her dakika sizin kapınızı çalmak zorunda kalmasınlar. Kendileri zaten millete hesap veriyorlar, gelecek yıl seçimleri var, yanlış yönetmişlerse millet onları değiştirir.

BAŞKAN – Önergede var zaten onların nemaları kendilerine veriliyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ama bakın mesele şu.

BAŞKAN – Önergeye bakarsanız...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, yüzde 70 diyor ama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu anda da uygulanan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şu anda da mı o oran? Ama bırakalım kendileri yönetsinler o zaman Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazine bugün düzenleme yetkisini kullanarak zaten o yüzde 70 kuralını belediyeler için uyguluyor. Yani bugün daha fazla faiz alıyorlar da bu düzenleme onların faizini aşağı çekiyor olsa ben de sizin gibi düşünürüm ama öyle değil, aynısını uyguluyoruz diyorlar.

BAŞKAN – Faiz oranını ne uygulayacaksınız Sayın Bakan? Hazine ne uygulayacak ona?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Merkez Bankasının açıkladığı bir ortalama faiz oranı var, o oranı... Bir açıklama yapsın arkadaşlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Yani mevcut durum neyse öyle mi devam edecek belediyelerle ilgili?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aynen öyle, devam ediyor. Yani onun için açıkça yazdık.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Bir açıklama yapsın o zaman.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, ben söyleyeyim arkadaşlardan gelen önerge içeriğinde daha genel ifadeler vardı, ben sizin haklı endişelerinizi düşünerek özellikle bunu “Kanuna açık bir şekilde yazalım.” dediğim için oraya o oranı açıkça yazdık. Yoksa burada işte “Hazine genel tebliğlerindeki belirlenen oran” diye gelseydi siz şu itirazda bulunacaktınız: Kanun koyucu nasıl olur da bilmediği, düzenleyemediği bir alanda bir şeye evet der. Haklı bir eleştiri. Onun için kanunla bunu belirledik.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ben bitireyim de.

Yani bürokratımız şunu açıklarsa: Şu anda diyelim ki bir kamu kuruluşu yüzde13’le mevduatı bankaya yatırıyor, 13-14 mevduat oranı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O oranı açıklayacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, şunu söylüyorum: Siz tek kamu hesabına aldınız bu parayı, yine aynı şartlarla yatırdınız ve daha az borçlanacaksınız bir havuz olduğu için. Hâlbuki Hazine de zaten yüzde 13’le borçlanıyor. Yani o yüzde 13 geliri neden olmuş oluyor belli oranda, yani kendi bütçesinde? Siz de daha az borçlanmış oluyorsunuz. Yani toplam kamu olarak baktığımızda... Yani 2018 bütçesini biz hep beraber çıkardık. O kamu kuruluşlarının hepsi faiz geliri yazdılar kendi bütçelerine. “Ben, ortalama 5 milyar param olacak, 500 milyon lira faiz geliri planlıyorum.” diye yazdı. Siz el koyduğunuz anda o paraya... Bakın 2018 bütçesinde, şimdi el koyarsanız yürürlüğe, ne olacak, o bütçeler şaşacak Sayın Bakanım. Sayıştay hesap soracak “Arkadaş, sen 400 milyon faiz geliri demişsin, nerede bu faiz geliri?” “Hazine el koydu.” diyecek. Yürürlüğü de eğer ki belki 2019 bütçesine yansıtırsak daha doğru olabilir yani bu yıl koymayıp özellikle... Çünkü bütçeler şaşacak.

BAŞKAN – Bir dakika efendim yani toptan açıklama alacağım yoksa bu böyle bitmeyecek, karşılıklı sohbete döndü. Müsaade edin.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Maddenin görüşmesinde bulunamadım, tabii nasıl değerlendirmeler yapıldı bilmiyorum, ben önerge üzerinden görüşlerimi ifade edeceğim.

Bir defa tek hazine hesabı uygulamasına Milliyetçi Hareket Partisi olarak destek veriyoruz, o konuda hiçbir tereddüdümüz yok. Şimdi burada hangi kurumların kapsama gideceği Bakanlar Kurulu yetkisiyle belirlenecek. Bu düzenlemede idari ve mali açıdan özerk olan kurumlar yönünden sorun olduğunu düşünüyorum, özerkliğin ellerinden alınması gibi bir duruma yol açacağını düşünüyorum. Örnek de vereyim Sayın Bakanım. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu 1'inci madde diyor ki: "Kurum idari ve mali açıdan özerk." Yani bunu kafadan eğer kapsama... Çünkü kapsama alınacak kurumlar içerisinde Bakanlar Kurulu yetkili ama kapsamda da bana göre yer almaması lazım. Ayrıca diyor ki: "5502 sayılı Kanun'da hüküm bulunmayan durumlarda özel hukuk hükümlerine tabi." Yani bu hükümleri bir anlamda bu yönüyle ortadan kaldırıyoruz yani özerkliğini ortadan kaldırıyoruz. Kendisi prim toplayan, bu primleri en iyi şekilde değerlendirme görevi olan bir kurum Sosyal Güvenlik Kurumu. Aktüeryal hesaplar yapan, buna yönelik topladığı primleri en iyi şekilde nemalandırmayı sağlaması gereken bir kurumumuz. Şimdi bunu elinden alıyoruz, bu anlamda da özerkliği ortadan kalkmış gibi bir durum ortaya çıkıyor, kapsama girerse yani Bakanlar kurulu kapsama alırsa. Aynı durum KİT'ler için söz konusu. KİT'in tanımı nedir? İktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet gösteren kurumlar yani kârlılık, verimlilik gibi durumlar da söz konusu. Aynı hüküm, özerk olduklarına dair hüküm yine 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de de ifade ediliyor. Orada aynen şunu diyor: "Özerk bir tarzda ve ekonominin kurallarına uygun yönetilmeleri." Yani o anlamda da KİT'lere yönelik bir tasarrufta bulunursa... Yani KİT'in kuruluş amacı, özerkliği zedelenmiş oluyor.

Yine Sayın Bakanım, diğer arkadaşlarım da ifade etti bu belediyeler meselesi, o da aynı sıkıntı. Neticede seçimle gelen bir yönetim var, başkan var, yönetim var, hesap verecek ama parasını kullanma işi Hazine tarafından yapılacak. Yani bunun özerklik açısından, mali özerklik açısından sıkıntı yaratacağı düşüncesindeyim. Yani bunların kapsamda olmaması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Ben merak ettiğim için bir şey sormak istiyorum.

Şimdi Hazine olarak bu belirtilen kurumların hesaplarında ne kadar nakit para olduğunu biliyorsunuz. Biliyorsunuz değil mi, hepsini biliyorsunuz? Örneğin mesela A büyükşehir belediyesi gelirlerini son derece dikkatli...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Özel bütçeli idareleri bilmiyorsunuz. Kamuya dâhil genel bütçeli idareleri...

MUSA ÇAM (İzmir) - Mesela Sosyal Güvenlik Kurumu, İŞKUR, özelleştirme, tanıtma fonlarındaki hesaptaki paraları biliyorsunuz aşağı yukarı değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Arkadaşlar, cevabı alacağım.

Sayın Kuşoğlu, Sayın Çam'dan sonra size söz vereceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bir yanlışlığı düzeltmek istedim.

BAŞKAN - Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi, örneğin A belediyesi, büyükşehir belediyesi topladığı vergileri, gelirleri son derece dikkatli ve titiz kullanıyor, savurganlıktan son derece imtina ediyor ve kasasında para var. Başka bir belediye de sürekli borçlanıyor, sürekli borçlanıyor. Şimdi fazlası olan bir belediyedeki kaynağı aldınız siz Hazine olarak B'ye aktardınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aktaramazsınız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hayır, efendim, şimdi oradaki toplanan paradan mesela fazlası var Hazine olarak aktaramaz mısınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öbürüne aktaramazsınız.

MUSA ÇAM (İzmir) - İhtiyacı var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Veremez.

MUSA ÇAM (İzmir) - Veremez. Tamam eğer veremezse sorun yok. Ama verirse verdiği kurum bunu zamanı geldiğinde geri ödemediği takdirde Hazine burada ne yapacak yani?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Veremez.

MUSA ÇAM (İzmir) – Peki, veremezse o zaman tamam, mesele yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, ben tekrar demin söylediklerimi söyleyeceğim. 5018'in mantığında yani bizim kamu maliyesi mantığında beş tür bütçe var da 12'nci maddede bunları üçe ayırıyoruz. Genel bütçe tanımlanmış. Genel bütçeyle ilgili olarak siz zaten tek hazine hesabını uyguluyorsunuz gereken tasarrufu yapıyorsunuz değil mi, nakit yönetimini yapıyorsunuz zaten. Şimdi burada bakın tanımlanmış: “Özel bütçe bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen -özellikle gelir, gelir nedir; nakittir aslında- bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve bu kanuna ekli 2 sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir. Sonra düzenleyici denetleyici kuruluşları, sonra mahallî idareleri ve Sosyal Güvenlik Kurumunu da tanımlamış. Bunların bütçeleri ayrı ayrı denilmiş.

Şimdi, biz genel bütçeye dâhil olanlarla ilgili bu tek hazine hesabını uyguluyoruz, uygulayalım; ben de destekliyorum ama özel bütçeli idarelerde, mahallî idarelerde, Sosyal Güvenlik Kurumunda bunu yapmamız, bundan sonra Sayıştay denetimi yapmamız, denetim yapmamız, kurumların başarısını ölçmemiz konularında hiçbir anlam getirmeyecektir ve 5018'in mantığına tamamen aykırı olacak; bunu yok etmiş olacağız. Bundan sonra denetim yapmamız, bu kurumların başarısını gözetmemiz, bunların mali tablo çıkarmasının, performanslarının ölçülmesinin hiçbir anlamı kalmayacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum.

Destekleyeceğimizi söyledik de şimdi burada birtakım sıkıntılar var; buraya kamu bankaları dâhil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, değil.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hayır, olmadığını nereden bileceğiz? Mesela, diyelim ki yarın bu tür problemler ortaya çıkabilecek. Benim burada edindiğim bir kanaat, bazı kurumlar geleceğe yönelik kendiliğinden endişe etmeye başladılar.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz o anlamı nereden çıkarıyorsunuz?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hayır, şimdi ileriye yönelik olarak bir beklenti oluşuyor.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, konuşmanız bitti mi?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Tamam.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle tabii, Bakanlar Kuruluna burada bir yetki veriliyor ama bu yetkinin sınırsız, ucu açık, belirsiz olduğunu düşünmek hatalı olur. Eğer madde metni buna imkân veren bir içerikte ise oturalım konuşalım, bunun sınırlarını çizelim. Arkadaşların bana ifade ettiği, madde metninin mevcut hâli kapsam itibarıyla sınırları belirli, belirginlik içeren bir düzenleme.

Şimdi arkadaşlar teknik açıklama yapacaklar ama ben birkaç hususu söyleyeyim, Sayın Kuşoğlu'nun söylediği konular bağlamında iki tane konu söyleyeceğim; bunlardan bir tanesi, her sene biz merkezî yönetim bütçesini görüşüyoruz. Merkezî yönetim bütçesi görüşülürken bütçenin eklerinden bir tanesi yıllık programdır. Peki, yıllık programda ne vardır? “Kamu kesimi ve genel dengesi” tanımına giren bütün kuruluşların bütçeleri buraya gelir. Biz merkezî yönetim bütçesini görüşüp onaylamış olmamıza rağmen sosyal güvenlik kurumları, fonlar, mahallî idareler, KİT’ler, hepsi birlikte yıllık programın içerisinde ayrı ayrı ve toplamda kamu kesimi genel dengesi itibarıyla gelir. Dolayısıyla bizim kamu mali yönetim sistemimiz ve kamu maliyesinin tanımı içerisinde bütün bu kurumlar girer ve biz kamunun genel dengesine, nakit dengesine, faiz dışı dengesine, yapısal dengesine hep bu toplam üzerinden bakarız. Dolayısıyla bir kere 5018 sayılı Kanun’un getirdiği kamu kesimi genel dengesi ve kamu kesimi genel dengesine dâhil kurumlar yaklaşımı da çok doğru bir şekilde sizin bahsettiğiniz belediyeleri de, mahallî idareleri de, KİT’leri de, fonları da dâhil edecek şekilde getiriliyor. O açıdan neden çok basit çünkü bütün bu dengeye dâhil kuruluşların kendi aralarındaki gelir ve gider ilişkileri var, birbirlerinin açıklarını etkileyecek işlemleri var. Yani, Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesini tek başına görüşemezsiniz, merkezî yönetim bütçesini Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesinden bağımsız görüşemezsiniz. Belediyelerin bütçesini merkezî yönetim bütçesinden pay aktarımıyla ilgili dengeleri görmeden konuşamazsınız. İşsizlik Sigortası Fonu’nu tek başına görüşebilir misiniz? İşsizlik Sigortası Fonu’nun gelirlerinden bir kısmı merkezî yönetim bütçesinden gelir. Dolayısıyla biz burada eğer hazine olarak kamu kesimi genel dengesi ve kamu kesimine dair kuruluşlar listesi itibarıyla bakacak olursak bu maddenin getirdiği hazine birliği ilkesi, nakit yönetiminde teklik ilkesi doğru bir yaklaşım.

Burada mahallî idareler bakımından ortaya konulan farklı düşüncelere çok olumsuz bakmıyorum, onları kendi aramızda konuşurken de zaten “değerlendireceğiz” dedik, değerlendirmeye de devam ediyoruz ama burada getirilen şu yaklaşımlar noktasında biraz farklı düşünüyorum ben yani idari ve mali özerklik konusunda. Birçok kurumumuzun kanunlarında “idari ve mali özerklik” ifadesi yer almakla birlikte bu hüküm, bu kurumların 5018 sayılı Kanun’la getirilen veya başka mali kanunlarla getirilen düzenlemelerden tamamen bağımsız olduğu anlamına gelmiyor. Yani Sosyal Güvenlik Kurumunun bugün bağımsız olması kendi alacağı personeli kendi belirlemesi anlamına gelmiyor, ücretlerinin kendisi tarafından belirlendiği anlamına gelmiyor veya prim oranlarını kendisi belirleyemiyor. İdari ve mali özerklik aslında belli bir noktada gelir toplamaya yetki vermek, giderleri yapmaya yetki vermek konusunda oranın yönetim organının yetkilendirilmesi manasındadır. Yoksa “idari ve mali özerklik” demek, bir kurumun mali mevzuat ve diğer ilgili mevzuattan tamamen bağımsız olduğu anlamına gelmez; öyle de olmamalıdır zaten. Kamu kesimi genel dengesi içerisinde gerek hazine dengesini

gerek bütçe dengesini etkileyen bu kuruluşların “idari ve mali özerklik” adı altında kamu gelir gider dengesini etkileyecek şekilde tamamen bir serbestiyet içerisinde olması asla düşünülemez. Dolayısıyla bu açıdan sosyal güvenlik kurumları, KİT’ler... KİT’ler de öyle. KİT’lerin bugün bir açığı olduğunda, bir görev zararı olduğunda dönüyoruz... Aslında bütün bütçelerin anası merkezî yönetim bütçesinde genel bütçedir. Bütün her yerde açık verebilirsiniz ama bütün o açıkları günün sonunda gelirsiniz genel bütçenin içerisinde ya maliyeden ya da hazine borçlanmayla karşılamak zorundasınız. Hiçbir kurum, hiçbir kurum yoktur ki kendi başına açığını kapatma imkânı olsun.

Sayıştay denetimi bakımından herhangi bir sıkıntı olacağını şu anlamda düşünmüyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, bu ayrımı niye yapıyoruz Sayın Bakan? Neden 12’nci maddedeki ayrımı yapıyoruz? Niye özel bütçe, genel bütçe, SGK bütçesi, mahallî idareler bütçesi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır şöyle... Tamam, şöyle ifade edeyim, çok basit.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onun da bir mantığı vardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, mantığı o.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz öyle yaklaşırsanız daha da güzel izah edeceksiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır, onun mantığı çok basit. Yani genel bütçeli idareler genellikle devlet teşkilatına dâhil merkezde olan bakanlıklardan ibaret. Genel bütçeli kuruluşların biliyorsunuz kendilerinin bütçeyle tahsis edilen özel gelirleri yoktur, onlar bütün gelirlerini devlet bütçesinden alırlar. Özel bütçeli kuruluşların özelliği nedir? Devlettten hazine payı almayabilirler, o zaman bütün gelirlerini kendileri üreten, öz gelirle çalışan kurumlardır; bazen de hazine yardımı alırlar. Düzenleyici ve denetleyici kurumları bütçede ayrı göstermemizin sebebi: 5018 sayılı Kanun’da düzenleyici ve denetleyici kurumlar bakımından bazı maddeler dışında bu kanunun dışında tutulmuştur. Kanunun içindedir, kanunun belli maddelerine tabidir ama diğer genel ve düzenleyici idarelerin tabi olduğu birtakım hükümlere tabi değildir. Sosyal güvenlik kurumları 5018 sayılı Kanun’a göre -genel yönetim tanımı vardır burada- genel yönetimin içindedir ama merkezî yönetim bütçesinin dışındadır, neden? Çünkü onların gelir ve giderleri, devlet gelir ve gideri değildir. Tamamen özel kanunlarla kurulan, sektörel ve sosyal bir amacı gerçekleştirmek üzere kurulmuş tamamen yönetimleri kendileri tarafından oluşturulan kuruluşlardır. Dolayısıyla şuna bakalım: Uluslararası klasifikasyon sistemlerinde, gerek IMF’nin, gerek Dünya Bankasının gerek Avrupa Birliği’nin istatistik ofislerinin bütün yaklaşımlarında geçerli olan sınıflama sistemi Türkiye’de de aynen uygulanıyor. Burada karar vermemiz gereken iki konu var aslında. Bugün şu anda yaptığımız yenilik şu: Dar olarak uyguladığımız hazine yönetimi sistemini geniş uygulamaya geçmek istiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Daha doğrusu geniş uyguluyorsunuz, teferruatı da alıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Genişletiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genel bütçeye dâhil bütçelere uyguluyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İkinci konu: Yani, burada elde edilen nemalardan kim ne kadar pay alacak meselesi. Yani iki temel tartışma konusu bu. Belediyeler ve KİT’ler açısından “tamam” dedik. Sosyal Güvenlik Kurumu meselesi tartışılabilir yani onu tartışmak lazım. Ama buradaki yaklaşım, şu anda açığını zaten Hazine’den karşılayan bir Sosyal Güvenlik Kurumu dengesi olduğu için, orada özel bir gelir ödemesi söz konusu değil. Zaten Sosyal Güvenlik Kurumu için istisnalar hariç, imza atmadığım hiçbir ay yok yani. Her ay Sosyal Güvenlik Kurumuna zaten ilave nakit veriyoruz. Dolayısıyla, yani nakit fazlası olan bir kurumdan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçmişte de SGK veriyordu, genel bütçeye para veriyordu, aktarıyordu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne zaman?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçmişte, ilk yıllarda emeklisi yoktu, hastanecilik görevini aldı, üstlendi, şey yoktu. Sigortalısı var, hastane yok, devlet yapamıyor, yaptı bunları, emlakçılık bile yaptı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, bugün 1990’lı yıllarda yapılan yanlış sosyal güvenlik düzenlemeleri yüzünden şu anda Sosyal Güvenlik Kurumunun emeklilik kesimi açık veriyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, yanlış da işte o yanlışlardan bir tanesi de bu olur yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sağlıkta da açık var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, sağlık fazla veriyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, sağlıkta da açık var arkadaşlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben de onu söylüyorum işte.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sağlıkta da açık var arkadaşlar, orada gösterimde sorun var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O mantıkla çalışabilmesi için bu özerkliğin olması lazım Sayın Bakanım, onu söyledim ben de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şuna geleceğim: Bakın, sosyal güvenlik kurumlarını kapsama alan ülkeler: İngiltere, Avustralya, İsveç, Yeni Zelanda, Brezilya, Rusya, Moldova, Makedonya diye devam ediyor. Mahallî idareleri alan ülkeler: Fransa, Avustralya... Yani şöyle söyleyeyim: Farklı ülkeler farklı gerekçelerle bunları uygulamışlar.

Müsaade ederseniz bir de şu 4 milyar meselesiyle faiz oranları meselesini bir açıklayalım çünkü faiz oranları meselesinde şu andaki mevcut tebliğden farklı bir şey getiriyor muyuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bir de yürürlük meselesini tartışsak.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ya bu korsan konuşmaları bırakalım. Hakikaten tutanaklara girmiyor, perişan oldular bakın stenograf arkadaşlar, yani takip edemiyorlar.

Sayın Ayhan’ın da sözlerini alayım en son.

Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, biz burada bütçe görüşmeleri sırasında birtakım gördüğümüz şeyleri ifade ettik. O zaman dedik ki: “Kamu mali disiplininin uzaklaşmak kolay ama toparlaması çok zordur.” Bu tek hesap hikâyesi biraz da burayla ilişkili, yani burada bir sıkıntılı alan var, siz de tedbir alıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Fırsat alanı var aslında.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Fırsat olarak mı değerlendiririz, tehdit olarak mı değerlendiririz, onu şimdi...

Biraz önce KİT görev zararından bahsettiniz. KİT görev zararı... Zaten Bakanlar Kurulu olarak siz veriyorsunuz görevi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, şunu söylemek istiyorum: Bir KİT’in bütçesini, merkezi yönetim bütçesini bilmeden tek başına tartışamazsınız, onu söylüyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakanım, bakın, bu kamu kesimi genel dengesini en az on yıl yapmış bir insanım Devlet Planlama Teşkilatında. Dolayısıyla, şimdi siz bu tasarıyla birçok yükümlülük getiriyorsunuz, İşsizlik Fonu’na getiriyorsunuz, ona buna... Bunlar sizin bütçenizde olan şeyler mi, değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl yükümlülükler getiriyoruz?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ya, şimdi İşsizlik Fonu’ndan alacaksınız, başka bir yerde kullanacaksınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, dışarıda o.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ya, tamam, dışarıda ama bir icraat yapıyorsunuz değil mi, o da hukuk dışı bir icraat değil. İşsizlik Fonu’ndan nereye aktarıyorsunuz? İşte, Ahmet’e ödüyorsunuz, Mehmet’e ödüyorsunuz veya onun primini ödüyorsunuz, bir yükümlülük gerine getiriyorsunuz. Bu, sizin bütçeyi getirdiğinizde veya kamu kesimi genel dengesinde hesaba koyduğunuz bir şey değil, bugün geliyor çünkü.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kamu kesiminin genel dengesinin içinde.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ya, dışında demedim zaten ama bu denge buraya geldiği zaman, bu bütçeyi görüşürken, ekonomiyi görüşürken, sizin bugün getirdiğiniz yükümlülükler bunu içinde yoktu. Yanlış mıyım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu yıl için mi diyorsunuz?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Tabii, önümüzdeki yıl için.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, onu tartışacağız, o ayrı bir şey.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Söylemek istediğim o.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O ayrı bir şey.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani, buradan kastettiğim şey şu Sayın Bakanım, kimseyi suçlamak için falan söylemiyorum: Yani, bu disiplini bozduğumuz zaman günlük tedbir almak mecburiyetinde kalıyoruz, sıkıntımızın özü o. Dolayısıyla, buna dikkatli bakmak lazım. Hani, bankalar böyle dediğinde, yarın çıkarırsınız bankaların Varlık Fonu hikâyesi vesaire başka bir şey yaparsınız, günlük tedbir alırsınız, ondan sonra bunun iler tutar tarafı kalmaz, kalmıyor da nitekim yani, onu ifade etmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Hazineden bir görüş alalım.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Teşekkür ederim.

Müsaadenizle sondan başlayarak... Zaten meri mevzuatımızda, 4749 sayılı Kanun’da dile getirildiği için ifade etme ihtiyacı hissettim. Kamu bankaları açıkça, hariç olarak belirtilmiş durumda.

Diğer bir husus, gene kapsama ilişkin olarak Sayın Bakanımız ifade ettiler, ben yine faize ilişkin sorulara geleyim. Zaten şu anda uygulanmakta olan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği, aslında kurumların elde edeceği nemayı açıkça ifade ediyor. Tebliğin kapsamında 1 sayılı, 2 sayılı, 3 sayılı cetvel var, SGK var, İŞKUR var, özel kanunlarla kurulmuş kamu kurumları var, TDK, TTK vesaire kuruluşlar var. Aslında İSF hariç hemen hemen tüm kamuyu kapsayan bir...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Belediyeler ve KİT’ler.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Belediyeler de dâhil, en önemli husus o. KİT’ler ve belediyeler, doğru Sayın Bakanım, teşekkürler. Değişiklik önergesi aslında onunla alakalıydı. Mahalli idareler ve KİT’ler de şu anda hâlihazırda tebliğin kapsamı dâhilinde.

O anlamda elde ettikleri faizler peki nasıl düzenlenmiş? Biz Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği kapsamında aslında tüm kamu kurum ve kuruluşlarının kaynaklarını takip edebiliyoruz. Bunu kurmuş olduğumuz bir bilgi sistemi aracılığıyla, IBAN numaraları vasıtasıyla takip ediyoruz. Dolayısıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının kaynaklarını nerede, nasıl, hangi şartlarda değerlendirdiklerine ilişkin bilgi bizde mevcut ve gördüğümüz husus da şu: Özellikle mahalli idareler ve KİT’ler de dâhil olmak üzere, SGK da dâhil olmak üzere, genellikle ya vadesiz, ya çok kısa vadeli, bundan kastım da yedi güne kadar veya en fazla bir aya kadar değerlendiriyorlar. Böyle değerlendirdikleri zaman tebliğ kapsamında elde edecekleri faiz ne oluyor? Merkez Bankasının açıklamış olduğu bankalarca uygulanan, mevduata uygulanan, ağırlıklı ortalama mevduat faizinin belli oranları nispetinde uygulanıyor. Bir örnek vermek gerekirse, 9 Şubat itibarıyla -Merkez Bankasının açıkladığı oran bu- bankaların mevduata uyguladığı ortalama mevduat faizi bir ay için 11,33. Eğer yönergedeki hususu dikkate alırsak yani yüzde 70 alırlardan hareket edersek, alacakları 7,93. Kaldı ki bu bile iyimser, aslında bir ilerleme bu anlamda. Dediğim gibi, çoğunlukla vadesiz veya yedi güne kadar, sekiz güne kadar tutuyorlar kamu kurum ve kuruluşları kaynaklarını. Peki, biz bunları toplulaştırarak ne yapmaya çalışacağız? 4 milyara gelmeye çalışıyorum aslında. Onları toplulaştırarak aslında “buffer” oluşturup daha uzun vadelerde bu kaynakların değerlendirilmesini temin edeceğiz ve aslında o uygulanan oranlar da artmış olacak ve dolayısıyla daha fazla bir nema getirisi elde edilmeye çalışılmış olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim 4 milyarımız brüt mü, net mi?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Net, kamunun elde edeceği net...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Toplam kamunun mu?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Toplam kamunun elde edeceği, net.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu hesabı bilelim yani ya. 40 milyardan nasıl 4 milyar nema...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vade uzadığı için mi nema arttı?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Vade uzadığı için ve borçlanma tutarının azalmasından kaynaklanan getiri beklentimiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ortalama 40 milyar lira topluyorsunuz değil mi?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ HALİL İBRAHİM AZAL – Hâlihazırda ve üst kapsamı dikkate alırsak, sisteme aktarılmasını umduğumuz tutar, beklediğimiz tutar... Borçlanmadan da elde edeceğiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, sadece faiz getirisi demiyor, borçlanma ihtiyacının aşağı gelmesi bile fırsat.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam ama onlar da faiz geliri elde edecekler sonuçta.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, o anda onu atıl tutuyor, vadesizde tutuyor zaten. Ya, ben 13’le borçlanırken, o 7’yle borç veriyordu. Şimdi, onun aldım 7’sini ben, ona 7’yi verdim, 13’le almaktan kurtuldum. 6 puandan dolayı bir faiz marjından kazandım mı, bu kadar. Kâr oldu mu, oldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, şu hesabı teorik olarak değil de doğru dürüst şey yapalım, somut yapalım.

Bakın, Sosyal Güvenlik Kurumunun, evet, siz karşıyorsunuz, senede 150 milyar bu sene para vereceksiniz tamam da kendi geliri de 150 milyar. 150 milyarın neması, bankalarda değerlendirilmesinden elde ettiği para zaten en az 10 milyardır benim tahminim. Nasıl “4 milyar” diyoruz buna?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle bir yanılığ var: Sosyal Güvenlik Kurumu para toplayıp da parayı mevduat olarak tutup da gelir elde eden bir kurum değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, o süre içerisinde yapıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır, şöyle.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın, yatırılıyor, ödeme yapıncaya kadar olan süreyi değerlendiriyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, mikrofonları aç kapa takip etmekten konuşmaları takip edemez hâle geldim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Vekilim, günlük veya haftalık yapıyor çünkü Sosyal Güvenlik Kurumu...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, şu hesabı doğru dürüst yapalım, somut yapalım.

Sosyal Güvenlik Kurumu varsa çok farklı olacak, yoksa farklı olacak. Sadece özel bütçeli idarelerin 88 milyarlık bir bütçesi var bu sene için. Bunların elindeki bankalara koydukları paranın miktarını bilmiyorum ne kadardır ama o getirisi 4 milyarı bulmaz. Onu doğru yapalım. SGK’nin ayrı, mahalli idarelerin de ayrı yapılması lazım, tahminle olmuyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu mevduatlar sonuç olarak kamu bankalarına yatırılmıyor muydu zaten bugüne kadar? Kamu bankaları da sonuçta kamudur. Vele ki düşük faizle yatırıyor da siz onu alırsanız, diyelim ki kamu bankalarından 1 milyar lira eksik kâr yazacak, size yazacak. Yani toplam kamu olarak bir farkı olmadığını söylemeye çalışıyorum. Kamu bankaları da kamuysa ki kamudur, toplam kamunun çok küçük faydası olabilecek. Hazinesinin borçlanma ihtiyacı düşecek. Geçen sene yüzde 130’la borçlandınız, bu sene yüzde 100’e çekmeye hedefliyorsunuz. Bu parayı merkeze çekerek “Bak, biz yüzde 100’le ‘rollover’ yaptık.” diyeceksiniz. Demek ki temel amacı bu.

Şu mümkün tabii ki: Sayın Bakanım, bakın, eğer ki bu yıl yürürlüğe sokarsak bu meseleyi, kamu idarelerinin bütçeleri şaşacak diyorum, esas mesele bence o. İlla yürürlüğe sokacaksanız 1 Ocak 2019 itibarıyla yürürlüğe sokun ki bu yılki bütçeler şaşmasın. Bu, çok önemli. Belediyeleri dışında bırakalım, geri kalanını zaten yapın ama kamunun toplamda böyle 3-4 milyarlık bir kârı yok Sayın Bakanım. Buna bizi ikna edin, “Var.” diye gösterin o zaman, yazılı olarak bize verin lütfen, biz de görelim, ikna olalım.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bütün katkılar, öneriler, eleştiriler konusunda Hazine Müsteşarlığımız gerekli çalışmaları yapar, Genel Kurula geldiğinde bir defa daha görüşürüz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, şimdi, bu konu önemliydi, biz de tümüyle karşı çıkmamıştık.

BAŞKAN – Doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Fakat bunun hesaplamasını dahi getiremeyen bir idare var karşımızda, onun için üzüldüm. Bunun hesabını dahi yapamıyorsak, böyle basit bir hesabı yapamıyorsak Sayın Bakanım, şu hesabı yapamıyorsak ki defalarca söyledik, geçen hafta söyledik, bunun hesabını bile veremiyorsak ne diye uğraşıyoruz ki?

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz hesabımızı da yapıyoruz, rakamlarımızı da veriyoruz ama her verdiğimiz hesaba, her verdiğimiz rakama “Doğru değildir.” diyorsanız, yanlısını siz ispatlayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Toplam kamu olarak diyorsunuz. Siz iddia ediyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, siz ispatlayın verdiğim rakamın yanlış olduğunu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime 14.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.34

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.36

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlar, 43’üncü Birleşim İkinci Oturumu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

75’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 75- 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE. 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu Sahasında Bir Nükleer Güç Santralinin Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma hükümlerine göre yürütülen Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptı ve Ekleri kapsamındaki nükleer enerji santrali yatırımları, 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda nükleer enerji santrali yatırımları için öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılır.”

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, maddeye ilişkin bir açıklama lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Enerji Bakanlığımızdan ve Ekonomi Bakanlığımızdan ilgili arkadaşlar var. Önce Enerji, sonra Ekonomi Bakanlığımızdan birer açıklama alsak iyi olur.

BAŞKAN – Evet, lütfen.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECATİ YAMAÇ – Sayın Başkan, değerli üyeler; madde Akkuyu ve Sinop Nükleer Santral Projelerinin teşvik kapsamına alınmasıyla ilgili. Malumunuz olduğu üzere Akkuyu ve Sinop Nükleer Santral Projeleri uluslararası anlaşmalara göre yapılmaktadır. Akkuyu’yla ilgili uluslararası anlaşma 2010 yılında, Sinop’la ilgili uluslararası anlaşma 2013 yılında imzalanmış, Meclisimizde de onaylanmıştır.

Akkuyu’yla ve Sinop’la ilgili uluslararası anlaşmalara baktığımızda teşvikler ve teşviklerin tarifeye yansıtılmasıyla ilgili açık hükümler bulunmaktadır. Akkuyu’yla ilgili anlaşmanın 10’uncu maddesini incelediğimizde aynen şöyle bir hüküm bulunmakta: “İşbu Anlaşma’nın imza tarihinden sonra Türk kanunları ve düzenlemelerindeki değişiklikler nedeniyle ortaya çıkabilecek maliyetteki değişiklikler, ESA’ya göre TETAŞ tarafından satın alınan elektrik yüzdesi ile orantılı olarak TETAŞ’a yansıtılır.” Bu, tarife yansıtılır anlamına gelmektedir. Çünkü nükleer santral tarafından üretilen elektrik ESA Anlaşması’na göre TEDAŞ tarafından satın alınacak ve tarifeye yansıtılacak.

Diğer taraftan Sinop’la ilgili anlaşmaya baktığımızda, anlaşmadaki 16’ncı maddedeki hüküm “Proje beşinci bölge teşvikleri uyarınca tüm teşviklerden yararlanacaktır.” diyor. İlaveten “Taraflar fizibilite çalışması dönemi boyunca -ki şu anda fizibilite dönemindeyiz- teşvik uygulamalarındaki değişiklikleri tartışacaklardır. Taraflar karşılıklı olarak ek teşvikler üzerinden mutabık kalırlarsa tarife bu doğrultuda düşürülecektir.” diyor. Tereddüde mahal vermeyecek şekilde tarifenin bu doğrultuda düşürüleceği açıkça yazılı. Bu çerçevede 2017 yılında bir Bakanlar Kurulu kararı istihsal edildi. Bu Bakanlar Kurulu kararıyla hem Akkuyu hem Sinop Nükleer Santral yatırımları teşvik kapsamına alındı.

Şimdi, her iki anlaşmaya baktığımız zaman, her iki anlaşmanın az önce okuduğum hükümlerinde “Türk kanunlarındaki değişiklikler” ve diğer anlaşmada da “ilgili mevzuat çerçevesindeki düzenlemeler” dediği için, daha önce, 2017 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla yapılan işlemin kanunla yapılmasının daha doğru olacağı değerlendirmesini yaptık ve o nedenle 2017 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla yapılan işlemin kanunla yapılması söz konusudur, hazırlanan tasarının da gerekçesi budur.

BAŞKAN – Evet, Ekonomi Bakanlığı...

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KADİR BAL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; açıklamamı arz ediyorum: Yürürlükteki 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında, nükleer enerji santrali yatırımları öncelikli yatırımlar arasında yer almakta ve beşinci bölge desteklerinden faydalanmaktadır. Öncelikli yatırımlar arasında nükleer enerji santralleriyle birlikte enerji alanında yerel kaynakların kullanımına, enerji açığını azaltmaya ve cari açığı azaltmaya yönelik katkısı olacak diğer enerji yatırımları da bulunmaktadır. Yerli kömüre dayalı termik santral yatırımları, imalat sanayisinde enerji tasarrufu sağlayan enerji verimliliği yatırımları, atık ısıdan geri kazanım yoluyla elektrik üretimine yönelik yatırımlar, sıvılaştırılmış doğal gaz yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları, yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgâr enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları ve nükleer enerji santrali yatırımları öncelikli yatırımlar arasında olduğu için 5’inci bölge desteklerinden faydalanabileceklerdir.

Hükümetler arası anlaşmayla yürütülmekte olan Akkuyu ve Sinop nükleer enerji santrallerinin hakları ve hükümlülüklerine ilişkin yine eşit düzeyde mevzuat düzenlemesi gerekli olduğu için Bakanlar Kurulu kararıyla tanımlanmış olan mevcut uygulamayla ilgili kanun maddesi ihdas edilmesi gerekmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 75’inci madde Meclis tarafından da onaylanmış 2 tane uluslararası anlaşmayla ilgili olarak, bu anlaşmalarda iç hukukumuzda olan ve doğal olarak da bu tür işletmelerin –anlaşmayla kurulanlar hariç- yararlandığı teşviklerden yararlanmasıyla ilgili bir düzenleme. Mantıken gayet makul gözüküyor, herhangi bir sorunu yok. Doğal olarak bu ülkede yatırımcının niteliğine veya yapısına bakılmaksızın bütün yatırımlar koşulları sağladığı zaman teşviklerden yararlanırlar, bu tamam.

Şimdi, burada uluslararası bir anlaşmayla, Mecliste onaylanmış bir anlaşmayla yapılmış olan ve verilmiş olan düzenlemelerin veya hakların kanunlar hiyerarşisi içerisinde onun altında olan kanun ve kararnamelerle değiştirilip değiştirilemeyeceği konusudur. Biliyorsunuz, kanunlar hiyerarşisinde

Anayasa, uluslararası anlaşmalar, kanunlar, tüzükler, yönetmelikler diye gidersiniz, hatta uluslararası anlaşmaların Anayasa'ya aykırılığının da iddia edilmemesi nedeniyle uluslararası anlaşmalar bu hiyerarşi içerisinde birinci sırada yer alır.

Şimdi, 2 tane ayrı anlaşmadan bahsedildi madde metninde, biraz önce hem okundu hem de söylendi. Bu 2 anlaşma bu. Bir tanesi, Rusya'yla yapılan –şirketlerin adının ayrıntısına girmeden söylüyorum- öbürü Japonya'yla yapılan. Rusya'yla yapılan anlaşma, sadece ve sadece 7,5 sayfalık; Japonya'yla yapılan anlaşma 46 sayfa ve artı, fizibilitenin ne şekilde yapılacağına ilişkin olarak ayrıca 4 sayfa. Biri 50 sayfa, biri 7,5 sayfalık.

Şimdi, Japon anlaşmasına bakıyorsunuz, Japon anlaşmasının içerisinde her şey bütün ayrıntısıyla yazılmış ve bu kapsamda, çok net bir şekilde de denilmiş ki: “Bu anlaşma çerçevesinde şu, şu, şu sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla verilmiş olan teşviklerden yararlanılır.” diye yazılmış anlaşmanın içerisinde. Zaten buraya yazılmış, yararlanıyor, ne demeye kanunun içerisine Japon anlaşmasını koyuyorsunuz? Maddenin içerisinde var, net bir şekilde var. Buraya, Rus anlaşmasının yanına Japon anlaşmasının sokulmasının anlamını burada birisinin söylemesi gerekiyor. Yetkili makamların, neden, ne şekilde yararlanılacağı, hangi maddeden yararlanılacağı ve özellikle biraz önce belirtildiği gibi bu anlaşmada değişik teşviklerden yararlanılması söz konusu olduğu zaman tarafların bu konuda sağlayacakları mutabakat ve fizibiliteye etkileri de tartışılarak birlikte karar verileceğidir. Birlikte karar verecekseniz, siz oturup da nasıl kanun yapıyorsunuz ya “Otomatik olarak yararlandırılır.” diye? Olmaz ki, olması mümkün değildir. Bir tane anlaşmanın içerisinde bu kadar detay varken bir anlaşmanın içerisinde kesinlikle hiçbir detay yok. Ne olduğu da anlaşılmıyor, Türkçe çevirisi korkunç. İngilizceden okuyanlar, anlayanlar anlayabilir mi bilmiyorum; ne yapılıyor ne ediliyor, bilmiyoruz. Japon anlaşması çok net olarak diyor ki: “Bu fizibilite anlaşmaları çerçevesinde yapılacak fizibiliteler sırasında ortaya çıkan bütün faktörler değerlendirilmek suretiyle fiyat tespiti yapılacak.” Bu burada var. Rus anlaşmasında da madde olarak diyor ki: “Ben senden on beş yıl boyunca 12 dolar/sent –küsüratını atıyorum- üzerinden bu elektriği alacağım.” Bitmiş. Peki, bununla ilgili olarak, indirimler ve alımlarla ilgili olarak “Teşvikten yararlandırırsan şunu düşerim, teşvikten yararlanırsan bunu düşerim.” diye bir olay yok, bir kere yararlanıp yararlanmayacağını da ayrıca bir değerlendirmek gerekiyor. Anlaşmayı incelediğiniz zaman göreceksiniz, tercihi olarak santralde kullanılacak bütün malzemelerin hepsi Rusya'dan getirilecek. Bu tür teşvik uygulamalarında bir nevi yapıcı ülkeden veya taraf olan ülkelerin birinden geliyorsa bütün bunların hepsi, ne şekilde değerlendirileceği konusu zaten bunun içerisinde ayrıntısıyla yer almalı. Bir uluslararası anlaşmayla yapılan bir düzenleme, o anlaşmada revizyon yapılmak suretiyle istenildiği zaman düzenlenir, mantıklı bir düzenleme olduğu zaman da bu Meclisten her zaman geçer zaten. Kaldı ki Bakanlar Kurulu kararıyla zaten kimlerin, nereden, ne şekilde yararlanacağı falan belli, kararnamenin işlemesi Bakanlar Kurulu. Oturup da “Bu yararlanır, şu yararlanır.” diye... Onlar başvurdukları zaman “Yararlanabilirsin.” derler ama bu arada, “Bir dakika, sen bu anlaşmaya göre yararlanıyorsan eğer bundan, fizibilitemizi hemen, derhâl, yeniden değerlendirmemiz lazım. Anlaşmada yazan bu 12 ve 15 sentlik –bir de 15 sente çıkıyor- rakamlar ne? Nasıl revize edeceğiz?” dememiz gerekiyor.

Ben sadece ve sadece bunu yasa tekniği açısından ve kanunlar hiyerarşisi açısından ve anlaşmada fiili olarak yer alan hükümler açısından değerlendiriyorum. Japon anlaşmasına zaten yazılmış, “Bakanlar Kurulunun şu, şu, şu sayılı kararnamesiyle getirilmiş olan teşviklerin hepsinden yararlanır.” demiş, “Yararlanır.” denilmiş zaten. E denilmiş, anlaşmada var, kanunun üstünde, Anayasa'ya aykırılığı iddia edilemiyor; bunu niye yazıyorsunuz yeniden buraya? Bunun yanıtı yok, bunun yanıtı yok. Biz bu teşvikleri verirken buradaki fiyat düşecek. Biz bu teşvikleri verirken bu fiyat düşecekse o anlaşmaya hüküm olarak konulmalı bu, oradaki hükümden bu çıkmıyor. 10'uncu maddenin bütün fıkralarının hepsini teker teker inceledim, hepsine bakıyorum. “Bunların ne şekilde indirileceği, birim fiyat tespit

edilirken yatırım bedeli, sabit işletme bedeli, değişken işletme bedeli, yakıt bedeli” dedikten sonra birim fiyatının ne şekilde oluşacağını 10’uncu madde net olarak belirliyor. Proje şirketi tarafından yapılan tüm sermaye harcamaları, sigorta primleri, vergiler, bütün bunların hepsi bunun içerisinde, yazmış zaten, yazmış. Dolayısıyla burada bir değişiklik yapıldığı zaman, siz oturup şu anlaşmayı ya baştan sona revize edeceksiniz ya da diyeceksiniz ki... Tamam, ödenecek faizler, sermayenin finanse edilmesiyle ilgili olarak o gerçekleşmeye dayalı faiz, anapara ve harçlar; yazılmış bunların hepsi buraya. Bu kadar ayrıntılı olarak yazılmış ve giderlerin nelerden oluşacağı –yanına yıldız koya koya yıldızları artırmaktan bir hâl oldum- var iken biz otomatik olarak bunların hepsini veririz kanunla; iyi ama “Taraflar karşılıklı olarak görüşüp de teşvikten yararlanıp yararlanmaması dahi burada konuşulacak.” deniliyor idi, “Ona göre fiyatta herhangi bir revizyon yapılacak mı, yapılmayacak mı...” deniliyor idi. Kaldı ki maddede kesin olarak eskalasyon yapılmayacağına ilişkin net olarak burada hüküm de konulmuş. Ama hükümler öyle dağınık konulmuş ki arkadaşlar. Burada kaç tane hukukçu var, alsınlar ayrıntısıyla bir incelesinler, bir yerli yerine koysunlar bakalım, buradan ne sonuç çıkıyor, biz neyin altına imza atıyoruz. Bu tür olaylarda, uluslararası ilişkilerin bu kadar hassas olduğu dönemde bu tür olaylara yaklaşımın böyle olmaması gerektiğini kabul eden bir insanım, olmaması da gerekir ama bizim önümüze gelen kanun tasarılarının da böyle olmaması gerekir, olmaması gerekir. Japonların böyle bir derdi var mı? Yok. Zaten, “Bir dakika, bana haber vermeden niye bunu böyle yazmak zorunda kaldınız, kanunda benim ne işim vardı?” da diyebilir, “Benim anlaşmam var.” diyebilir. Anlaşması çok net olarak burada duruyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, oturup da burada Türkiye’nin enerji politikasını yeniden tartışma falan filan gibi derdimiz yok, biz Plan ve Bütçe Komisyonuyuz. Plan ve Bütçe Komisyonu olarak önümüze bir kanun metni gelmiş, denmiş ki bir Rus anlaşması var, bir Japon anlaşması var. bu anlaşmalar çerçevesinde biz nükleer santral yaptıracağız. Onlardan belirli bir süre elektrik satın alacağız. Bu anlaşmalar çerçevesinde birisine fiyat garantisi verdik, on beş yıl boyunca bunu alacağız. Özel durumlarda bunun artırılmasına ilişkin de hükümler var. Teşviklerden şunlardan bunlardan yararlanma gibi herhangi bir şey yok. Japon anlaşması var, şu teşviklerden yararlanır denmiş. Bundan sonra gelen teşviklerin hangisinden yararlanıp hangisinden yararlanamayacağı birlikte belirlenir demiş. Bu çerçeve içerisinde belirlemeler yapıldıktan sonra da fiyatta yapılacak olan değişiklikler ve fizibilite çalışmalarına yansımaları nasıl olacak, onu da belirleriz demiş. Hiçbir derdi yok. Teşviklerden yararlanmış. Yani bizim şu anda kanuna yazdığımız teşviklerden yararlanmış. Anlaşma gereği yararlanmış, Bakanlar Kurulu kararıyla değil. Anlaşmasında var bu hüküm.

Şimdi, bu koşullar altında bu madde ne anlama geliyor ve buradan çıkan bu şey hukuk karşısında bizi ciddi anlamda birazcık zor, hatta zavalı duruma düşürüyor. Olayın bu çerçevede değerlendirilmesi gerekiyor.

Ben öncelikle dikkat çekilmesi gereken husus olarak bunları söyledim, daha sonra da birkaç konuyu daha dile getireceğim.

Sayın Başkan, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, biz HDP olarak nükleer santrallere 2010 yılında yapılan anlaşma sırasında da karşı çıktık, 2013’te Japonya’yla yapılan anlaşma sırasında da karşı çıktık. Elbette ülkemizin enerji ihtiyacı var ama hep şunu söyledik: Dünya nükleer santrallerden uzaklaşırken biz niye nükleer bir ülke oluyoruz? Çünkü biliyorsunuz alternatif bazı gelişen başka kaynaklar var ve ülkemizde de bunlar

mevcut. Bir güneş ülkesiyiz ve 2010 yılından 2018 yılına güneş enerji yatırımlarının maliyeti üçte 1'e düştü ve ciddi anlamda nükleer enerji yatırımlarından çok daha verimli bir şekilde ve çok daha çevreci bir şekilde bu yatırımlar yapılabilir. Bakın, sekiz yıldaki değişimi söylüyorum. Bu iki yıl sonra çok daha fazla olacak. Yani bu santralin 2023'te bitirilmesi hedefleniyor, çok daha fazla olacak.

Sayın Başkan, Sayın Bakanımız Komisyon görüşmelerinin yarısını telefon görüşmeleriyle geçiriyor. Biz de sonuçta tabii ki Komisyon arkadaşlarımıza konuşuyoruz ama Sayın Bakanın da Komisyon görüşmelerinin yarısını telefonla geçirmesi gerçekten sıkıntı yaratıyor.

BAŞKAN – Biraz abartılı oldu gibime geldi ama...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bence yarısına yakını telefonla geçiriyor. Üçte 1'i diyelim peki.

BAŞKAN – Oradan öyle görünüyor demek ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aralarda yapın Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bana telefon geliyor acil, ne yapabilirim? Size geliyor, siz de konuşuyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama siz, bakın, teksiniz. Yani siz teksiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün ekibimle buradayız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz teksiniz. Yani Hükûmeti siz temsil ediyorsunuz.

BAŞKAN – Bu görüşmelerin başından bu yana Sayın Maliye Bakanı hiç tek olmadı. Her daim yanında müsteşarı, müsteşar yardımcısı, Gelir İdaresi Başkanı, Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı, Bütçe Kontrol Genel Müdürü, Vergi Politikaları Genel Müdürü... İşte, bakın, bütün kadro orada. Diğer bakanlıklarla ilgili bir şey söyleyebilirsiniz ama Maliyeyle ilgili herhâlde pek bir şey söyleme hakkımız yok burada.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, bir de insicamımız da bozuluyor. Sayın Bakan hararetle bir şeyler konuşuyor, biz de burada konuşmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Sancarbaba da burada. Tabii, sizi ihmal etmememiz lazım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sağ olsunlar hepsi. Teşekkür ederiz.

Sayın Bakan, sonuç olarak: Nükleer enerji noktasında 2010 yılından, 2013 yılından daha dezavantajlı bir noktadayız yani güneş enerjisi ve rüzgâr enerjisi konusunda... Bakın, yeni ihale yaptı geçen yıl Enerji Bakanlığımız. Ve rüzgâr enerjisinde inanılmaz bir rakama ulaştı yani nükleerden çok daha avantajlı bir rakama ulaştı. Kaç senti? 3,48'e bakın rüzgârla, ne güzel... Rüzgâr her yerde, ülkemizde de var. Püfür püfür esiyor ülkemizin her yeri ve çok avantajlı yani nükleere göre çok daha avantajlı bir fiyat var. Güneş enerjisi de ihaleye çıktı. Orada da inanılmaz bir rakama ulaştık. Yani o konuda biraz geç kalmamız, aslında belki de bir avantaja dönüştü yani rüzgâr ve güneşte yapacağımız yatırımları çok daha avantajlı bir şekilde ülkemize sokabileceğiz. Yani diğer ülkeler çok daha erken yaptılar ve maliyetleri daha yüksek, teknoloji gelişti güneş enerjisi konusunda, rüzgâr enerjisi konusunda maliyetler düştü ve çok avantajlı fiyatlara geldiler.

Şimdi, ülkemiz nükleer enerji anlaşmasını ne zaman yaptı Rusya'yla? Bakın, 2010 yılı, sekiz yıl geçti üzerinden Sayın Bakan. Japonya'yla 2013'te yaptık, beş yıl geçti tam üzerinden. Ve beş yılda dünyadaki enerji piyasasında bütün rakamlar oynadı. Yani rüzgâr ve güneş öne geçti, herkes artık rüzgâr ve güneş yatırımları yapıyor, başka yatırımlar da var -Sayın Bakanım bunlardan bahseder, ülkemizin jeotermal konusunda, diğer konularda, başka avantajlı olan noktalar da var- ama nükleer daha da dezavantajlı bir noktaya geçti. Bu konuda belki Sayın Müsteşar Yardımcımız rakamları da verir.

Şimdi, biz 12-15 sent arası bir rakama imza attık değil mi Ruslarla? Baktığımızda bu çok dezavantajlı bir rakam şu anda rüzgâr ve güneşe göre. Mevcut nükleer programa göre bile dezavantajlı. Bakın, bugün imzalasak nükleer anlaşmasını çok daha avantajlı bir rakama belki kavuşacağız çünkü orada da teknolojik anlamda gelişmeler var.

Şimdi siz diyorsunuz ki: Arkadaş, ben senden bunca yıl alım garantisi yapacağım. Bu yetmez. Ne yapacağız? Daha da teşvik vereceğim. Yani bu yatırım belki fizibil olmaktan çıkmış olabilir; onu bilmiyoruz. Nükleer enerji teknolojisi konusunda birisi gelip burada, belki Atom Enerjisi Kurumundan, başka yerden, bilgi verse bize yani nükleer santral yatırımları daha mı maliyetli hâle geldi bu sekiz yılda, yoksa daha az maliyetli hâle mi geldi, bu konuda bizi aydınlatsa çok memnun oluruz.

Niye bunu söylüyorsunuz biliyor musunuz? Bakın, geçen gün Hürriyet gazetesinde bir haber çıktı. Yana yakıla bir ortak arıyor bu Akkuyu Nükleer Santrali'ne. Yani Ruslar bu kadar yatırımı yapmak istemiyorlar. Şimdi, Türklerle bu ara ilişkimiz iyi, şimdi Afrin'de beraber bir şeyler yapıyoruz ama yarın belki aramız tekrar bozulabilir, Amerikalılara tekrar yaklaşır Türkiye, tekrar bizim ilişkimiz bozulur çünkü Suriye'de her gün değişiyor. Bugün "Zeytin Dalı" ismini Amerikan Konsoloslğunun önüne yazdık, bakarsınız on gün sonra Rus Konsoloslğunun önüne "Zeytin Dalı" yazabiliriz, hiç belli olmaz. Çünkü konjonktürel olarak bu Zeytin Dalı ismi konsolosluk konsolosluk gezebilir. Yani bizim bir ayda bir dış politikamız değişiyor, üç ayda bir değişebiliyor.

Şimdi, Rusya da diyor ki: Ben bu kadar büyük bir riske girmek istemiyorum arkadaş çünkü yarın Türkiye'yle aram bozulabilir. Belki böyle bakıyor. Ne diyor biliyor musunuz? Yana yakıla bir anlaşma arıyor. Cengiz-Kolin-Limak üçlüsüyle bir anlaşma yani yüzde 49'unu –sanıyorum- ortak etmeye çalıştılar. İki yıldır bu çaba var. Hükûmet de bu çaba içinde. Rusları ikna etmeye çalışıyor. "Arkadaş, benim 3 tane müteahhidim var. Bütün ihaleleri bunlara veriyorum. Sen bunları ortak al..." Ama ne hikmetse ortaklık görüşmelerinde anlaşmayla çıkmamış ama hâlâ Cengiz İnşaatı -diğerleri çekilmiş, Limak ve Kolin- bu konsorsiyuma ortak etmeye çalışıyor. Ve Rusların da taşeron olarak Cengiz İnşaatı kullanması isteniyor. Belki de bu anlaşma olmamasının...

Ben bunu sorguluyorum tabii, Hükûmeti bu anlamda sorguluyorum. Cengiz diyordur ki: Arkadaş, ben buna ortak olurum ama bu kadar para yatıracağız, risk alacağız, şu kadar milyar lira yatıracağız. Bu teşviklerden faydalanırsam... Bu teşviklerin karşılığı ne kadardır, bu rakamı vermediniz Değerli Müsteşarım. Yani bütün bu yatırım kaç milyar dolar? 10 milyar dolar mıydı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECATİ YAMAÇ
– Yaklaşık 20 milyar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – 20 milyar dolar, doğru.

Bu teşviklerle 20 milyar dolardan 2 milyar dolar mı avantaj sağlıyor, 3 milyar dolar mı avantaj sağlıyor, bunu bize vermediniz.

Şimdi, Cengizin de belki bu projeye ortak olması için bu teşvikleri öne koymuş olabilir ve ortada böyle bir durumla karşı karşıyayız çünkü Genel Kuruldaki tartışmaları söylüyorum size. Genel Kurulda bunlar tartışılıyor Cengiz ortak edilmeye çalışılıyor, Limak ve Kolin vazgeçmiş. Belki bu teşvik çıkarsa onlar da ikna edilebilirler çünkü yerli bir ortak arıyor şu anda bu projeye.

"Yerli" deyince, hemen "Yerli, millî Cengiz-Kolin-Limak" Bunu artık her yerde ezberledik. Havalimanında da öyle, yolda da öyle, Karadeniz yolunda da öyle, Güneydoğu'nun yolunda da öyle, her yerde Cengiz-Kolin-Limak. Nükleer santrale de bunları ortak edilecek.

Bunun ortak edilmesi demek şu demek: Hükûmetin güdümündeki 3 müteahhidin bu projeye ortak edilme çabasıdır bir şekilde. Ve bununla ilgili de teşvikler verilecek.

Şimdi, bu teşvikler ne kadarlık olacak? Bunun bize çerçevesini verin. Yani 5'inci bölge teşviklerinden yararlandığı anda... Çünkü makinelerini, bilmem nesini, şusunu busunu Rusya'dan getirecek. Yereldeki taşeron da onun betonarme işlerini, bilmem nelerini, şunları bunları... Yerli olarak yapılması gereken yatırımları yapacak, reaktörler, bilmem neler Rusya'dan gelecek. Buna göre bütün kalemlerdeki bu 20 milyar dolarlık yatırım bu teşviklerden faydalandığında kaç milyar dolara düşüyor ve kaç milyar dolarlık bir teşvik elde ediyor bu yatırımcılar, bunu bir bilelim.

Diğer noktası, değerli arkadaşlar, bu teşviklerle diyelim ki 3 milyar dolarlık bir avantaj elde edecekler, herhâlde yaklaşık olarak öyle bir rakama tekabül eder. Belki 2 milyar dolardır, siz söyleyin, bilmiyorum, 2 milyar dolar diyelim. Bunun bu anlaşmada, tarifelerde on beş yıl mı alım garantisi vardı, on beş yıl, her yıl kârıyla beraber en az 1,5-2 milyar dolar ödeyeceğiz buraya alım garantisi çerçevesinde. Siz cari açığı düşürme gerekçesini koydunuz tekrar, o zaman da itiraz etmiştik. Ya, şimdi, Allah'ınızı severseniz, Rusya bu yatırımı yapacak da her yıl 1,5-2 milyar doları alacak da ülkemizde mi tutacak bu parayı? Alıp götürecek. Yani biz enerji ithal eden bir ülkeyiz, bakın, avantajlı bir fiyata alırsak ancak cari açığımız düşer. Kömür yatırımı nükleerden ucuz, rüzgâr yatırımı nükleerden ucuz, güneş yatırımı nükleerden ucuz, siz diyorsunuz ki: "Cari açığımıza faydası olacak." Nasıl olacak? Olmayacak, tam tersine cari açığımızı artırıcı etki yapacak, 3'üne göre de daha pahalı çünkü. Bir tek doğal gaz çevrim santrallerine göre biraz avantajlı olabilir, onda da rakamları siz verin lütfen. Son durumda, 2018 yılı rakamlarıyla nükleer enerji yatırımlarının sıralamasını bize verin fiyat avantajı olarak. En son yaptığınız rüzgâr ve güneş anlaşmasına göre, en son yaptığınız kömür anlaşmasına göre, en son yaptığınız doğal gaz anlaşmalarına göre verin bunları.

Peki, diyelim ki 2 milyar dolar avantaj sağladı, bunu fiyata nasıl yansıtacaksınız? Sayın Bakanımız söyledi, uluslararası bir anlaşma var ortada, orada böyle bir hüküm yok. Siz yasayla diyorsunuz ki: "Bakın, ben yararlancıracağım seni bundan." Diyelim ki yararlancırıldınız, reaktörü falan, bilmem neyi de getirdi buraya, yararlancırıldı. Sonra iş ödemeye geldi, "Arkadaş, 12 sente anlaşmıştık. Bak, ben sana avantaj sağladım, 11 sent ödeyeceğim ben sana." dedin. Bir anda Rusya uluslararası tahkim mahkemesine gitti, "Uluslararası anlaşmada böyle bir şey yok, iç hukukta çıkan yasa beni bağlamaz." dedi çünkü uluslararası anlaşmalar Sayın Bakanımızın söylediği gibi iç hukukun üzerinde. Ne yapacaksınız? Uluslararası anlaşmada öyle bir madde yoksa, uluslararası anlaşmayı revize etmeden iç hukukla o avantajı sağlayıp onların vereceği avantajı buna dercetmeden, ikna etmeden veya uluslararası anlaşmayı değıştirmeden bu avantajı verirse sonra nasıl hak iddia edeceğiz uluslararası tahkim mahkemesinde? Bakın, biz İran'la bir tahkim mahkemesine gittik ve kazandık. Neye göre kazandık? Uluslararası anlaşmaya göre kazandık. İran yarın bir yasa çıkarsaydı, "Ben bunu böyle ödemem." deseydi bağlar mıydı bizi? Hayır, bağlamazdı. Uluslararası tahkim mahkemesi uluslararası anlaşmaya bakarak karar verir arkadaşlar.

Bütün bu sorularına eğer ki cevap verirsiniz... Bir de Hükûmete şu soruyu sorabilirim: Sayın Bakan, bu teşvikleri vermemizin arkasında bir yandan da Rusya'dan S-400'ü almamız lazım, acaba onunla ilgili başka bir pazarlığın bir parçası mı var? Yani S-400'ü vermek için bu şartları mı koyuyor Rusya? Başka türlü silah anlaşmaları acaba bunun üzerinden mi yapılıyor? Ya, bu pazarlık yalnızca nükleerle mi ilgili yoksa artık Amerika'yla aramız bozulacak, yarın Rusya'ya yakınlaşacağız, bunun diyetini mi ödüyoruz, burada ortada bir diyet mi var? Bu diyetin karşılığında ne alıyoruz, tekrar ne veriyoruz, bunun da sizden hassaten cevabını bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Sayın Zekeriya Temizel’in söylediği gibi burada teşvike ilişkin bir düzenleme yapılmış gibi gözüküyor ama ben, tabii, bunun biraz daha farklı, daha geniş kapsamlı olduğunu düşünüyorum. Şu anda Türkiye’nin mevcut potansiyeline bakıldığında 85 bin megavatlık bir üretim potansiyelimiz var ama bu üretim potansiyelinin ancak 40 bin megavatı şu anda kullanılabiliyor. Yani 45 bin megavatlık bir üretim potansiyeli fazlalığımız zaten var ama Türkiye tabii ki kendi geleceğini de planlamalı, arz güvenliğini sağlayabilmeli, onun için de çeşitliliği tutmalı. Tabii rüzgâra ilişkin kamuoyunda çok spekülasyonlar oluşturuluyor. Spekülasyonlardan ötürü daha şeffaf, gerçek potansiyelimizi ortaya koyacak bir durumun değerlendirilmesi önemli. Mesela rüzgârla ilgili yapılmış olan ihaleyi son derece başarılı buluyorum. Rüzgâr ihalesinde en son verilen teklif hatta 2,5 sent de kamuya kaynak aktarılması başarılı bir işti ama güneşte bilgi kirliliği hâlâ devam ediyor. Güneşten elde edilecek potansiyelin yatırım maliyetleri olağanüstü büyük boyutlarda, onu iyi hesaplamak gerekiyor. Bir de onun kaplayacağı coğrafik alan içerisine bakıldığı zaman, 1 megavat için 20 dönümlük bir araziye kapattığınızda Türkiye’de güneş enerjisiyle ilgili büyük bir spekülasyonun olduğunu da kolaylıkla söyleyebiliriz.

O zaman dönüyoruz, diyoruz ki: Nükleer santrallere ilişkin durumu biz de değerlendirelim, hem arz güvenliğini sağlansın hem de çeşitliliği sağlayalım, bir portal oluşturalım; devletin temel mantığı bu. Bu temel mantıkla bakıldığında 2 ayrı santral var; birisi Akkuyu’da, birisi de Sinop’ta. Yer seçimlerinden maliyetlerine, firma seçimlerine ve kullanılacak teknolojiye kadar birçok soruyu sorabiliriz. Benim asıl sormak istediğim şey şu: Şimdi, yatırım teşvikini vermeyi düzenliyorsunuz. Çok kötü kaleme alınmış, bir kere onu söyleyeyim yani. Orada hukukçu arkadaşlar var, gerçekten ne anlatmak istediğini biz bile anlayamıyoruz yani biz burada size soruyoruz ne diyor burada, ne anlatılıyor diye, o anlamda kaleme alınmış. Hani kanunlar hiyerarşisini de bir kenara bırakıyorum, anlatım biçimi de çok kötü.

Şimdi, enerjinin Türkiye’de asıl yoğunlukla tüketildiği bölge Trakya bölgesi ve Marmara Bölgesi, enerji açığımızın olduğu bölge de Trakya bölgesi ama Trakya bölgesinin fiili ve fiziki durumu bir nükleer santralin kurulmasını imkânsız hâle getiriyor soğutma suyu engeli sebebiyle, yer altı suları engeli sebebiyle; doğal olarak başka bir yer arayışı yapıyoruz. Yeri ararken de bulmamız gereken, ihtiyaçlarla uyumlu, belki daha küçük ölçekli bir santral yerine uyumlu olmayan devasa bir santral, 4-5 bin megavatlık bir santral planlıyorsunuz Sinop’a. Şimdi, kamuoyunda söylenen şey şu... Az önce Sayın Bakanın anlattığı fizibilite değerlerinin farklı olduğu, orasının normalde bilinen deprem ölçeklerinden daha farklı bir deprem standardı taşıdığı ve bunun da maliyetlere çok ciddi bir yansıma yapacağı bir gerçek. Peki, bu santralin seçildiği bölgeden, olağanüstü zor bir coğrafyadan bir iletim koridoru bulmak zorundasınız. İletim koridoru bu santralin en büyük ikinci riski. İletim koridorunun İstanbul’a kadar, oradan da Trakya’ya geçirilmesi neredeyse santrale benzer büyük, devasa bir maliyet getiriyor, tamam. İkincisi, hepinizin bildiği gibi, dünyanın neresinde olursa olsun, enerjinin üretildiği ve tüketildiği coğrafi alanın birbirine mümkün olduğu kadar yakın olması gerek ama olağanüstü uzak bir yere kuruyorsunuz, Sinop’a kuruyorsunuz, tüketim alanını Marmara Bölgesi olarak belirliyorsunuz. İletim koridoru üzerindeki enerji kayıpları bir yana, onun maliyetleri ayrı bir sorun. İkinci bir sorun da o iletim hatlarında meydana gelecek olan bir yıkımdan, kışın kâr vesaire gibi bir sebepten dolayı bunun santral tarafından maliyetlere nasıl yansıtılacağı. Buna ilişkin yeni bir ek alım garantisini de içeren bir durma süreci içerisinde de üretmeme süreci içerisinde de kamuya bir maliyet yansıması söz konusu.

Aynı şey Akkuyu için de geçerli. Şimdi, Sayın Bakan altını çizdi, Akkuyu’da maliyetin ne miktarda olacağını bilmiyoruz. Ruslar kendileri bize bir maliyet getirecekler ve biz de bu maliyetler üzerinden bu Akkuyu’nun maliyetlerini kabul edeceğiz, anlaşma böyle. Peki, o ortaklar –hani az önce arkadaşlar

söylediler- malum bu meşhur ortaklar var ya, bu ortaklar niye çekildiler? Acaba bu ortaklar bu maliyetlerin oluşmasında, maliyetleri denetlemede söz sahibi olamadıkları için mi çekildiler? O zaman eğer buraya EÜAŞ'ı ortak yapmak istiyorsanız, kamunun ortak olması elbette mümkün, olabilir, EÜAŞ gelip bu nükleer santrallere ortak olabilir ama ortak olduğu durumda yönetimde pay alamayacaksa, bu anlaşmalara göre yönetimde pay alması söz konusu değildir. O zaman elinizi taşın altına koyacaksınız, kafanızı da taşın altına koyacaksınız, ülkenin yirmi yılından fazla bir süresini ipotek altına alıracaksınız ama yönetimde herhangi bir söz hakkınız olmayacak. Bunun akla uyarlı bir yanı yoktur.

İkincisi, madem bu kadar büyük risk taşıyor... Yani 4-5 bin megavatlık Akkuyu'da özellikle Toroslar'ın 1.400 metresini aşacak -kar kış kıyamet- o direklerin, o koridorların çok ciddi bir risk taşıdığını hepimiz biliyoruz. Sık sık direklerin yıkım yaşadıkları, iletim hatlarında kesintiler olduğu Türkiye'nin gerçeği. Oradan bunu ta tüketim merkezine kadar taşıyacaksınız; İstanbul'a, Marmara'ya, hatta Trakya'ya taşımaya gayret edeceksiniz. O zaman akla iki tane soru geliyor: Niçin daha küçük, daha butik, kapasitesi daha düşük santraller tercih edilmiyor? Niçin bu tüketim bölgelerine yakın, kabul edilebilir sınırlar içerisinde santraller tercih edilmedi. Asıl soru bence şu: Dünya artık toryum teknolojisine geçmeye başladı. Toryum Türkiye'de üretilen, var olduğu bilinen bir maden ve Türkiye'nin de bu madene bir şekilde ulaşması gerekiyor. Bu yatırımcıların her ikisi de toryum teknolojisini üretmiş ülkeler. Japonlar da bunu üretebiliyorlar, Ruslar da üretebiliyorlar. Niçin o zaman rüzgâr santrallerinde öngördüğünüz işte türbin üretme koşulu gibi koşulları -madem bu kadar teşvik veriyoruz, elimizi taşın altına koyuyoruz, büyük bir taahhüt altına giriyoruz- burada dayatmıyoruz? Niçin toryum teknolojisine dönmeyi burada bir koşul olarak önlerine koymuyoruz?

Bir başka üzerinde durulması gereken gerçek de şu: Şimdi, alım garantilerinde fiyatın revize edileceğini bu düzenlemeyle belirliyorsunuz. Daha önce Sayın Bakanın okuduğu uluslararası anlaşmada fiyatı zaten belirlenmiş ama şimdi bu yatırımın boyutlarının artmasıyla birlikte alım garantileri de büyüyecek. Peki, bunun içerisinde acaba bu direklerden kaynaklanabilecek, iletim koridorlarından kaynaklanabilecek sorunlarda yarın Ruslar sizin önünüze gelip "Bizim üretim kapasitemizin karşılığı günlük taahhüt ettiğiniz rakamı da ödemek zorundasınız." demeyecekler mi? Muhtemelen diyorlar, diyeceklerdir de. Peki. Hem üretim rakamlarını kendileri belirleyecekler, ürettikleri teknolojilerin maliyetlerini de kendileri belirleyecekler, üretime ilişkin her türlü garantiyi alacaklar ve -biz eğer EÜAŞ'ı da sokarsak- bu üretime ilişkin garantilerin içerisinde EÜAŞ'ın da ortak olarak hiçbir söz hakkı olmayacak. Bunun hani ben siyasi sonuçlarını söylemiyorum ama ekonomik veya ticari kabul edilebilir bir mantığı var mı Allah aşkına? Birisi bana bunu izah etmeli. Yani buna bir cevap verilmeli.

Şimdi ivedilikle ortaya konulması gereken, bu iki ülkeyle -madem koşulları değiştirmek istiyorlar- anladığım kadarıyla uluslararası anlaşmayı biz tek taraflı değiştiremeyeceğimize göre -onların da bu konuda bir beklentileri var- bu anlaşmanın revizesi için Parlamentodan bu konunun geçirilmesi söz konusu. Parlamentoda Hükûmetin aslında bu konuyu tek başına çözmesi mümkün. Bu yatırım teşvikleri, zaten az önce söylendiği gibi beşinci bölge teşvikleri var. Kaldı ki Hükûmete buna ilişkin 50 milyon doları aşan yatırımlarda özel teşvik verme yetkisi de verilmiş, o teşvik yetkisi de var. Ama belli ki uluslararası anlaşmayı yeniden revize edecek bir pazarlık, bir müzakere süreci açılmak isteniyor. Madem bu pazarlık, müzakere sürecini açmak istiyoruz o zaman Türkiye'nin elini biraz daha güçlendirecek bir pazarlığa taşıyabilirsiniz. Niçin? Şimdi, bakın az önce söyledim. 85 bin megavatlık kurucu gücümüz var, 2002 yılında 32 bin megavat. 32 bin megavattan 40 bin megavata çıkmış kullanılan toplam güç. Ama kullanılmayan 45 bin megavatlık atıl gücümüz var. 45 bin megavatlık atıl gücün ortalama 1,5 milyon dolardan megavatını hesapladığınız zaman 100 küsur milyar dolarlık devasa bir yatırımın altına yatırımcımızın elini koymuşsunuz. Yatırımcımız 60 milyar dolara yakın bir kredi borcu altında, büyük bir risk altında ama enerji sarfiyatında büyük bir düşme olmuş. Niçin? Bir, enerjide asıl tüketici olan

aktörler büyük bir pazar kaybına uğramışlar. İşte demir çelik sektörü -değil mi- en büyük tüketicilerimiz onlar. Demir çelik sektöründeki enerji kaybı yüzde 30'lara varmış. Onlar artık enerji kullanamıyorlar çünkü üretim maliyetleri çok yükselmiş, ihracat olanakları giderek daralmış. Şimdi Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye'deki demir çelik üretimine çeşitli engeller koyacağı konuşuluyor. İnsanın tüyleri diken diken oluyor. O engeller olması durumunda bizim demir çelik sektöründe yalnızca yatırımcının kaybı değil, devletin de çok büyük kaybı olacak, enerji sektörünün de kaybı olacak. Devasa bir kayıpla karşı karşıyayız. Yani burada iki tane nükleer santrale teşvik vermekten daha öte nükleer santrallerle ilgili bir projeksiyonumuzun olması lazım, devletin bir stratejisi olması lazım. En önce yatırımın tipini doğru seçmeliyiz. Yatırımın modelini doğru seçmeliyiz, yatırımın yerini doğru seçmeliyiz, pazar alanını doğru seçmeliyiz. Şimdi enerjide fiyatı niye biz çok tartışıyoruz. İşte enerji fiyatları çok pahalı, rüzgârda şöyle, güneşte böyle, ha bire ütöpik de şeyleri içerisine katıyoruz, siyaseti de katıyoruz, konuşuyoruz. Ama Japonlar için enerjinin maliyeti hiç umurlarında değil, Koreliler için de umurlarında değil. Niye? Hepimiz biliyoruz ki katma değeri yüksek ürün gamını biz de elde edebilirsek, böyle bir ürün üretebilirsek enerji maliyetleri onun içerisinde zaten absorbe edilecektir, bir sorun olmaktan çıkacaktır. Ama bizde öyle değil ki. Biz zaten katma değeri yüksek ürün üretmediğimiz için enerji, üretimin en önemli ayağını oluşturuyor. O hâlde biz demek ki daha ucuza enerji elde etmenin yollarına bakmalıyız. Daha ucuza enerji elde ederken kendi enerji arz güvenliğimizi de kontrol altında tutabilecek bir yapı oluşturmalıyız. Özel sektör işin içerisine girebilir, kamu da girebilir. Buna da bir engel görmüyorum. EÜAŞ da girebilir. Ama girdiğimiz sistemin içerisinde o strateji bir kısa dönem içermiyor ki, beş yıllık, on yıllık değil ki. Ülkenin yirmi yılı. Yirmi yıllık bir stratejinin içerisinde aktör olarak mutlaka yer almalıyız.

Maliyetler, Sayın Garo Bey'in söylediği gibi değil. Biliyorsunuz, işte bu uçak krizi sonrasında yeniden Rusya'yla ilişkileri iyileştirmek için yaptığımız en son görüşmede, kamuoyuna yansıdığı kadarıyla -Hükümet de bunu reddetmedi- beş temel madde üzerinde anlaşma sağladık. O beş temel maddeden bir tanesi Rusların Türkiye'de yapmış oldukları yatırımların yüzde 100 yatırım indiriminin geleceğiydi. Yüzde 100 ve yüzde 200'e kadar... Şimdi ben merak ediyorum yüzde 100 mü olacak yüzde 200 mü olacak? Yatırım miktarı, yaklaşık 18-19 milyardan bahsediliyordu, şimdi 22 milyar diye konuşuluyor. Rusların 22 milyar dolarlık yeni bir maliyet analizi yapıp Türkiye'nin önüne koydukları söyleniyor. Bunun bir de yüzde 100 mü yüzde 200 mü yatırım indirimini verdiğimiz zaman gerçekten Türkiye bu konuda elini biraz daha güçlü bir şekilde masaya koymalı. Bu teknolojiye eğer ulaşmak istiyorsak da bu kabul edilebilir sınırlar içerisinde olsun. Önce bizim de topraklarımızda var olan bir toryum madeni temeline yaslayalım ve zemini doğru seçelim, doğru merkezlerde yapalım; ondan sonrasında da elbette ki yatırım teşviklerine zaten Hükümetin yetkileri kapsamında hiç kimsenin itirazı olmayacaktır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdoğdu geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Pekşen.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; şimdi arkadaşlarımız Sayın Pekşen ve Sayın Bakanımız Temizel, aslında maddeyle ilgili çok önemli şeyler söylediler. Başka noktalardan yaklaşarak birkaç cümle de ben edeyim.

Önce tabii nükleer santraller üzerinde konuştuğumuz için nükleer enerjiyle ilgili bir tartışma yapılabilir. Yani Türkiye'nin gerçekten nükleer enerjiye ihtiyacı var mı, yapmalı mı böyle bir yatırım? "Bu ayrı bir tartışma, burayı geçtik." diyebilirsiniz, ben de girmeyeceğim zaten.

İkinci konu, bu enerji yatırımlarıyla ilgili, benim sürekli gündeme geldiğinde "Ya acaba burada ne oluyor?" diye böyle şüpheli davranmama sebep olan bir sürü işler var. Yani Sayın Enerji Bakanımız hani bu neoliberal finans konularını müthiş bir şekilde biliyor, enerji tasarrufunu bile bir finans modeline filan çevirebiliyor. Şeffaf değil de ondan mı bunlar oluyor? Bu maddenin gerekçesini yani şu anda yapmış olduğunuz bu düzenlemenin gerekçesini tam olarak anlatmadınız, ondan mı? Gerçekten ya ne var acaba? İşte bu konuyla ilgili çok sayıda yazı yazıldı. Sizler de okumuşsunuzdur, bürokrat arkadaşlarımız da, iktidar partisindeki arkadaşlarımız, Sayın Bakan bunları okumuştur. Herkeste bir soru işareti. Yani burada ne oluyor? Bunun en temel sebebi bana göre açıkça biz şunu, şunu, şunu yapıyoruz diye anlatılmaması.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu 75'inci maddede sözü edilen -ki madde yazılmış- "İki tane nükleer projenin Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'la öngörülen devlet desteklerinden yararlanması" yazıyor. Şimdi burada ister istemez ya bu yatırım zaten devlet bugüne kadar benzer yatırımlar için çıkarılan teşvikleri zaten alıyor. Niye böyle bir düzenleme yeniden yapmak zorunda kalınıyor? Baştan bu soru akla geliyor ve hemen "Bu işin altında ne var?" diye sorulmaya başlanıyor. Şimdi -Sayın Bakanımız da ifade etti- ben yanılıyor olabilirim. Bu Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın 17'nci maddesinde bu 3 Mayıs 2017 tarihinde bir bent ekleniyor ve nükleer enerji santralleri öncelikli yatırım konuları kapsamına alınıyor. Buna dayanarak Akkuyu Nükleer Santrali için 76 milyar lira proje bedeli üzerinden teşvik belgesi veriliyor. Yanlış mı? Bunlar doğru herhâlde. Projenin sektör firma tutarı ve başka belirgin özellikleri 22 Aralık 2017 günlü Resmî Gazete'de yayımlanıyor. Bunlar açık. Ağustos 2016'da nükleer santrallerin stratejik yatırım statüsüne alındığı, dolayısıyla teşviklerden yararlanacağı, bunlar da belli. Peki, o zaman niçin böyle bir madde getiriliyor diye insan soruyor. Sayın Bakanımız bu torbayla ilgili "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da stratejik yatırımlar için öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılması öngörülmüştür." diye bir açıklama yaptı. Bu, yani zaten bilinenin tekrarı anlamına gelmiyor mu gibi sorular var.

Şimdi, burada, bu, özellikle Ruslarla ilgili sözleşmede yüzde 49 payın Türk şirketlerince satın alınması öngörüliyordu ve yanılmıyorsam gazetelerde falan haberler çıktı, bu üçlü yani Cengiz, Kolin ve Kalyon bu hisseyi satın aldı, bir ara böyle yazıldı falan. Sonra, "Acaba? Öyle olmayabilir de." filan denildi. Sonra bir açıklama yapıldı, "Hayır, biz zaten böyle bir şeyi satın almamıştık. Böyle bir şey yok." Şimdi, yani, gerçekten, bu sözleşmede var olan Türk şirketlerinin satın alması... Bir kamu şirketi olan EÜAŞ mı bunu şey yapacak? Ya, bu, EÜAŞ'la ilgili de çok ciddi şey var. Gerçekten, Sayın Bakanım, bu şirket vergi cenneti bir ülkede kurulmuş bir şirket midir, devlet böyle bir şirket mi kurdu? Bununla ilgili çıkan haberler var, bu haberler doğru mu? Eğer gerçekten doğruysa bu haberler, yani devlet devletten vergi kaçırarak, böyle bir şey mi söz konusu? İster istemez insan bu soruları soruyor "Ne oluyor burada?" diye.

Şimdi, burada, fiyat garantileri filan, bunları bir tarafa bırakıyoruz, böyle bir ihtiyaç normal, bizim bildiğimiz bu yatırım anlaşmaları gereği ve standart, daha evvel ilan edilmiş teşviki hak eden yatırımlardan olmasından öte başka bir teşvik, fazladan bir teşvik mi alacak? Bu ihtiyaç da şeyden mi doğdu acaba, işte, bu sözleşmeler yapılırken Türk şirketleri de ortak olacak yüzde 49 ve bunun maliyetinin bir kısmı -bu da 6-7 milyar dolar- bu şirketler tarafından temin edilecek, sağlanacak. Dolayısıyla, bu şirketler bu yüzde 49 hisseyi almaktan çekilince bir problem ortaya çıktı ve bunu telafi etmek için mi bir şey yapılıyor? Bu sorular ve buna benzer bir sürü sorular duruyor. Bu sorular durduğu

müddetçe ister istemez “Bunlar ne yapıyorlar acaba?” yani biz milletvekilleri olarak “Ya, bu Hükümet ne yapıyor?” Çünkü Sayın Bakanımız ve bürokratlarının bu konuyla ilgili yaptıkları açıklama, biraz evvel yapılan açıklama hiç de bu soruların hiçbirisine cevap vermiyor. İktidar partisi milletvekilleri de sağ olsunlar, ağızları var, dilleri yok, bir şey söylemiyorlar. Haklı da olabilirler, “Bizim Hükümetimiz böyle önemli bir şey getiriyor, memlekette büyük hizmetler yapan, Türkiye’ye çağ atlatan Hükümetimiz öyle bir şey getiriyor. Her zaman doğru işler yapmışlardır, şimdi de doğru şeyler yapıyorlar.” Yanılıyor muyum arkadaşlar? Böyle bir mantıkla... Siz de bir açıklama yapmıyorsunuz, ister istemez biz “Yahu, ne oluyor?” filan diyoruz. Hele, böyle uluslararası anlaşmalar, nükleer filan işin içine girince yani ülkenin menfaatleri... Bir an ağzımızdan çıkacak lafı da... İşte, hemen “hainler” filan denilebilir. “Ülkenin geleceği nükleer enerji filan. Burada mesele sadece elektrik değildir.” Evet, elektrik ile ilgili nükleer santrallere ihtiyaç yok. Bu konuyu üç gün oturup tartışabiliriz. Türkiye’nin elektrik ihtiyacı, işte, dünyanın rüzgâra, güneşe yönelimi filan, bütün bunları değerlendirdiğimiz zaman enerji için nükleere ihtiyacımız yok. Biz böyle inanıyoruz. Ben şahsen böyle düşünüyorum. Ama diyebilirsiniz ki: “Hayır, başka şekilde bizim nükleer teknolojiye ihtiyacımız var ve bu vesileyle nükleer teknoloji alacağız. Siz de ne diyorsunuz? Bu lafları ediyorsunuz Türkiye Büyük Millet Meclisinde.” Dolayısıyla acaba ülkeye zarar mı veriyorsunuz ya da bilmeyerek veyahut bilerek hainlik mi yapıyorsunuz gibi bu şekilde laflar da edilebilir. Nitekim, yandaş medyanın bazı köşe yazarları böyle şeyler de yazmışlar bu konuyla ilgili yapılan tartışmalarda.

Sayın Bakanım, yani burada bu konunun uzmanı, bilen arkadaşlarımız var ama büyük çoğunluğumuz bu konunun uzmanı değiliz. Bizi ikna edecek yani “bizi” derken hani “milletin temsilcileri” filan diyoruz ya, Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmiş, milletin ortaya koymuş olduğu vergiler konusunda tasarrufta bulunan, onun adına tasarrufta bulunan milletvekillerinin hepsinin anlayacağı, dolayısıyla izleyen vatandaşların da vergi ödeyenlerin de anlayacağı şekilde bir açıklama yapın rakamlarla, açık bir şekilde. Yani burada saklanacak bir şey yok ki. Yoksa yani saklanacak bir şey yoksa herkesin anlayacağı dille net açıklamaları yapın. Biz de buna göre “Ha, burada bir şey yapılıyor.” diyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bekaroğlu.

Sayın Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bakan, ben uzatmayacağım ama mevcut bir karar var, yeterince tartışıldı. Yani kamuoyunda zaten özellikle bu konuda kimlerin nasıl düşündüğü, ne yaptığı biliniyor, bilinmeyen bir şey yok. Herkesin beyannamesinde var, programında var vesaire. Fakat ben bu yatırım teşvikiyle ilgili olaylardan resmen gına getirir oldum. Ne olduğunu bilmiyoruz. Bundan çok kısa bir süre önce bir tane teşvik şeyi geçti. Ne dedik? Türkiye’deki yatırımlarla ilgili düzenlemeleri rasyonel hâle getirmek, yatırım ortamını, rekabet gücünü artıracak gerekli düzenlemeleri tespit etmek, politika ve öneriler geliştirmek, işletme dönemi dâhil olmak üzere yatırımın her safhasında yatırımcıların karşılaştığı idari engellerden çözüm üretmek olarak belirlenmiş.

Şimdi, ben, bir kere, teşvik sistemini anlamakta hakikaten zorluk çekiyorum. Araştırma önergesi de verdik. Şunu hepimiz bir öğrenelim, nasıl oluyor? Bir art niyetimiz de yoktu, hatta AKP’li arkadaşlar “İyi niyetli verilmiş bir önerge dir.” dediler. Ama şimdi burada benim öğrenmek istediğim bir şey var: Bu bahsettiğimiz 75’inci maddeye ilişkin bir şey var, Devlet Yardımları Hakkında Karar. Bunu yarın sıfırladınız, yeni bir mevzuat ortaya koydunuz, bu kuruluşlar bundan da istifade edecek mi, o zaman da böyle yeni bir kanun mu getireceğiz? Bakıyoruz, toplum yeterince tartışıyor ama hakikaten şunu bir netleştirelim: Bu, yatırım teşviki iyice iç içe girdi. Ben anlamıyorum, açık söyleyeyim. Sordukları

zaman, bir uzmanına oturup danışıyorum, açıyorum, bakıyorum, öyle cevap veriyorum. Şimdi, bu bir ihtiyaçtan kaynaklanıyor. Doğru kabul edersiniz, yanlış kabul edersiniz ama hakikaten ne olduğunu da bilemez bir hâldeyiz. Bu, biraz daha vuzuha kavuşturulursa belki arkadaşların birçok tenkitleri de ortadan kalkmış olabilir.

Genel anlamda nükleer enerjiye karşı olabilir veya taraftarı olabilir; şöylesi de karşı olabilir, böylesi de taraftar olabilir ama bu yatırım teşviki işini ben takip edemez oldum ve bir netice aldığımız kanaatinde de değilim, açık söyleyeyim. Paramparça geliyor. Siz bu kadar koordine ediyorsunuz, bu kadar kurumlardan alıyorsunuz, onları birbiriyle senkronize yapmaya çalışıyorsunuz ama olmuyor, her seferinde başka bir şey geliyor, her seferinde farklı bir şey geliyor.

Benim burada bir endişem, yani, ileride, diyelim ki sıfırdan yeni bir şey ortaya koydunuz, onda o zaman da böyle bir şeyle mi geleceğiz, bunu merak ediyorum. Adı buradaki gibi olmaz da 2/8/2016 tarih, 6745 sayılı olmaz da başka bir şey olur, sıfırlarsınız, başka bir şey getirirsiniz. Bunun bir vuzuha kavuşması lazım. İleriye yönelik, yabancı yatırımcının Türkiye'ye gelmesi açısından eğer kuralları... "Ben bu avantajları aldım, rekabet şartlarımı da ortaya koyacağım." bu sektör için de demiyor olabilirsiniz, başka sektör... Buradaki rekabet bu kadar diye ben bu işin içine girmişim, yarın farklı biri gelecek, farklı bir şey söyleyecek, onun avantajlarını ben elde etmeye çalışacağım. Şimdi, önümü görmezsem ben ne yapacağım? Yani buna bir açıklık kazandırılması lazım. Bunun, Türkiye'nin sıkıntısı olduğunu düşünüyorum.

Daha sonra tekrar söz alacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ayhan.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

82 maddelik torba kanunun en sıkıntılı maddelerinden bir tanesini görüşüyoruz. Çok değerli konuşmacılarımız aslında söylenmesi gereken hemen hemen her şeyi benden önce söylediler. Özellikle Sayın Temizel hem Japonlarla hem de Rusya'yla yapılan anlaşmaların, sözleşmelerin, protokollerin bütün içeriklerini, aşağı yukarı hepsini ortaya koydu.

Şimdi, evet, nükleer santraller Türkiye'nin ihtiyacı mıdır, değil midir, nereye kurulmalıdır, bunlarla ilgili hepimizin ayrı ayrı görüşü var. Benim de prensip olarak, Türkiye'nin daha farklı enerji kaynaklarından faydalanmamız gerekirken bu tip birçok ülkenin terk ettiği nükleer santrallerin kurulmasına kişisel olarak böyle bir karşıtlığım var. Ama Türkiye büyüyen, gelişen bir ülke ise enerji sorununu da çözmesi gerekiyor, buna hiçbir itirazımız yok ama bununla ilgili dünyada da, bizim ülkemizde de çok ciddi tartışmalar ve bir karşıtlık var. Şimdi, yapılan anlaşmalar ve sözleşmelerden sonra birden, durduk yerde, Sayın Haluk Ayhan Bey'in de söylediği gibi bu yatırım teşviklerinin getirilmiş olması ister istemez insanın aklına farklı düşünceleri beraberinde getiriyor. Zaten yapılan birtakım anlaşmalar ve sözleşmelerle bu nükleer santral şirketlerine yeteri kadar imtiyaz tanınmış durumda. Peki, daha ne istendi de verilmedi de şimdi bu 82 maddelik torba kanun içerisine bu madde getiriliyor yerleştiriliyor ve yeniden bir yatırım teşviki getiriliyor buna, bunu anlayabilmiş değiliz. Buradan o zaman şöyle bir şey çıkıyor: Adrese teslim bir düzenleme midir bu? Yani benden önceki konuşmacılar, Cengiz, Kolin, Limak isimlerini burada zikrettiler yani bunlardan kaçan, bunlardan feragat eden şirketler olabilir ama özellikle "Enerji Bakanlığının bu konuda bu yapmış olduğu düzenleme bir büyük holdingin adresine teslim midir?" sorusu ister istemez aklımıza geliyor.

Şimdi, bunun mali boyutları var, doğru ama teknik boyutları itibarıyla da Enerji Komisyonunda görüşülmesi gereken maddelerden bir tanesi bu. Aslında bu torba kanunda Enerji Komisyonunda görüşülmesi gereken birçok madde varken bunların tamamı geldi Plan ve Bütçeye. Biraz teknik yönü var, bizler teknik insanlar değiliz, işin ekonomik boyutuna daha çok bu Komisyon bakıyor ama şimdi, bununla ilgili ne kadar teknik boyutuna hâkimiz ona çok fazla emin değilim. O nedenle bu maddenin çıkartılması gerektiğini düşünüyoruz. Eğer adrese teslim bir düzenleme değil ise tam olarak ne getirip ne götürdüğünün bize açıklanmasını istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çam.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir konunun net olarak anlaşılmadığını düşünüyorum o nedenle bir defa daha dile getireceğim. Önce şunu belirtiyim: Geçtiğimiz on yıl içerisinde ülkemiz rüzgâr ve güneşte olağanüstü bir başarı elde etti. Bu hakkı teslim etmek gerekiyor. 1.000'er megavata ulaşan elektrik üretimlerimiz oldu her ikisinde de. Bu konudaki potansiyelimiz çok çok daha büyük yani 4.500 megavatlık diyorsanız, demek ki iki tane veya üç tane daha 1.000 megavatlık rüzgâr veya güneş santrali kurduğunuzda atom santrallerine de gereksiniminiz kalmayacak ki kaldı ki maliyet kıyaslaması da olağanüstü derecede farklı olacak şu andaki mevcut maliyette. Şu anda devlet bu şekilde kurulmuş olan santrallerden, rüzgâr, güneş, hidrolik, kömür, her birisinden farklı garantilerle, fiyatlarla elektrik alıyor. 7,3 sent, 8,5 sent, 7,6 sent, 6 sent, 4 sent... 4 sente kadar elektrik aldığımız santrallerimiz var, buna karşılık 15 sente kadar çıkan ve hatta gelecekteki fiyatın ne olduğu bilinmeyen bir on beş yıllık garantinin daha altına imza atıyoruz.

Şimdi, Japon Anlaşması'nın 16'ncı maddesi, 16.1: "Proje, 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (tüm ekleri dahil) hükümleri uyarınca tanımlanan Beşinci (5.) Bölge Teşvikleri uyarınca varolan tüm teşviklerden yararlanılacaktır." Anlaşma hükmü. Madde hükmüne bakıyorum: "Santral yatırımı 15/6/2012 tarihli ve 3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yürürlüğe konulan devlet yardımlarının tamamından yararlandırılacaktır." Kelimesi kelimesine aynı. Kanunun üstünde bir düzenleme, kanunun altındaki bir düzenleme bunu bir defa daha vermeye çalışıyor. Bununla yetinmiyor, Japon Anlaşması'nın 16.2'si: "Taraflar, Fizibilite Çalışması dönemi boyunca Türkiye Cumhuriyeti'ndeki teşvik rejimine ilişkin ilgili yasal düzenlemeler çerçevesindeki teşvik uygulamalarındaki değişiklikleri tartışacaklardır." "Bana otomatik olarak veremezsin, hadi yararlan." falan demiyor ya da "Bana ortak olacak olan insanlar otomatik olarak yararlanacaklar." demiyor, "Teşviki tartışacağım." diyor ve "Ancak taraflar karşılıklı olarak ek teşvikler üzerinde mutabık kalırlarsa tarife bu doğrultuda düşürülecektir." diyor. "Yok, ben teşvik meşvik istemiyorum, bu maliyetlerle yapacağım. Zaten olduğu gibi kendi ülkemden bütün şeylerimi, falan hepsini, başka bir teşvik de istemiyorum, ben bu fiyatı istiyorum." derse yapacak hiçbir şeyiniz yok. "Benim teşvikim, yararlan bundan." falan diye istediğiniz kadar uğraşın. "Yararlanmayacağım." diyor, "Ancak anlaşırsak..." diyor. Ben bunu diyorum Komisyona, böyle bir hüküm varken böyle bir madde düzenleyemezsiniz, yapamazsınız öyle bir şeyi. Ha, yaparsak olur mu? Olmaz bile. "Yaptık oldu." bile olmaz bunda.

Şimdi, diğer anlaşmaya bakıyorum, bu gerçekten bir anlaşma falan sayılmaz. Elektrik Satın Alma Anlaşması diye bir 10'uncu madde var. 10'uncu maddede 11 tane fıkra, bazı fıkraların içerisinde 4 tane falan ek fıkra, almış başını giden bir düzenleme var. Yalnız, 9'uncu maddede proje finansmanı ile ilgili çok önemli bir madde var. Proje finansmanı, anlaşmanın 9'uncu maddesi. Diyor ki: "Projenin inşasının finansmanına yardımcı olmak açısından Rus tarafı, ASE'ye -yani şirkete- projede kullanılmak üzere Rus menşeli malların alınması için tercihli şartlar ile finansman sağlar." "Senin sağladığın finansman

üzerinden bilmem ne düşüreceğim, yüzde 2 veya yüzde 5 oranında faiz desteği sağlayacağım.” demenin bir anlamı var mı şu olay karşısında? Hiçbir anlamı yok. Finansmanını da koymuşlar bunun içerisine. Anlaşmanın içerisinde kendilerine göre eksik bir şey bırakmamışlar ama bütün bunların hepsini bir araya getirdiğinizde gerçekten bir anlaşma ortaya çıkmıyor. Ortaklık yapısı açısından kafalar daha fazla karışıyor.

Şimdi, her hâlükârda yüzde 51’i Rus Anlaşması’na göre -şirketin adını iyi telaffuz edemediğim için “Rus tarafı” diye geçiyorum- Rus tarafında kalacak yani yüzde 49’unu verecekler, vermeyebilirler de. Vermeyebilirler de, verecekler diye herhangi bir zorlama yok ama veriyorlar gördüğüm kadarıyla veya verilmesi konusunda ikna ediliyorlar. Şimdi, bununla ilgili olarak ortalıkta çok somut herhangi bir olay yok, bir sürü söylenti var ama tam bu aşamada EÜAŞ bununla ilgili olarak şirketler kurmaya başlıyor. 2 tane şirket kuruyor. Şirketlerden bir tanesi EÜAŞ International ICC. Bekaroğlu Hocanın belirttiği gibi vergi cennetinde kuruluyor, Jersey Adaları’nda kuruluyor, kuruluş yeri Jersey Adaları. Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde verilen faaliyetler ile yurt dışında elektrik santrali falan filan gibi faaliyetleri yerine getirmek üzere kuruluyor. Ya vergi cenneti, posta kutusuyla kurulan bir şirket Jersey Adaları’nda ne faaliyeti yerine getirir ki?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devletin şirketi.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Devletin şirketi, sermayesi 50 milyon dolar, 50 milyon dolar. Ve bu konudaki Bakanlar Kurulunun içerisinde bu 50 milyon doların yurt dışına çıkartılacağı ve sürekli olarak 50 milyon dolar olarak tutulacağına ilişkin de hüküm var Bakanlar Kurulu kararında. Sonra, aynı Bakanlar Kurulunun içerisinde, EÜAŞ International ICC ayrıca kendisi de şirketler kurabilecek bu amaçla faaliyette bulunmak üzere. Kurduğu şirket Sinop Energy IC.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu karmaşa içerisinde insanın kafası karışıyor artık. Bu ne yani, ne oluyoruz biz? Uluslararası anlaşmayla hukukun üstünde verdiğimiz bazı olanaklarla anlaştığımız insanlara zorla, büyük bir olasılıkla haberleri bile olmadan “Bu teşvikten yararlanıracak seni.” diyorsunuz. Ya, zaten yararlanıyor, yazmış anlaşmasına. Onunla Sinop Energy IC niye kuruluyor? Niye kuruluyor yani Jersey Adaları’na? Biraz önce tek hazine hesabı konusunu konuştuk. İlk el konulması gereken şu 50 milyon dolar eğer gönderildiyse çünkü pek fazla bir faaliyeti falan yok eğer ücret olarak falan ödenmediyse veya değişik şekilde ödenmediyse.

Şunu söylemeye çalışıyorum değerli arkadaşlar: Bu tür projeleri ciddi olarak önemsiyoruz. Komisyon olarak da bütün çırpınmamız doğru bir şey yapılması. Yani karışıklıklarımızı, şunları, bunları, nükleer enerjiyi tamamen bir tarafa bırakıyorum, zaten o konuda ağzımı da açmadım ama böyle anlaşma ve bu anlaşmalardan sonra da bu şekilde bir yasal düzenleme olmaz. Yapmamamız lazım böyle bir şeyi. Bunun en doğrusu büyük bir hızla geri çekilmesi. Sağlayacağı bir şey de yok zaten. Bakanlar Kurulu kararıyla yapılması yerine kanunla yapılmasının uygun olduğunu düşünüyoruz. Kanunla yapılmasının uygunluğunu da tasdik eden bir uluslararası anlaşma yok ki. Adam öyle bir şey istemiyor. Finansmanı ile ilgili olarak 9’uncu maddeyi yazmış oraya. Siz bu teşvikleri verirken o insanların kendi ülkesinden buraya ithal edeceği bütün değerlerin hepsini -değerlerin hepsini diyorum- işçilikleri de dâhil çünkü yazıyor bunun içerisinde “işçilikleri de dâhil” diye, “iş ve hizmetler” diye, onlar da dâhil olmak üzere bu insanlara bırakmışsınız zaten. Oradan bu şekilde rahatlıkla belirlenebilecek olan maliyetlere ilişkin olarak gereken hassasiyeti göstermeden, karşılıklı olarak anlaşmadan, teker teker hangi maliyetlerin buna dâhil edileceğini bilmeden otomatik olarak teşvikler veremezsiniz, vermemeniz gerekir.

Ben sadece bu iki konuya çok dikkat ediyorum ve dikkatinizi çekiyorum. Sakat bir şeydir, sakattır yani şu hâliyle. Uluslararası anlaşmayla zaten hükme bağlanmış bir şeyi bir de kanunla yapmaya çalışıyorsunuz. Kelimesi kelimesine de aynı.

Tekrar teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

Sayın Pekşen, buyurun.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Kısa bir ek yapmak istiyorum Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Hazır Enerji Bakanlığı yetkilileri buradayken birkaç ek de ben yapmak istiyorum. Bu Enerji İnt. AŞ'yle ilgili ilk yönetim kurulu kararı, yönetim kurulu üyelerinin herhangi bir ücret almayacakları yönünde. Ama daha sonra ne olduysa bu yönetim kurulu kararından vazgeçiliyor ve maşallah -herhâlde bu çok önemli bir bürokrat, biz de hayranız ki görsek de nasıl hak etmemişiz biz bu ücreti diye bir sorsak- 20 bin dolar maaşla bir genel müdür atanıyor. Yani gerçekten burada 20 bin dolar maaşı bırakın yarısı kadar alan bir bükratomuz var mı bizim? Yok. 20 bin dolar aylık maaşla buraya genel müdür atamanın mantığını bir öğrenmek isterim doğrusu.

Hatta, bir başka şey daha sorayım, biraz arabesk olacak ama bir gerçek yani. Gerçekten Enerji Bakanlığının Özel Kalem Müdürünün çaycısı yönetim kurulu üyesi mi? Sormak istiyorum. Doğru mu gerçekten bu? Bu yönetim kurulu üyeleri daha önce hiç maaş almazken bu şirket zaten aktif olarak bir iş yapmadığı süre içerisinde hiç maaş almazken neden ihtiyaç duyuldu da böyle bir maaş skalası oluşturuldu? Maşallah oluşturulan skala da hakikaten yani gözümüz yok ama yani enteresan. İzah ederseniz de sevinirim.

Bir şey daha sormak isterim: Enerji Bakanlığı yetkilileri onu da izah ederlerse... Son iki yılda özellikle doğal gaz santrallerinden üretilen enerjinin toplam enerji içerisindeki payı yüzde 29'lara kadar çekilmişken, bu da çok iyi bir yöntemken, ne oldu da bir anda tekrar yüzde 37'lere çıktık? Ne oldu, hangi gerekçeyle çıktık? Bir taraftan kapasite fazlası var, dehşet, öbür taraftan biz doğal gaz santralinden üretilen enerjiyi, rakamını artırdık. Yani enerji politikasında gerçekten sorgulamamız gereken, anlamamız, algılamamız gereken çok ciddi sorular var.

Biri iki soru daha sorayım: Sayın Bakanım, siz, burada geldiniz, santrallerin özelleştirilmesi, özellikle yerli kömürden üretim yapan enerji santrallerinin özelleştirilmesinde dolar üzerinden özelleştirme yapıldı ama sonra bu yatırımcılar ne hikmetse geldiler, muhtemelen Hükûmete ağıladılar, döviz kurunu bahane ettiler, bunu TL'ye çevirdiniz. Tamam, borçlarını TL'ye çevirdiniz ama alım garantileri hâlâ euro üzerinden devam ediyor, hâlâ sent üzerinden devam ediyor. Bunun bir mantığı olur mu?

Bir başka... Bunlara bu yetkileri verdiniz, arkasından alım garantisi yoktu, hadi bir de yüzde 50 alım garantisi verdiniz, şimdi bunu çıkardınız yüzde 60'a. Bir alım garantisi koydunuz üzerine, bir de az önce konuşuldu fiyatlar, tekrar etmek istemiyorum, şimdi yeni fiyat belirlediniz, 20,135'e mi çıktı? Evet. 20 sent 135 kuruş. Yani bir tarafta Sayın Bakanın az önce belirttiği gibi 3 sent... Hatta bir rüzgârda 2,5 sent de firma devlete pay ödüyor yani inanılmaz güzel bir iş, büyük bir başarı. Ama öbür tarafta bu 20,135 kuruşu nasıl izah edeceğiz? Ya, bunun gerçekten bir vicdanı var mı? O zaman insanın aklına bu nükleer santralle ilgili bir sürü soru geliyor yani? EÜAŞ çok bilerek bu yasal kılıf içerisinde bu işin içerisine sokulacak ve Türkiye'nin gerçekten yirmi yılını ağır bir ipotek altına sokacağını görüyoruz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Pekşen.

Sayın Yamaç, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu Jersey'de kurulan şirketle ilgili geniş bir bilgi istiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECATİ YAMAÇ

- Kanun tasarısıyla ilgili gündeme gelen soruları cevaplamak istiyorum.

Hükümetler arası anlaşmalar, az öne bahsettiğim, hem Akkuyu'yla ilgili hem Sinop'la ilgili, teşvikle ilgili konuların kanunla düzenleneceğini açıkça belirtmiş. Dolayısıyla daha önce Bakanlar Kurulu kararıyla yapılan işlemin kanunla düzenlenmesinin daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Sayın Temizel demişti “Sinop’la ilgili anlaşmada beşinci bölge teşvikleri var. Önümüze gelen metin tıpatıp aynı, neden böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var?” diye. Sinop’la ilgili anlaşma, doğru, beşinci bölge teşviklerinden bahsediyor ama önümüze gelen anlaşma daha önce 2017’de Bakanlar Kurulu kararı alınmıştı ve o Bakanlar Kurulu kararı stratejik yatırımları işaret etmektedir. Dolayısıyla kanun tasarımız stratejik yatırımlara ilişkin bir düzenlemeyi öngörmektedir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – 3305 ayrı...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECATİ YAMAÇ

– Mayıs 2017’de bir Bakanlar Kurulu kararı alınmıştı. O Bakanlar Kurulu kararı stratejik yatırımları işaret etmektedir. Sinop’la ilgili hükümetler arası anlaşma beşinci bölge teşviklerinden bahsetmektedir. Dolayısıyla bahsedilen teşvikler uluslararası anlaşmada ve Bakanlar Kurulu Kararında farklı teşviklerdir, o yüzden metin farklı.

“Teşviki otomatik olarak niye veriyorsunuz? Hükümetler arası anlaşmada taraflar tartışacaklardır.” demişti. Bununla ilgili yapılmış resmî başvurular var, toplantılar, istişareler var ve teşvikin verilmesine ilişkin bir mutabakat var. O çerçevede teşvik verilmiştir. Yoksa otomatik bir teşvik verme ya da zorla bir teşvik verme söz konusu değildir.

Benim hükümetler arası anlaşma ve Bakanlar Kurulu kararıyla ilgili olarak yapacağım açıklama bu çerçevededir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Pek çok sorumuz oldu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECATİ YAMAÇ

- Diğer sorular kanun tasarısının dışında olmakla birlikte açıklama yapmak isterim ama tamamen kanun tasarısının dışında olan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne kadarlık bir teşvik tekabül ediyor?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Konuyla ilgili çok farklı noktalarda bazı konular gündeme getirildi, eleştiriler yapıldı, Enerji Bakanlığımız da bu konuyla ilgili notlarını aldı. Dolayısıyla burada, Türkiye’de nükleer enerji santrallerinin yapımı ve enerji çeşitlenmesi noktasında yürüten bir süreç var. Hükümet olarak bu süreçte ülkemizin menfaatlerini en iyi şekilde koruyacak adımları atacak bir çerçevede çalışmalara devam ediyoruz. Dolayısıyla bu meseleyle ilgili olarak da getirilen düzenleme mutlaka taraflar arasındaki müzakerelerin bir parçası. Dolayısıyla bu müzakereler içerisinde getirilen bu teşvik sistemindeki kolaylıklar da demin vekillerimizin belirttiği bütün faktörler de dikkate alınarak kullanılacak ve değerlendirilecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Jersey kaldı yani...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İzin verir misiniz...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir söz verir misiniz?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, başa döneceğiz, elbette başa döneceğiz çünkü dediğimiz hiçbir şeye cevap vermediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yasa çıkarıyoruz burada değil mi, milletin temsilcileri olarak bir yasa çıkarıyoruz ve size sorular soruyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, sakın olun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama yani hiçbir şeye cevap vermiyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gayet güzel cevap verdim. Anlamak için milletvekili olmak gerekiyor yani...

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Biz gözeteceğiz.” diyorsunuz. Biz de sorular sorduk. Anlamaya çalışıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O ne biçim laf Sayın Bakan ya?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de size cevap verdim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne cevap verdiniz efendim?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söylediğim son derece doğru ve yeterli bir cevap.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne cevap verdiniz? Hiçbir şeye cevap vermediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru ve yeterli cevap.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hiçbir şeye cevap vermediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – E canım, siz de bunu kayda düşün, “Yeterli değildir.” deyin, tamam.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu ne biçim laf? Sayın Başkanım, “Anlamak için milletvekili olmak gerekiyor...”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama iyi de, bakın, yalnızca muhalefete değil iktidara da saygısızlık ediyorsunuz. Arkadaşlarınızın da bilgilenmesi lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur mu canım? Verdiğim cevap çok açık, çok net.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Ben yürütme olarak bir şey yapacağım ama siz çok merak etmeyin, kurcalamayın.” diyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, bakın, Komisyonunda bu yasanın başından beri kelimeleri tek tek özenle seçerek kullanıyorum. Çıkarın tutanaklara bakın, söylediğim cümleleri yan yana koyun, sizin söylediğiniz bütün yanıtların cevabı o cümlelerin içerisinde var ama siz, böyle, kendi istediğiniz, kendi söylediğiniz ölçüde bir yanıt çerçevesi bekliyorsunuz. Kusura bakmayın. Lütfen konuşmalarımı daha dikkatli dinleyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, o zaman sorularımı tekrar soracağım, kayıtlara geçsin. Siz cevap verip vermemekte özgürsünüz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kayıtlarda zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır; tekrar edeceğim çünkü cevap alamadım. Müsteşar yardımcınızdan da cevap alamadım, sizden de cevap alamadım.

Sayın Bakan, bütünü üzerine yaptığımız konuşmalarda dediniz ki... Ben o zaman da dedim: “Ne alıyorsunuz, ne veriyorsunuz.” “Maddelere gelince cevap vereceğiz, rakamlarla geleceğiz, hazır geleceğiz, bürokratomuz hazır gelecek, size çizelge verecek, ne aldık, ne verdik. ‘Burada bir şey veriyoruz, karşılında bunu alacağız.’ diye size çizelge vereceğiz.” dediniz.

Şimdi, bakın, tutanaklarda var. Şimdi geliyorsunuz, “Biz bir şey vereceğiz ama ne alacağımızı sormayın, biz bakacağız.” diyorsunuz. Biz de kaygılarımızı belirtiyoruz. Diyoruz ki: “Bir uluslararası anlaşmaya imza atmışsınız...”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Not etik.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, not etmeyle olmaz, milletin temsilcilerini ikna etmeniz lazım yasayı çıkartmak için, milletin temsilcilerini ikna etmeniz lazım, sorularına cevap vermeniz lazım. Bir yasa çıkarıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün sorulara ortak bir çerçevede cevap verdik.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, bakın, burada 80 milyonun hakkı hakkında yirmi yıllık bir kapitülasyona imza atmışsınız. Biz de temsilcileri olarak soruyoruz: Neye imza atıyorsunuz? Bir şey veriyorsunuz arkadaşlar. Uluslararası anlaşma üzerine diyorsunuz ki: “Ben size artı teşvik vereceğim.” “Bu kaç para? Ne kadarlık bir teşvike tekabül ediyor?” diyoruz. 20 milyar dolarlık yatırım içinde... “Bu anlaşmayla, bu maddeyle 5’inci bölgeye stratejik yatırıma çevirince kaç milyar dolarlık teşvik veriyorsunuz?” diyoruz. Bu kadar açık bir soru, çok net bir soru. Bu yatırımın kalemleri bellidir. “Şu kadarı beton, bu kadarı reaktör, bu kadarı bilmem ne; buna göre şu kadarlık bir teşvik veriyoruz.” Ben diyorum ki -atıyorum tabii ki- “2 milyar dolar mı, 3 milyar dolar mı, 5 milyar dolar mı; siz söyleyin.” diyorum. Hiçbir rakam ortada yok. Peki, diyelim ki 3 milyar dolar. “Bu 3 milyar dolar karşılığında biz 12 sente enerjiyi alacaksak bunu 10 sente düşürme anlaşmasını uluslararası anlaşmaya dercettiniz mi?” “Hayır, taraflar konuşuyorlar.” diyorsunuz. Bakın, biz yasa çıkarıyoruz ve teşviki veriyoruz, bu yasayla teşviki veriyoruz. Oraya Cengiz, bilmem ne, şu bu girdiğinde bu teşviki alacak. Ruslar yaptıkları anlaşmada bu teşviki alacak ve uluslararası anlaşmaya göre alıyor, artı bir yasayla alıyor. Ancak geri verirken uluslararası anlaşmaya tabi diyoruz. Uluslararası anlaşma ne diyor? Bu yasaya göre ben düşürürüm diye bir şey yok ki. Yasalar hiyerarşisi var, uluslararası anlaşma en üstte ve bu tahkime gittiğinde -bizim kaygımız- uluslararası anlaşma esastır, alta çıkardığın yasa değil. Teşviki vermişsin ama ben buna göre bunu ödeyeceğim diye bir protokol, bir anlaşma yoksa ve bu protokol uluslararası anlaşmaya dercedilmemişse maalesef biz dezavantaj yaşarız Sayın Bakanım.

Bu kaygımızı giderecek bir açıklama yapın. Biz bir şey veriyoruz, karşılığında ne alıyoruz? Ne veriyoruz, ne alıyoruz? Nasıl güvence altına alıyoruz ne alacağımızı? Bu konuda lütfen bizi, milletin temsilcilerini ikna edin.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bir şeyin üzerinde ısrarla duruyorum: “Japonlarla yaptığımız anlaşmanın 16’ncı maddesinin birinci fıkrasında bu hüküm var.” diyorum. Hükümet adına verilen yanıtta “O 5’inci bölge teşvikleriydi, şimdi stratejik yatırımlardan veriyoruz.” diyor. Şimdi Sayın Bakanım, 2012/3505 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar genel bir karardır ve en önemlisi de stratejik yatırımları da içerir. Maddenin 8’inci maddesi stratejik yatırımları ayrıntısıyla belirtir. Daha sonradan ilave olarak gelenler buna ek olduğu için zaten, dolayısıyla burada

bir değişiklik varsa o değişiklikten de kararnameden yararlanan yararlanır, değişiklikten yararlanmıyor diye bir şey olmaz. Dolayısıyla “Bunu karşılamıyorduk da o nedenle koyduk.” gibi bir açıklama doğru bir açıklama değildir.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ekonomi Bakanlığında bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Evet, buyurun lütfen.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KADİR BAL – Sayın Başkanım, Sayın Vekilim; şimdi, evet, diğer enerji yatırımlarında olduğu gibi nükleer yatırımlar da öncelikli yatırımlar arasında ve 5’inci bölge desteğiyle destekleniyor. Fakat bu yatırımların 3 milyar TL’yi geçmesi durumunda stratejik hüviyet kazanması da mümkün. Dolayısıyla bunlar da takdir edersiniz ki büyük meblağlı yatırımlar olduğu için stratejik yatırımlar sınıfına da alınabiliyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kanuna ihtiyaç var mıydı?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KADİR BAL – Şöyle efendim: Milletlerarası anlaşmayla eş güdüm sağlamak açısından bir kanuna ihtiyaç var. O açıdan...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne anlamda? Yani niye? Milletlerarası anlaşma açıkça, doğrudan doğruya o stratejik yatırım hakkını vermiyor mu da burada getirip veriyoruz?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KADİR BAL – Sinop anlaşmasında, Japonlarla yapılan anlaşmada sayın vekilimizin bahsettiği gibi, orada zaten tarif ediliyor. O durumda...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – 5’inci bölge mi diyor?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KADİR BAL – Evet.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Orada 5’inci bölge diyorsa, uluslararası anlaşmada...

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KADİR BAL – Biz bunu stratejik seviyeye çekebilmemiz için bizim...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani orada “5’inci bölge” mi diyor açıkça?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NECATİ YAMAÇ – Sinop’la ilgili anlaşmada “5’inci bölge teşvikleri verilmiştir. İlave teşvik verilecekse yasal düzenlemeler çerçevesinde, taraflar da bunu tartışılırsa verilir ve tarifieden düşürülür.” diyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Eğer öyleyse, uluslararası anlaşmada açıkça ifade ediliyorsa...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, yani anlaşma yorumlamak ve anlaşma yorumu üzerine kanun çıkarmak da zaten...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yo, yo; lafız olarak var mı “5’inci bölge teşvikleri verilmiştir.” diye?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, ifade aynen şöyle: “Projenin uygulanabilmesi için proje 2012/3505 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’na göre ekleri dâhil, tanımlanan 5’inci bölge teşviklerinden önce var olan tüm teşviklerden yararlanacak.”

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama 5’inci bölge diyor. Yani lafzen 5’inci bölge demiş.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Zaten bu bunun içerisinde, stratejik yatırıma koyduğunuz zaman stratejik yatırımları bu bölgede...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok; öyle değil, kararname birçok teşvik bölümünü oluşturuyor. Bölgesel teşvikler var, öncelikli teşvikler var, stratejik teşvikler var. Kararnamenin kendisine değil, kararnamenin içindeki özel bir alana 5’inci bölge teşviklerine referans verilmiş, uluslararası bir anlaşma o. Şimdi, ben onu farklı bir kategoriye almak istiyorsam iki yolum var: Ya onunla ilgili anlaşmayı değiştirip o kararname içinde olan başka bir alana taşıyacağım ya da bu kararnamenin... Anlaşmanın 16/2’nci maddesi galiba bunu söylüyor, diyor ki: “Yasal düzenlemeler yapıp daha üst düzeyde bir teşvik vereceğim.” Arkadaşlar da diyor ki: “16/1 5’inci bölgeyi açıkça referans verdiği için otomatikman veremem. Daha üst bir şey vereceksem de ancak yasayla yapabilirsin.” Yani arkadaşların yaptığı açıklama o.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İkinci fıkrayı bir daha okuyayım: “Taraflar fizibilite çalışması dönemi boyunca Türkiye Cumhuriyeti’ndeki teşvik rejimine ilişkin ilgili yasal düzenlemeler çerçevesindeki teşvik uygulamalarındaki değişiklikleri tartışacaklardır.” Doğrudan doğruya Japonlara bu teşvikleri vereceksiniz demiyor zaten. “Sen genel olarak böyle bir teşvik yaptıysan ben seninle süper teşviklerden vesaire konusunu oturur tartışırım.” diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlarımızın bence bir konuyu daha açıklamaları lazım. Kanunun çıkmış olması otomatikman Japonlarla yapılan anlaşma bakımından stratejik yatırım teşvikini getirdi mi yoksa sadece onun önünü mü açtı? Bu önemli çünkü “Taraflar tartışacaktır.” diyor ya... Yani benim kanunu yapmış olmam otomatikman onun o hakkını tek taraflı aldığı anlamına gelmiyor. Şimdi, teşvik belgesi düzenleme hakkını kanunla aldı ama bu hakkı verip vermeyeceğini taraflar oturup bu, 16/2 çerçevesinde müzakere edecekler. O zaman düzenlemeyecek.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte o olmuyor, onu söylemeye çalışıyorum, olması mümkün değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye olmuyor?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Çünkü 3 milyar doları geçen yatırımları varsa zaten otomatik olarak sayılıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır; bir dakika, öyle değil ama burada özel bir düzenleme olduğunu siz söylediniz. Yani burada.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, zaten söylediğim olay da o.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok; şunu söylüyorum...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bunu bir bitireyim izin verirseniz, şu ikinci şeyi.

“Taraflar karşılıklı olarak üzerinde mutabık kalırlarsa...” Kanun çıkacak süper teşviklerle ilgili. Taraflar bundan yararlanma konusunda mutabık kalacaklar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar diyorlar ki bana: Japonlar zaten şu anda bunu kendileri talep etmiş durumdalar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Talep etmeden de bunu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müzakereleri...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – ...hükme göre zaten otururlar yaparlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok; şunu diyorlar arkadaşlar, benim anladığım, bakın: Şimdi; uluslararası anlaşma kanunların üzerinde mi? Kanunların üzerinde. Bu anlaşmayı değiştirebilmem için iki yolum var; ya anlaşmayı değiştireceğim ya da iç hukukta bir değişiklik yapacağım. Diyorlar ki arkadaşlar: “Biz iç hukukta kanun yapmayla bunu sağladık. Karşı

tarafın teklifi var, müzakere ettik. Şimdi, bu müzakerede benim uluslararası anlaşmada özel hükme bağlanan genel hükümlerden dışarıya çıkıp özel olarak hükme bağlanan bir alanın dışına çıkmam için Meclisten bir yasa çıkarıp o imkânı almam lazım ki dönüp mutabakatı karara bağlayayım.”

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, kesinlikle, mutabakat teklifini almış, zaten onu söylemeye çalışıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama ben size bir şey söyleyeyim, hiç Meclise gelmeseydi, bu mutabakatı yapsaydı... Aslında Meclise gelmesi daha doğru yani Meclise gelmeden “Bir dakika, taraflar kendi aralarında müzakere ettiler, otomatikman 5’inci bölge teşviklerini stratejik teşvik üzerine taşıdılar, imzaladılar.” diyebilirdi. Arkadaşlar, aslında Meclisin yasa yapma hakkını daha da güçlü bir şekilde kullanarak gelip Meclise diyorlar ki: “Ben Japonya’yla böyle bir noktada müzakere ve pazarlık yapıyorum, mutabakat sağlıyorum, Meclis olarak bize izin verin.” Bu daha iyi Meclisin yasa yapma hakkı bakımından.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman uluslararası anlaşmanın değeri nerede?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bir dakika...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Mecliste varsayın ki bu konulan hüküm çıkmadı, şu kanunu arkadaşların hepsi reddettiler, inanmadılar bu olaya, kanun çıkmadı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle değil ama Sayın Bakan, konu şurada: Siz burada genel teşvik sistemine referans vermemişsiniz uluslararası anlaşmada, bir kararnamenin içindeki bir teşvik türüne özel referans vermişsiniz. Yani Meclis bu anlaşmayı imzalarken demiş ki: “Ey Hükûmet, sen sadece 5’inci bölge teşviklerini kullanabilirsin.” Şimdi, Hükûmet daha üst düzeyde bir teşvik kullanmak istiyor ve geliyor Meclise diyor ki: “Ben daha önce aldığım yetkiyi büyütmek istiyorum, Meclis olarak ne diyorsunuz?” Meclis eğer yetkiyi verirse mutabakat neticeye varacak, eğer Meclis bu yetkiyi vermezse mutabakat olmayacak, doğru mu arkadaşlar?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, işte bu, ben ikna oldum bununla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu, Meclisin memleket meseleleriyle ilgili bağlayıcı karar oluşturması bakımından daha doğru.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi bir defa daha söyleyeyim, karşılıklı tartışarak bir yere gidip gitmememiz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, tartışmıyoruz, fikir üretiyoruz, gayet de seviyeli bir tartışma.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu bir uluslararası anlaşma, şu kararnameye atıfta bulunularak bu kanun çıkıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, kararnameye atıfta bulunmuyor, kararnamenin içindeki özel bir teşvik türüne atıfta bulunuyor, doğru.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet, bu kararnamenin içindeki 5’inci bölge tarifesine atıfta bulunuyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, bravo.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “Buradan yararlanırım.” diyor. Altında da diyor ki: “Eğer fizibilite çalışması dönemi boyunca Türkiye Cumhuriyeti’ndeki teşvik rejimine ilişkin ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde teşvik uygulamalarındaki değişiklikleri tartışırım.”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika, şimdi, Meclis uluslararası anlaşmayla Hükûmete talimat vermiş, “5’inci bölge teşvikini verebilirsin.” demiş. Sonra fizibilite döneminde taraflar bir araya geldiğinde Hükûmetler düzeyinde stratejik teşvik uygulamasının da o kararname içerisinde olduğunu görmüşler -bu, daha üstte bir teşvik düzeyi- Japon Hükûmeti talep etmiş, demiş ki: “Bir dakika Sayın Bakan, ben bunu uygulamak istiyorum.” Arkadaşlar bakıyor, “Bir dakika, Meclisten bize verilen yetki sadece 5’inci bölge teşvikiyle sınırlıdır. Benim o zaman gidip yetkiyi bana bu izni veren Meclisten daha üst düzeyde bir belgeyle değiştirmem lazım.” diyor, iyi bir şey.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tam da ben bu noktada bunu söylüyorum, bunlar “Otomatik olarak alacağız.” diyemiyorlar, zaten sizin de her önünüze gelene her şeyi vermemeniz gerekiyor. Burada diyor ki: “Taraflar karşılıklı olarak teşvikler üzerinde mutabık kalırlarsa tarife bu doğrultuda düşürülecektir.” Bu tarifeyi düşürmeden, ne yaptığınızı falan söylemeden o tarifeyi niye indiriyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanım, tamam da tam da dediğinizi yapıyorlar, 16/2’ye göre Japon tarafı talepte bulunuyor, Türkiye tarafı bu talebi olumlu değerlendirip müzakere etmeye başlıyor ama her hâl ve takdirde bu müzakereyi yapsa bile Hükûmetler karşılıklı olarak imzayı atmadan önce kendisine sınırlı yetki veren Meclise dönüp uluslararası anlaşmadaki bu 5’inci bölge teşvikini değiştirmek istiyor. Aslında sizin talep etmeniz gereken bir şey bu. Şunu tartışalım...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakanım, yani galiba ben anlatamıyorum. Uluslararası anlaşmanın sistematigi bu değildir, gerçekten değildir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle ama, bu, spesifik belirleme yapmış.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Burada çok net olarak ilave bir şey verdiğin zaman “Bu konuda karşılıklı olarak tartışacağım, mutabık kalacağım, tarifeyi değiştireceğim.” diyorsa yani burası da münecim değil ki getirecekler “Tarifede bu değişikliği gösterdiler.” falan diyecekler.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika, eğer şu söylediğiniz olsaydı, 16/1’de 5’inci bölge teşvikine özel bir referans verilmeseydi, bağlayıcı olmasaydı...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman yok bu, nükleer santraller yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bir dakika, şimdi, bakın, bu çok güzel söylediniz, 47 sayfa, artı, 4 sayfa eki olan, gerçekten çok detaylı bir şekilde düzenlenmiş bir sözleşmede teşvik kararnamesine referansta bulunurken bile kararnamenin kendisine referansta bulunmayıp onun bir alt türü olan 5’inci bölgeye referans yapan, çok kapsamlı ve detaylı bir sözleşme var ve Meclisten bu geçmiş. Şimdi, Meclisten geçen bir normu siz eğer Hükûmet olarak değiştirmek istiyorsanız yine Meclisten geçen bir normla değiştirebilirsiniz onu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Anlaşmanın revizyonu da Meclisten geçer gerekirse.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bakın, “kanunla” diyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Son cümle olarak söylüyorum, bunun tartışmasını...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, “yasalarla” diyor, bakın.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, burada dönüp sormak gerekiyor o zaman, yani bu karşılıklı konuşmalar çerçevesinde tarifiede hangi değişikliği yaptık?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, arkadaşlar “Konuşuyoruz.” diyor. Bakın, “Konuşuyoruz.” diyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Konuşuyorsak o zaman...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama öyle değil, sizden bu yetkiyi almadan o konuşmaları neticelendiremez.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Burada kanun çıkarıyorsunuz “Bunlar otomatik olarak buradan yararlanır.” diye...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, uluslararası anlaşma, 16/2 diyor ki: “Her türlü değişiklikte taraflar mutabakat içinde varırlarsa...”

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “İşte, buna söylüyorum ben.” desin, otomatik olarak kanun çıkaramazsınız bununla ilgili.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, Sayın Bakanım, yanlış bir yeri tartışıyoruz. Bence Sayın Paylan’ın tartışması daha önemli bir tartışma, ne veriyoruz, ne alıyoruz meselesi, orada da cevabım çok açık ve net.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne veriyoruz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne veriyorsak o kadar da alıyoruz. Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti’nin...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmayın, Allah’ınızı severseniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Allah Allah, arkadaş...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kaç para?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Yani netice itibarıyla şunu söyleyeceğim...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nasıl olacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika, yani burada söylemek istediğimiz şey şu: Eğer bir hukuk tartışması, usul tartışması yapıyorsak bir sıkıntı yok ama bu değişiklik Türkiye Cumhuriyeti’ne ne getiriyor, ne götürüyor tartışmasını yapacaksak doğru, biz de diyoruz ki: Kardeşim, biz masada oturacağız, Japonya’yla da Rusya’yla da bu getirilen teşviklerin getirdiği imkânların ne olduğunu tartışacağız. Bu imkânların ne olduğuna dair bir mutabakat oluşacak, sonra ona göre de tarifeyi müzakere edeceğiz, sonra gelip Meclise bilgi vereceğiz, bunda ne var? Daha müzakere bitmemiş, rakamı Mecliste mi söyleyeceğim sana?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok net ve açıklayıcı oldu, teşekkür ediyorum.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Son olarak, son cümlem, bir uluslararası anlaşmada sürecin ne şekilde yürütüleceği net olarak belli olduysa o ilgili şirketin adını zikrederek kanun maddesi çıkaramazsınız, bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de son cümlemi söyleyeyim.

BAŞKAN – Daha konuşacak çok var, size son cümle için...

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, biraz evvel Sayın Bakan “Bunu anlamamak için milletvekili olmak gerekir.” diye bir laf etti.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Anlamak için.” dedim, tutanakları getirtirim Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Anlamak için.” Tamam, düzeltiyorum.

Bu Sayın Bakanın diline biberiniz falan varsa bir biber sürün ya. Bu Sayın Bakan hakikaten çok sivri konuşuyor yani ajite ediyor, olmuyor yani Sayın Bakan.

Bakın, ne dediniz? “Şimdi, bir sürü şeyler söylediniz, biz de bunları dinledik, şimdi size cevap veriyoruz. Efendim, biz böyle bir iş yapıyoruz, gereğini yapacağız. Sizin sorularınız falan da bizi ilgilendirmez.” gibi bir şey diyorsunuz.

BAŞKAN – Yok, Sayın Bekaroğlu, beni kastetti Sayın Bakan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, burada bütün konuşulanları kastetti.

Şimdi, şuna getiriyor Sayın Bakan, çok açık, net, ben konuşmamda da ifade ettim: “Birçok önemli, gizli, devlet sırrı babından bir iş yapıyoruz. Dolayısıyla siz buraları eşelemeyin, sormayın. Biz doğrusunu yapıyoruz, bize güvenin.” Size zaten güveniyoruz Sayın Bakanım ya, millet zaten sizi seçmiş, buraya göndermiş, siz Bakansınız, ülkeyi yönetiyorsunuz. Güvenle ilgili bir şey değil, biz de görevimizi yapıyoruz, diyoruz ki: Burada bir şey çıkıyor, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının çıkarına mıdır, nedir, ne yapılıyor? Milletten toplanan bu vergiler nereye kullanılacak? Bunlarla ilgili soru soruyoruz. Kuşkularımız var diyoruz, endişelerimiz var diyoruz. Burada bir şeffaflık yok. Bu şeffaflığın olmamasını siz, bizim çok bilmemiz gerekmeyen çok önemli şeylere sanki bağladınız ya da böyle ima ettiniz. Biz de diyoruz ki: Hayır, tuhaf işler var burada.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, bitmedi efendim.

Siz gittiniz, vergi cenneti, adada şirket kurdunuz, EUAS International ICC filan. Bu ne demek yani? “Devlet niye vergi cenneti ülkelerde, adalarda şirket kurar, bunu bize anlatın.” diyoruz, siz de diyorsunuz ki: “Çok gizli, önemli bir iş yapıyoruz biz.” Ona getiriyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuyla ilgili bir açıklama yapabilir miyim?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne yani, niye o zaman cevap vermiyorsunuz? “O zaman biz, sizi muhatap kabul etmiyoruz.” Bu, anlama mı geliyor? Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendirmez.” mi diyorsunuz? O zaman niye buraya getirdiniz?

BAŞKAN – Sayın Durmaz “Yok, yok, öyle değil.” diyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Elinizde kanun hükmünde kararname var, çıkarın gitsin yani Sayın Bakanım, niye öyle davranıyorsunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Son sözünüzü alayım Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Son sorunuzu daha doğrusu.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim, çok uzun değil zaten.

Arkadaşlarımızın bütün soruları kafalarda bulunan soru işaretlerinin çözülmesiyle ilgili dile getirdikleri konuların hiçbirisinin açıklığa kavuşturulmuş olmamasından büyük üzüntü duyuyorum ama bir taraftan da hak veriyorum. İlgili madde herhangi bir bakanlığı ilgilendiren bir konu değil, Enerji Bakanı Sayın Berat Albayrak’ı ilgilendiren bir konu. Dolayısıyla onun alanındaki sorulara veyahut da karışıklıklara kolay kolay yanıt vermenin mümkün olmadığını düşünüyorum ve bu anlamda böyle değerlendiriyorum. Bizim sorularımıza yeteri kadar açıklama yapılmamasını da bu nedenden dolayı da çok hoşgörüyü karşılıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, son sorunuzu alayım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Son sözlerimizi söyleyelim ama ben Sayın Bakandan cevap bekliyorum sorularıma.

BAŞKAN – Siz son sözünüzü söyleyin de.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, sorularımı soracağım ve cevap bekliyorum, tekrar soracağım.

BAŞKAN – Sorularınızı demin sordunuz, bir daha mı soracaksınız?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, elbette soracağım.

BAŞKAN – Peki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şundan dolayı Sayın Bakanım: Bakın, maddenin lafzına bakın lütfen. “Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan o stratejik avantajlardan...” Ne diyor sonunda? “Öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılır.” diyor, bakın “yararlandırılabilir.” demiyor. Emredici bir hekim var burada “yararlandırılır.” diyor. Şimdi, biz Türkiye Büyük Millet Meclisiyiz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – “-ebilir” demek...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır “yararlandırılabilir...”

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Öyle demek bunu muallakta bırakır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neyse, şunu söylüyorum yani biz emredici bir hüküm koyuyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, kanun yapma tekniği açısından...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, eyvallah. Ben diyorum ki, bakın, biz milletin temsilcileri olarak emredici bir hüküm koyuyoruz. 20 milyar dolarlık yatırımda -rakam vermediği için ben atıyorum tabii ki- 3 milyar dolarlık takribi olarak KDV avantajı getirirsem, ÖTV avantajı, bilmem ne getirirsem -yaklaşık olarak olabilecek rakamı söylüyorum Sayın Bakan- artı, 3 milyar dolarlık avanta veriyorsunuz siz bu şirkete.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya, niye avanta olarak kullanıyorsunuz. Şimdi yatırım yapıyor adam.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Karşılığında ne alıyorsunuz?” diye soruyorum. Bir anlaşma var ortada sonuç olarak. “3 milyar dolarlık avantaj varsa bunun karşılığında ne alıyorsunuz?” diyorum, “Bakacağız, konuşacağız.” diyor ama biz yasa çıkarıyoruz, bakın, emredici bir hüküm koyuyoruz.

Şimdi, biz Türkiye Büyük Millet Meclisiyiz, karşımızda kim var? Rus Hükûmeti ve Japon Hükûmeti ve kimler var aynı zamanda o meclislerden de geçtiği için? Rus Meclisi ve Japon Meclisi var. Peki, biz ne vereceğimize dair yasa çıkarıyoruz Sayın Başkan. Artık size konuşacağım, Sayın Bakan cevap vermediği için belki de...

BAŞKAN – Ben vereceğim artık daha açıklayıcı biçimde, siz bana dönün.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Rus Meclisi ve Japon Meclisi bunun karşılığında “Evet, Türk Hükûmeti bize 3 milyar dolarlık avantaj getirdi -avanta demeyeyim, avantaj getirdi- biz de bunun karşılığında elektriği 3 milyar karşılığında 12 sentten 10 sente düşüreceğiz ki bu 3 milyar doları karşılayalım.” diye bir yasa çıkarıyor mu, bununla ilgili bir bilgi var mı? Yok. Biz yasa çıkarıyoruz, ne vereceğimizi söylüyoruz, karşısında ne olması lazım? Onların da aynı şekilde, Rus Meclisinin de Japon Meclisinin de bir yasa çıkarması lazım biz yasa çıkarıyorsak bir şey vereceğimize dair, değil mi? Uluslararası anlaşmayı mademki biz bozuyoruz, onların da karşidan vereceğine dair bozması lazım.

Mütekabiliyet bunu gerektirir Sayın Bakan. Yani, bu anlamda biz ne vereceğimizi, ne alacağımızı bilmek istiyoruz. Bir şey verirken karşılığında milletin avantajı ne olacak, 80 milyonun avantajı ne olacak, nasıl dengelenecek bunlar bunu bilmek istiyoruz, rakamları bilmek istiyoruz Sayın Bakan.

Son olarak da şunu söyleyeyim, sordum sayın müsteşar yardımcısına ama cevap vermedi: Sekiz yılda bütün enerji piyasalarında şartlar değişti. Rüzgâr, biliyorsunuz, sıralamada 1'e geçti, güneş 2'ye geçti, kömür 3 oldu, nükleer 4 oldu. Bendeki bilgiler bu, bu sekiz yıl önce böyle değildi, rakamlar ve şartlar değişti. Lütfen bu sıralamada maliyetleri bize tekrar verin. Nükleer şu an kaçınıcı sırada? Biz verdiğimiz bu kapitülasyonlarla, bu 20 milyar dolarlık yatırımı rüzgârda yapsaydık kaç milyar dolara mal ederdik? Kaç bin megavattı bu, 5 bin megavat mı? Bunun karşılığında rüzgâr yatırımı yapsak kaç mal ederdik, güneş yatırımı yapsak kaç mal ederdik? Bu kıyaslamayı sizden istiyoruz ki bizi ikna edin. Biz nükleere karşıyız ama belki dersiniz ki: "Bu daha ucuza mal oluyor, ondan." Ama ben daha pahalıya mal olduğunu iddia ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, şimdi, muhalefetin nükleer karşıtlığını anlarım, özellikle Sayın Paylan'ın, anlayabilirim ama nükleer enerji dünyanın bir gerçeği.

BAŞKAN – Sayın Çam da en az onun kadar karşı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Karşı olabilir, onu anlarım ama şimdi, burada yaptığımız nükleer enerji tartışması değil ki. Şimdi, Türkiye 2012'de bir karar vermiş.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 2010'da.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, 2012 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla yatırımlarda devlet yardımlarından, teşvikle ilgili bir karar vermiş. Şimdi, onda zaten bu anlaşmayla 5'inci bölgedeki teşviklerden yararlanılıyor ama siz nükleer enerji santrali kuruyorsunuz. Bir termik santralde dahi bunları özel bir anlaşmayla verebilirsiniz ama burada getirilen nükleer tartışması yapmanın anlamını ben anlayamıyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, ne veriyoruz ne alıyoruz diyorum Sayın Vekilim, Cemal Ağabey.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, ne veriyorsunuz ne alıyorsunuz değil, elbette bir şey vereceksiniz ki alacaksınız. Kaldı ki nükleer santral sadece elektrik enerjisiyle de değerlendirilmemeli, siz nükleer teknolojiye sahip bir ülke olacaksınız. Çevremizdeki bütün ülkelerde, İran'da var bu, İsrail'de var, Rusya'da var, Ermenistan'da var, şurada şey olarak çok eski bir şey. Bu tartışmalara girerek "Efendim, rüzgâr mı güneş mi?" Rüzgâr olmadı, üfleyerek mi enerji elde edeceğiz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şunu söyleyeyim: Özellikle Kalkınma Bakanlığı temsilcisi arkadaşın ifadesi ve Sayın Bakanın ifadesiyle ben şahsen tatmin oldum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çünkü ek bir teşvikten yararlandırma hakkı getiriyorsun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne alıyorsun sen karşılığında?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli arkadaşlar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne alıyorsun ama?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, Cemal, buna karşılık ne alıyorsunuz? 12 sente değil de 8 sente mi alacağız? Bunu soruyoruz biz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

Değerli arkadaşlar, zaten bu büyük proje bazlı teşvik, bu düzenlemeyi Komisyonumuzda hep beraber yaptık, geçirdik. Zaten o düzenlemenin de ruhuna baktığınızda, her bir proje bazında tarafların bir araya oturup hangi teşvik kapsamında bu işin değerlendirilmesine imkân verileceği belirleniyor yani bunun için de bir karşılıklı müzakere ve sonrasında bir mutabakat sürecinin geçmesi gerekiyor. Biz şu anda yapmış olduğumuz şeyle nükleer enerjide de bu müzakere sürecinin önünü açıyoruz. Onun için bu müzakere sürecinde ne çıkacağını bilmeden, ne olduğunu bilmeden bizim burada herhangi bir şekilde bir rakam telaffuz etmemiz sizin az önce yaptığınız ve söylediğiniz gibi, fal açmak gibi bir şey yani dediniz ya, fal açmak gibi bir şey. Onun için...

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Yararlandırılır.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Tabii ki yani. “Yararlandırılabilir.” mi diyelim?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bilmiyorum işte bunun formülü nedir.

BAŞKAN – Yani “yararlandırılabilir.” diyelim, olur, bu da bir metottur yani.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben aşağıdaydım, Genel Kurulda bir konuşma yapma durumu vardı, tartışmalara iştirak edemedim, sonradan da girmek istemedim ama Sayın Bakanım, sizin getirdiğiniz, Hükûmetinizin getirdiği tasarıda 75’inci maddeyle ilgili olarak diyorsunuz ki gerekçesinde: “Maddeyle nükleer enerji santrali yatırımlarının 15/6/2012 tarihli ve 3305 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yatırımlarda devlet yardımları hakkında kararda öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılması amaçlanmaktadır.” Amaç bu. Maddede de “yararlandırılır.” diyorsunuz, herhangi bir tartışma söz konusu değil yani bir müzakerenin sonucunda değil, burada doğrudan doğruya bu teşvikten yararlandırılması amaçlanıyor.

Bir tartışma, bir müzakereden bahsettiniz. Öyle bir müzakere varsa bu şekilde bir ifade yanlış bir kere, onu söyleyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hangi ifade?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Yararlandırılır.” ifadesi yani amaçta da, gerekçesinde de o yazıyor. Maddede de “teşvik ve desteklerden yararlandırılır.” diyor. Bu şey zorunlu. Yani, herhangi bir mutabakat aranmaksızın, herhangi bir tartışma, görüşme...

BAŞKAN – “Yararlandırılabilir.” olarak düzeltilebilir o belki de yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yararlandırılır.” diyor, bir.

İkincisi, burada Sayın Temizel, değerli arkadaşlarım bahsettiler, bir vergi cennetinde kurulan bir şirket var devletin de ortaklığı olan, bu nedir? Yani bu kafamı karıştırdı, bununla ilgili bir açıklama yapmadınız. Bir de onunla ilgili izahat verebilerseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, anlaşma yapılmış, biz rakamlarını istiyoruz anlaşmanın.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, bakın daha Sayın Durmaz konuşacak.

Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açıklama yapacağım bir yanlış anlaşılma...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Bakanım, hepsine bir cevap verin isterseniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, pardon.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

Şimdi, biz bu nükleer santrali belli bir bedel karşılığında ya da anlaşmayla birine yaptırıyoruz. Karşılığında buna teşvik verdiğimiz zaman, bu bedel üzerinden bizim ülkemizin yararı noktasında özel bir indirim gibi bir maddede anlaşma var mı teşvik sonucu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ha, bunu açıklayın Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bunu söyleyin bize.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Baştan beri söylüyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Rakam vermiyorsunuz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Tamam, işte bunu deyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Baştan beri söylüyoruz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Baştan beri hiç kimse ya anlamadı ya da siz kulağı buradan tutunuz.

Yani eğer o insana, o Rus şirketine ya da Rusya'ya şu kadar milyar bedelden ihale ettik, bakın biz size böyle bir yatırım teşviki de tanıyoruz; bunun karşılığında siz yüzde 20 mi, yüzde 15 mi, yüzde 17 mi indirim... İşte bunu öğrenmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Artık son konuşmacı Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Öztürk, iki tane anlaşma tek maddeyle geçiriliyor; birisi Rus anlaşması, birisi Japon anlaşması. Japon anlaşmasının 16'ncı maddesindeki hüküm Rus anlaşmasında yok. Yok öyle bir şey.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Olabilir Sayın Bakanım, iki tane ayrı kurum var, iki ayrı devlet var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İzin verirsiniz bitireyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tip sözleşme olmaz ki.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam yani onu özellikle belirteceğim, bir defa daha söyleyeceğim.

Bu uluslararası hukukta, uluslararası anlaşmalarda, oralarda herhangi bir hüküm varsa bu konulardaki anlaşmalar buralarda değişik kanunlara hükümler konularak çözülmez. O nedenle iç hukukun üstündedir bunlar zaten. Olmaz böyle bir şey. Karşılıklı olarak, tamam, bizde böyle teşvikler var, bunlardan da yararlanabilirsiniz ama gelin, oturalım, bunu... Rusya istemiyor “Ben özel olarak kendimin vereceği malzemelerle bunu yaptıracağım.” diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O zaman ikisini farklı değerlendirmek lazım Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani söylemeye çalıştığım olay bunlar. Sonuç olarak bunlar anlaşmaların revize edilmesi suretiyle çözülecek olan hususlardır. Sonra revize edilen anlaşma da Meclise getirilecek, Meclisten geçecek. Hiçbir şeyi bilmeden, ne olduğu bilinmeden, anlaşmanın kendi içinde bunun değiştirileceğine ilişkin hüküm yokken... 16'nın 2'si Ruslarda yok. Öbürü tarif ediyor direkt olarak “kararname” adını veriyor “5'inci bölge teşviklerinden yararlanacağım.” diyor, “Daha sonra bir teşvik çıkarsa da onu da tartışırım sizinle.” diyor. Zaten var hükümde bu.

Ben “Bu anlaşmalar bu şekildeyken oturup da böyle bir kanun yapılamaz.” diyorum. Olay bundan ibaret, başka bir şey değil. Görüşürler, ederler, değiştirirler, getirirler, aldığımız şu –deyim öyle olduğu için söylüyorum- verdiğimiz şu “Bu teşvikleri vereceğiz ama 12 sentten de 8 sente indik.” diyecekler, revize edilecek, geçecek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu kadar basit.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani bu saatten sonra yapılsın, yapılmasın veya şöyle olsun, böyle olsun derdi yok onun. Kesinlikle o anlaşmanın 16'ncı maddesi otomatik olarak kanun çıkarılıp da “Bunu vereceğiz, artık kanun bize izin veriyor, Japonlara bunu verin...” “Verilir.” diyen kanun üzerinden konuşma yapılmaz “Verilir.” demiş zaten. Japon diyecek ki: “Ya sen zaten kanunu çıkarmışsın.”

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben de son defa olmak üzere konuyla ilgili açıklama ve değerlendirmelerimi yapmak istiyorum.

Öncelikle, tutanaklara geçmesi bakımından Japonya'yla yapılan anlaşmanın 16/1 ve 16/2 maddelerini tekrar Komisyonumuza okumakta büyük fayda görüyorum:

“Madde 16

Teşvikler

16.1. Proje'nin uygulanabilmesi için, Proje, 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (tüm ekleri dahil) hükümleri uyarınca tanımlanan Beşinci (5.) Bölge Teşvikleri uyarınca varolan tüm teşviklerden yararlanacaktır.

16.2. Taraflar, Fizibilite Çalışması dönemi boyunca Türkiye Cumhuriyeti'ndeki teşvik rejimine ilişkin ilgili yasal düzenlemeler çerçevesindeki teşvik uygulamalarındaki değişiklikleri tartışacaklardır. Taraflar karşılıklı olarak ek teşvikler üzerinde mutabık kalırlarsa Tarife bu doğrultuda düşürülecektir.” Sayın Durmaz, düşürülecektir.

Rusya'yla yapılan anlaşmanın 10'uncu maddesinin 8'inci bendi: “8. Birim fiyat bileşenlerine eskalasyon uygulanmaz. ESA dönemi içinde birim fiyatta artış talep edilmez.” Esas önemli olan burası: “İşbu Anlaşma'nın imza tarihinden sonra Türk kanunları ve düzenlemelerindeki değişiklikler nedeniyle ortaya çıkabilecek maliyetteki değişiklikler, ESA'ya göre TETAŞ tarafından satın alınan elektrik yüzdesi ile orantılı olarak TETAŞ'a yansıtılır.”

Şimdi, her iki anlaşmada da ortak olan özellikler var. Bir tanesi, bu anlaşma aslında bütün sürecin kurucu anlaşması. Bütün fizibilite dönemi içerisinde, yatırım dönemi içerisinde ve üretim dönemi içerisinde bütün unsurları anlaşmada baştan öngörmek imkân kabiliyetinde değil. Onun için, anlaşmaların her ikisinde de ilkeler anlaşmalarda ortaya konulmuş, tarafların karşılıklı hak ve menfaatlerine ilişkin temel ilkeler belirlenmiş, ancak “Fizibilite döneminde, yatırım döneminde, üretim döneminde baştaki ilkeler korunmak şartıyla, ortaya çıkabilecek yeni gelişmeler karşısında da hükümetler meclislerden aldıkları yetki çerçevesinde, başta belirlenen ilkeler korunmak üzere, gerekli değişiklikleri yapabilsin.” denmiş. Ama burada, her iki anlaşmada da zaman zaman ülkelerin

iç mevzuatına özel referanslar verilmiş. Normalde ilkeler esas olmakla beraber bazen gidilmiş, özel düzenlemeye referans verilmiş. Mesela Japonya anlaşmasında genel bir teşvik sisteminden bahsetmek yerine 2012 yılındaki bir teşvik sistemi içerisindeki özel bir tür olan 5'inci bölge teşvikine referans vermiş. Yani yasa koyucular karşılıklı olarak Türkiye Cumhuriyeti kanunlarıyla ihdas edilen bir iç hukuk düzenlemesini anlamaya taşınmışlar. Dolayısıyla bunun belirlenmesinden sonra taraflar şunu düşünmüşler... 16/2 o açıdan çok önemli. Tamam, prensip olarak, bugünkü tarih itibarıyla biz 5'inci bölge teşvikine referans verdik ama Türk kanunlarında ileride teşvik mevzuatında farklı yeni teşvik türleri getirilirse, yeni imkânlar getirilirse o zaman taraflar bir araya gelsinler, bunları müzakere etsinler ve burada müzakereler çerçevesinde, yasal düzenlemelerde meydana gelecek değişikliklere göre ek teşvikler verilebilsin. Bakın, 16/2'de diyor ki: "Ek teşvikler..." Yani 5'inci bölge teşvikinden daha iyi olarak verilebilecek her teşvik ek teşviktir. Ama burada, özellikle Japonya anlaşmasında özel olarak 5'inci bölge teşvikine açık referans verildiği için Meclise gelip özel olarak yeniden Meclisten bu iznin alınması gerekir. Aslında Meclisin yasa yapma hakkı bakımından, güçler ayrılığı prensibi bakımından Meclisin özel olarak belirlediği ve kabul ettiği yani "Ben bu şartlarla kabul ederim." dediği bir teşvik unsurundan daha iyi bir teşviki eğer hükümetler konuşacaksa önce Türkiye Cumhuriyeti kendi teşvik mevzuatında değişiklik yapıyor. Bu aslında teşvik mevzuatının olmazsa olmaz, ayırtılamaz bir parçası.

Ve şu anda geline nokta Hükümetimiz bu değişikliği Meclise arz etmiş olacak, Meclis bu teşvikin verilebilmesinin önünü açacak, Japonya zaten teklifte bulunmuş, müzakereler devam edecek. Müzakereler içerisinde, bir kere, ek teşvikin getireceği yük veya fayda ile bunun fiyatlara ne şekilde yansıtılacağı tarafların karşılıklı olarak konuşmaları üzerine, müzakereleri üzerine şekillenecek. Birtakım varsayımlar konulacak. Bugünden siz "stratejik teşvik" demekle hangi teşvik unsurlarından bire bir, ne kadar bir fayda sağladığını da ölçemezsiniz. O zaman ne olacak? Bir formül üretilmeye çalışılacak. "Şu şöyle olursa, formüldeki yeri böyle değişirse bu." denecek.

Onun için Sayın Paylan, baştan itibaren, bugünden, daha fizibilitesi devam eden bir projenin yatırım ve üretim safhasından sonra sosyal güvenlik primi teşviki veriyorsunuz... Sosyal güvenlik primi teşvikinin kaç işçi çalışacağına göre, o andaki üretim sürecindeki aylık dönemsel çalışan sayısına göre, ne olacak, etkisi ve maliyeti değişecek. Dolayısıyla o zaman ne olacak? Bir formül kurmak durumundasınız. Onun için burada getirilen bu düzenlemenin Meclise getirilmesi, Meclisten izin alınması aslında hepimizin Millet Meclisi olarak talep etmesi gereken bir şey.

Rusya anlaşmasına gelince... Çok temel bir ilke konulmuş, denilmiş ki: "Her ne olursa olsun maliyetleri etkileyen bir değişiklik olursa otomatikman bu, fiyatlara yansıtılır." Şimdi, burada, maliyetleri azaltıcı bir teşvik getiriyoruz. O zaman otomatikman taraflar -TETAŞ- doğrudan doğruya bu düzenlemeyle birlikte bu tarifiedeki indirimi de almış olacak. Bu açıdan, bunun Meclise gelmesi, hepimiz tarafından tartışılması, çekincelerimizi, endişelerimizi, taleplerimizi ifade etmiş olmamız aslında çok daha güçlü bir şey. Bunu her zaman için desteklememiz lazım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu açıdan, toparlayacak olursam, getirilen düzenleme uluslararası anlaşmaların ruhuna, getirdiği temel ilkelere, ortaya koyduğu amaca, sürecin doğasına tamamen uygundur.

BAŞKAN – Evet, son söz, Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, hâlâ bize hiçbir rakam vermediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama o kadar söylüyorum, hâlâ “Rakam ver.” diyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, tek bir rakam vermediniz, tek bir rakam veremediniz. Mesele şu, bakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Veremem rakam, kimse veremez rakam.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, diyelim ki ben faraza konuşuyorum. Şimdi “Müzakere edecekler.” diyorsunuz. Bakın “Biz bir yetki vereceğiz, müzakere edecekler.” diyorsunuz ancak yasada emredici hüküm var: “Yararlandırılır.” Şimdi diyelim ki 12 sente biz anlaştık Ruslarla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, biz Türkiye Cumhuriyeti değil miyiz? Bu madde çıktığında tarafla masaya oturmayacak mıyız?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet ama siz tek taraflı olarak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – E, tamam, Türkiye Cumhuriyeti olarak bu maddeden ne anlaşılması gerektiğini biz yorumlamayacak mıyız?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, masaya oturacak taraflar, Enerji Bakanlığı oturacak, fiyat 12 sent, diyecek ki: “Ben 3 milyar dolarlık avantaj sağladım, bunu 9’a indirmen lazım.” Şimdi, biz burada emretmişiz. Karşı taraf “Yok, o kadar değil, 10 sent olması lazım.” diyecek ve dayatacak. Neden? Çünkü biz tek taraflı olarak emredici bir hüküm koymuşuz, “yararlandırılır” demişiz. Yani biz elimizi zayıflatmışız masaya otururken. Karşı taraf bir taahhütte bulunmamış. Bakın, Rus Meclisi bugün oturup -keşke o da mesai harcarsa bugün- “Türk Meclisinin çıkaracağı yasa çerçevesinde biz de şu kadar bilmem ne yararlandırılır.” diyen bir yasa çıkarmamış. Yani bizim elimiz zayıf Sayın Bakanım, masada elimiz zayıf. Masadaki elimizi zayıflatıyorsunuz, bunu böyle bilin. Bu kadar insanımızın hakkını, hukukunu zayıflatıyorsunuz masada.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tutanaklara geçsin diye söylüyorum, siz de dinleyin: Bu kanun maddesinin bu şekilde geçmiş olması otomatik bir şekilde bu teşvik unsurlarından yararlandırma anlamına gelmez.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

65’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 65- 5510 sayılı Kanunun geçici 66 ncı maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkrasına “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,” ibaresi eklenmiştir.

“Birinci fıkra da belirtilen iş kazaları sonucu ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eş ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, maddeye ilişkin bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – SGK Başkan Yardımcısı açıklayacak.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, saygılar sunuyorum.

Bildiğiniz üzere, daha önce Soma ve Ermenek’te meydana gelen kazayla ilgili maden şehitlerimiz için birtakım haklar verilmişti. Daha sonra ise buradaki bir torba tasarıda -belki katılanlar hatırlar-muhalefetle de ortak olarak İş Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarih baz alınarak yani 10/6/2003 ile

bu kazaların meydana geldiği tarihler arasındakilere de bu hakların verilmesi konusunda mutabakata varılmıştı yine bu Komisyonunda. Tarih de yine muhalefetle mutabık kalınarak yani “Öngörülemez bir tarih olmasın, bir şeyi milat alalım, o milat da İş Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarih olsun.” denilmişti.

BAŞKAN – Doğru.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Doğal olarak böyle bir hak verilmişti ama bu dönemde hayatını kaybedenlere istihdam hakkı verilmemişti o zaman. Burada yapılan düzenleme o eksikliği gidermeye dönük.

BAŞKAN – Ama mali haklardan yararlandırılmışlardı.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Yararlandırılmışlardı, evet efendim. Şartsız ölüm aylığı, borçlarının silinmesi, anne babalarına yine şartsız aylık bağlanması hakları verilmişti, sadece istihdam hakkı yoktu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kaç kişi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, hemen söyleyeyim. Burada şu anda istihdam hakkı verilecek kişi sayısı 471.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 2003’ten bu yana değil mi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – 2003 ila 2014 arasında, oradaki tarih aralığında.

BAŞKAN – Peki. 2003’te İş Kanunu çıktı, onu anlıyoruz, orada bir sorun yok. Peki, 2015, 2016, 2017’deki kazalarda hayatını kaybedenlerle ilgili olarak nasıl bir düzenleme düşünüyorsunuz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Onlar yandı, öldükleriyle kaldılar.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Buradaki mevcut düzenlemede... Yani biz sadece o dönemdekilerle ilgili o eksikliğin giderilmesi hakkı veriyoruz. Onu da Genel Kurula kadar çalışacağız inşallah.

BAŞKAN – Yani 2003’ü, başlangıcınızı kabul ediyoruz. Zaten bu böyle deklare edilmişti, o bir milat, İş Kanunu ama 2014 sonrasında yer altı madenlerinde olan kazalarda hayatını kaybeden vatandaşlarımız var.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Diğerinin bitiş tarihi de Soma veya Ermenek’ti o zaman varılan karar gereği Sayın Başkanım.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, bizim önergemiz tam da bu noktada o eksiği gideriyor.

BAŞKAN – Önergeyi işleme alacağım.

Tamam, Zonguldak’la başlayalım söze.

Buyurun.

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli katılımcılar; Başbakan Sayın Binali Yıldırım tarafından Zonguldak’ta müjde olarak sunulan, maden şehitleriyle ilgili kapsamın genişletileceğine ilişkin düzenlemenin içeriğinin maden şehidi ailelerimizi hayal kırıklığına uğrattığını belirtmek istiyorum.

Maden şehitleriyle ilgili kapsamın genişletilmesine ilişkin söz verilen düzenlemenin 2003 ile 2014 yıllarıyla sınırlandırılması bu durumu daha da içinden çıkılmaz hâle getirmekten başka bir işe yaramayacaktır. “2003-2014 yılları arasında” diye kriter koyulduğunda bu durum -maden şehitlerimiz arasındaki ayırım kalkmadığı gibi- yeni mağduriyetlerin oluşmasına neden olacaktır. Daha önce

gerçekleşmiş maden kazalarında, Zonguldak başta olmak üzere, verdiğimiz maden şehitlerimize ve ailelerimize çok büyük bir haksızlık yapılmış olacaktır. Sözü edilen tarihler arasında ülkemizin her ilinde maden faciası yaşanmadığına göre, tarih olarak konulan kriterle ayrıca il olarak da görünmez bir bariyer daha konulmuş olacaktır. Bunu vicdanların kabul etmesi de mümkün değildir.

Zonguldak'ın geçmişinde ne yazık ki çok sayıda ölümlü maden kazası vardır. 7 Mart 1983'te Armutçuk'ta 103 maden şehidi vermişiz. 3 Mart 1992'de Kozlu'da da 263 maden şehidi verdik. Ne yazık ki sadece Zonguldak'ta değil, birçok ilimizde can kayıplarının yaşandığı bu facialardan burada yer verilemeyen çok daha fazlası yaşanmıştır. Amacımız, acıları tazelemek veya karşılaştırmak değildir ancak unutulmamalıdır ki maden kazalarında hayatını kaybeden tüm madencilerimiz ülkemizin refahı ve kalkınması için mücadele ederken hayatlarını kaybetmişlerdir.

Şimdi bu düzenleme, bu büyük facialarda kaybettiğimiz madenci yakınları başta olmak üzere, birçok maden şehidi ailesinin kapsam dışında kalmasına neden olacaktır. Maden şehidi olarak sayılmanın, devlet eliyle maden şehidi ailelerine sahip çıkmanın tarihi olur mu Sayın Bakanım?

Hayatını kaybetmiş birçok maden emekçimizin aileleri çok zor durumdadır. Yüce Meclisimizin bu duruma kayıtsız kalması düşünülemez. Bu nedenle vakit kaybetmeden mağduriyetin giderilmesi sağlanmalıdır. Olması gereken, süre sınırlamasını kaldırarak, 2014 yılında Soma'daki durumu geçici, istisnai bir durum olmaktan çıkararak, uygulamayı sürekli hâle getirerek bütün maden kazalarında hayatlarını kaybeden maden şehitlerimizin yakınlarının bu haklardan yararlanmasının kanuni güvence altına alınmasının sağlanmasıdır.

Zonguldak'ta tüm bunlarla ilgili bu haklardan yararlanacakların sayısı 700 civarındadır. Bunu da bilgilerinize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, kıymetli hazırun; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bu, gerçekten, maden şehitlerini ve onların yakınlarını ilgilendiren önemli bir düzenleme. Bu konuyla ilgili biz birçok girişimlerde bulunduk çeşitli kademelerde ama tabii, bir süre kısıtlamasıyla birlikte madde olarak buraya, Komisyonumuza geldi. Orada esas mağduriyet, 1983'te Kandilli'deki grizu patlaması ki 100 küsur kişi orada rahmetli oldu; gene, 1990'lı yılların başında Kozlu'da yaşanan grizu faciası, orada da 260 küsur madencimiz rahmetli oldu; bu şekliyle bu onları kapsamıyor. Yani bunun içeriğinin biraz daha incelenip, derinleştirilip bu mağduriyetleri de giderecek şekilde genişletilmesi lazım. Maden şehitlerinin yakınları da bu müjdeli haberi bekliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Demirtaş...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'de çalışma hayatının, maalesef, son on altı yılda mevcut sorunları çözülemediği gibi, mevcut sorunlara da birçok ağır sorunlar eklenmiştir. Bu sorunların en önemlilerinden birisi de ölümlü ve yaralanmalı iş kazalarıdır. Özellikle günümüzde teknolojinin çok da geliştiğini göz önünde tutarsak, yüzde 100'ü önlenabilir ve öngörülebilir olan iş kazaları, maalesef, sonuçları daha da artarak devam etmektedir. Tabii, bu iş kazaları meydana geldikten sonra da aileler bir sosyal travmayla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Özü itibarıyla bugün getirilmek istenen bu düzenleme doğru bir düzenlemedir, biz bunun karşısında değiliz, elbette bir sosyal yara hâline gelmiş olan iş kazaları sonrası ailelerin yaşamış oldukları mağduriyetlerin giderilmesi gerekir. Tabii, bu mağduriyetler giderilirken de aile fertlerinden birisine kamuda istihdam olanağı sağlanması da son derece doğru ve yerindedir. Bu, biliyorsunuz, Soma kazasıyla ilk defa uygulandı. Daha önce Taşkömürü Kurumunda çalışan işçilerle ilgili bir yönetmelik vardı, buna benzer bir düzenleme yapıldı ve şimdi bu kapsam genişletilmeye çalışılıyor. Ama bu süre sınırlandırması olması yani 2003 yılından daha geriye götürülmemesi yeni mağduriyetlerin doğmasına yol açacak.

Burada, tabii, Türkiye Cumhuriyeti devleti, Anayasası'nın 2'nci maddesinde tanımlandığı üzere, sosyal bir hukuk devletidir ve 10'uncu maddesinde de eşitlik ilkesi üzerinde durulmaktadır. Yani bu, maden kazalarında yaşamını yitiren işçilerin ailelerinin mağduriyeti giderilecekse burada bir süre sınırlandırması olmaması gerekir diye düşünüyoruz.

Burada, tabii, yine göz önünde tutulması gereken bir başka husus, süre sınırlandırması olmaksızın bu ailelerin yararlandırılmasına geldiğimizde, yaklaşık 700-800 civarında bir mağdur aile daha ortaya çıkacaktır. Yani belki burada o aileler tekrar, yeniden aynı konunun gündeme getirilmesini talep edeceklerdir.

Biz daha önce, biliyorsunuz, bu konuda Sayın Şerafettin Bey'le beraber bir kanun teklifi vermiştik, kabul edilmemişti ama Başbakanımızın Zonguldak'ta vermiş olduğu söz üzerine bu madde geldi. Orada Başbakanımız süre sınırlandırmasından bahsetmedi ve aileler de son derece mutlu oldular, hatta bize de teşekkür etmeleri gerekirken bize teşekkür etmediler, gittiler AK PARTİ'li arkadaşlarımıza teşekkür ettiler ama şimdi derin bir hayal kırıklığı yaşıyorlar.

Yani geçmişten gelen, özellikle bir iki örnek vermek istiyorum: Türk maden tarihinin en trajik olaylarının yaşandığı 1983 yılında Armutçuk'ta 103 madencimiz yaşamını yitirdi, 92 yılında Kozlu'da 263 şehidimiz var, 1990'da Yeni Çeltek'te 68 şehidimiz var, 95'te Sorgun'da 37 şehidimiz var. 263 kişinin öldüğü kazada yaşamını yitirenlerin cenazeleri dahi şu anda alınmadı. Hatta öyle bir mağduriyetleri var ki bu arkadaşlarımızın, tazminatları dahi ödenmedi. Yani bir kaçınılmazlık olduğundan bahsedilerek tazminatları dahi ödenmedi.

Dolayısıyla, bu düzenlemeyle bir mağduriyet giderilmeye çalışılırken eşitlik ilkesi gözetilmemektedir. Bizim talebimiz, madem bizim devletimiz büyük bir devlettir, bütün mağdurların yaralarını sarabilecek güçte olan bir devlettir, dolayısıyla bütün maden şehitlerine bu yasanın süre sınırlandırması olmaksızın uygulanmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zonguldak vekillerimizin bütün taleplerinin altına imza atıyorum diyerek -tekrar etmemek için- başlıyorum. Süre sınırlaması olmamalı. Madem bir yarayı saracağız, iş cinayeti mağdurlarının yaralarını saracağız, bu anlamda süre sınırlaması olmamalı. Hatta yasanın yürürlüğe gireceği tarihten sonra da -Allah korusun- olabilecek iş cinayetleriyle ilgili de yürürlükte olmalı. Bu anlamda bir sınır konmamalı çünkü Sayın Bakan, eğer böyle çıkarırsanız altı ay sonra...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Makul, mantıklı.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buna “makul” derseniz ben bunun gerisini getiririm.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kendi mantığı içerisinde tutarlı.

BAŞKAN – Yani ben sonra diğer risk gruplu işlerle başlarım, tersaneler, şu bu, devam ederim yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bakın, ben az önce Genel Kurula indim ve İstanbul üçüncü havalimanındaki iş cinayetleri üzerine konuşma yaptım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben demiştim, bak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, İstanbul üçüncü havalimanındaki iş cinayetleri. Bir araştırma önergesi verdik, reddedildi. “Deniliyor ki: Sayı 28, söylenen rakam 400. Bazı iş cinayetlerinin üzerinin örtüldüğü ve kan parasıyla bunun resmî raporlara yansımadığına dair rivayetler var, araştırılsın.” dedik. Ama sonuç olarak, bakın, üç vardiya çalıştırıyorsunuz İstanbul üçüncü havalimanında insanları ve işçilerimiz patır patır ölüyorlar, iş cinayetlerine kurban gidiyorlar. Tehlikeli bir sektör sonuç olarak İstanbul üçüncü havalimanı da.

Madencilerimizi tabii ki kapsasın ama AKP döneminde, Sayın Bakan, 20 bin iş cinayeti var, 20 bin. Yani 20 bin iş cinayeti ne demek arkadaşlar? Bir ilçe nüfusu kadar insanımızı iş cinayetlerinde kaybetmişiz. Tabii ki bununla ilgili tedbirleri almamız lazım bundan sonra bunların asgari düzeyde olması için, ancak bu mağduriyetleri giderirken de Anayasa’nın eşitlik ilkesine bakmamız gerekir. 20 bin iş cinayeti var ve öncesine de gitmemiz lazım. Bütün bunların, bu mağdurların en azından yaralarının bir miktar olsun sarılması için bütün bu arkadaşlarımıza bu hakkın sağlanması lazım, hatta bundan sonra hepsine sağlanması lazım ki devlet de bir sorumluluğu olduğunu bilip iş güvenliğiyle ilgili daha çok tedbir alabilsin.

Sayın Bakanım, bakın, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu bir rapor yayınladı, az sonra size bunu vereceğim. İşçilerimiz çok kötü koşullarda çalışıyorlar, mutsuzlar. İş, çalışma koşulları, çalışma saatleri; hepsiyle ilgili sıkıntılar var ve bununla ilgili de iş cinayetleri söz konusu. Madenlerde de üçüncü havalimanında da inşaat sektöründe, tehlikeli pek çok sektörde de benzer durumlar var.

Bakın, Sayın Cevdet Bey dün bir şey söyledi, “Kayıt dışılığı artırabilir.” dedi, burada gazeteye de haber oldu bu, biliyorsunuz, 60’ıncı madde. Şimdi sizin baskınızla belki diyecek ki: “Ya, artırmaz.” Ama sonuç olarak herkes biliyor, Allah da biliyor, kul da biliyor ki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sağ tarafında da benim açıklamam var, onu niye okumuyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, Allah da biliyor, kul da biliyor ki o düzenleme iş cinayetlerini artıracak, kayıt dışılığı artıracak, çalışma saatleri konusunda ezilen işçi kesimini artıracak Sayın Bakan. O anlamda bu 60’ıncı maddeyi geri çekmek de yöntemlerden birisi olur, yeni iş cinayetlerine ve güvencesiz çalıştırılan, sigortasız çalışan insanların...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Geri alalım.” mı diyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, geri alalım diyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz bilirsiniz. Sayın Bakanım, hem bununla ilgili, bakın, kayıt dışılığı artıracak bir maddeyi geri çekmek bir adımdır. Bütün iş cinayetlerinde ölen herkesle ilgili, geçmişe dönük olarak herkese bu hakkın verilmesi mağduriyetleri sarar. Bu anlamda da bu maddeyi geri çekelim, burada da genişletelim bu maddeyi sizin dediğiniz gibi, bütün iş cinayetlerindeki arkadaşlara bu hakkı verelim diyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan, sağ olun.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani içimiz kan ağlıyor bu konuda, iş cinayetleriyle ilgili rakamlarla ilgili gerçekten hepimizin içini karalar bağlıyor. İş cinayetlerinde Avrupa’da 1’inciyiz, dünyada 3’üncü sırada geliyoruz; bunun hepimizi üzüyor olması gerekiyor ve bundan rahatsızlık duymamız gerekiyor. Özellikle Mayıs 2013 yılında Soma faciası olduğunda burada Komisyondan bir grup arkadaşla yerine gittik ve 301 maden işçimizi orada toprağa verdik. Bununla ilgili 2013 Temmuz Ağustos ayında yaklaşık iki ay süren Plan ve Bütçe Komisyonunda bir torba kanun burada müzakere edildi, o torba kanunun içerisinde maden kazalarında hayatını kaybedenlerle ilgili birtakım iyileştirmeler ve birtakım düzenlemeler yapıldı. Orada da söyledik: Sınır konulmasın. Ve nitekim 2013 Ekim ayında Ermenek’te bir maden kazası gerçekleşti ve orada da 18 işçi kardeşimiz hayatını kaybetti. 2013 Ekiminden günümüze kadar olan süreç içerisinde yine onlarca maden işçisi hayatını kaybetti, yaşamını kaybetti. Şimdi, bu düzenleme iyi ve doğru bir düzenleme, evvallah bir itirazımız yok ama süre konulması açısından gerçekten son derece tehlikeli ve yanıltır. Yani bir saat sonra Maraş’ta, Siirt’te, Şırnak’taki bir madende, Zonguldak’taki, Ermenek’teki, Soma’daki madende neyle karşılaşacağımız belli değil. Dolayısıyla, sürekli böyle düzenlemeler yapmak yerine bundan sonraki maden kazalarında –iş cinayetleri tabii ki çok önemli, ayrı bir konu ama maden sektörü daha farklı bir alan- bu nedenle maden sektöründe çalışan kardeşlerimiz için ucu kapalı bir süre koymak son derece yanıltır. Bu düzenlemenin Sayın Başkan, Sayın Bakan; özellikle madende çalışan işçiler açısından böyle bir süre konulması son derece yanıltır, biz bu konuyla ilgili bir önergemizi verdik. Bu konuda arkadaşlarımızın, iktidar partisi milletvekillerinin buna destek vererek bunun yasalaşmasının talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, bir insan işte yerin 500 metre, bin metre altında çalışıyor, çoluk çocuğunun nafakasını sağlıyor, ülke ekonomisine katkıda bulunuyor ve burada bir kaza olunca, ölümler oldu mu hepimiz “maden şehitleri” diye, cephede ölmüş gibi “şehitler” diye değerlendiriyoruz.

Şimdi, aslında konuşulacak, tartışılacak konu ki böyle kazalar olduğunda çok çok konuşuyoruz, az da iş yapıyoruz bu insanlarda işte bu kazaları asgari düzeye indirmek, alınacak tedbirler nelerdir, bunlar konuşulmalı ve iş kazaları, iş cinayetleri, her neyse, değişik isimlerle de anılıyor, iş cinayetleri diyoruz çünkü büyük çoğunluğu yapılan araştırmalarda bu kazalarda para harcanarak insanların yani devletin, firmanın tedbir almaması ve dolayısıyla, devletin de bunları denetlememesi sonucunda ortaya çıkıyor yani aslında sorumlular var. O nedenle biraz daha nasıl işte maden şehitleri diyorsak iş kazası yerine iş cinayetleri diyerek dikkatleri üzerine çekmek istiyoruz. Şimdi, böyle bir durumda böyle çok fazla sayıda da insan değil, bir sınırlamanın olması doğru değil, biraz evvel sanıyorum Sayın Başkanımız vermiş olduğumuz, CHP Grubunun verdiği önergeyi okutacak, bu iyi niyetle hazırlanan bu maddeyi CHP’nin verdiği önergeyi de dikkate alarak eksiklikleri giderilsin ve bu şekilde geçsin temennimi iletmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Turpcu, son cümlenizi alalım.

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Zonguldak milletvekilleri olarak Ünal Bey’le benim dedem de, babam da maden işçisiydi rahmetliler. SSK Kanunu çıkarmadan dedemiz emekli maaşı alamadan öldüler. Zonguldak yüz altmış yıldır kömür çıkarıyor, 5 bine yakın maden şehidi verdik. Dolayısıyla, son dönemlerde gerçi ithalattan dolayı üretim azaldı. Sayın Bakanım, yüz altmış yıldır devlete kazandıran, artı değer veren Zonguldaklıları bu Maden Kanunu’yla ilgili, maden işçileriyle

ilgili yani maden şehitleriyle ilgili Zonguldaklıları dikkate almadan, onları mutlu etmeden bu kanunun çıkarılması hakkaniyetli olmaz diye düşünüyoruz çünkü Zonguldak yüz altmış yıldır kömür üretiyor, 5 bine yakın maden şehidi verdik. Bu dediklerimizi dikkate almanızı umuyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas sayılı Kanun Tasarısının 65’inci maddesiyle değiştirilmesiyle değiştirilmesi öngörülen 5510 sayılı Kanun’un geçici 66’ncı maddesinin tasarı metninden çıkarılarak aşağıdaki maddenin tasarı metnine eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Utku Çakırözer	Bihlun Tamaylıgil	Zekeriya Temizel
Eskişehir	İstanbul	İzmir
Mehmet Bekaroğlu	Musa Çam	Bülent Kuşoğlu
İstanbul	İzmir	Ankara

“31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 66 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmış ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 16-

Maden ocaklarının yeraltı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.

Ölen sigortalının anne ve babasına gelir ve aylık bağlanmasında, 34 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaz.

Birinci fıkrada belirtilen nedenlerden dolayı ölen sigortalının eş ve reşit olan çocuklarından birisi, eğer eşi yoksa çocuklarından ikisi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır. Ölen sigortalının reşit olmayan çocuklarının bu hakkı reşit olmalarını takip eden 10 yıl boyunca saklıdır.

Ölen sigortalının eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce maden ocaklarının yeraltı işletmelerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalılar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Hak sahiplerinin Kurum İl Müdürlüklerine yazılı başvurularını izleyen 90 gün içinde başvuruları sonuçlandırılır.”

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.35

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNEY (Eskişehir)

BAŞKAN – 43’üncü Birleşim Üçüncü Oturumu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

65’inci madde üzerinde bir adet önerge vardı, önergeyi okutmuştum, üzerinde görüşme açmıştım.

Sayın Temizel, önergeyi geri çekiyoruz herhâlde.

ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Tamam, Genel Kurulda gereken düzenlemelerin yapılmasını sağlamak...

BAŞKAN – Şöyle, gruplar arasındaki bir anlaşmayla bu konu Genel Kurul gündemine taşınacak ve orada düzenlemeyi yapacağız.

Önerge geri çekilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mevcut tasarı üzerindeki maddelerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Yeni madde ilavesine ilişkin önergeler vardır, onları okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

MADDE – 4/4/2001 tarihli ve 4634 sayılı Şeker Kanununun 2/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) A kotasının tespiti, iptal ve transferlerine ilişkin teklifi Bakanlar Kuruluna sunar ve bu konuda alınacak Bakanlar Kurulu kararını uygular. B kotasının tespiti, iptal ve transferleri hakkında kararları ise doğrudan alır ve uygular.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, dört önerge de bu şeker kotalarıyla ilgili. Bir genel açıklama alabilirsek...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; bildiğiniz üzere Şeker Kurumu kapatılmıştı, yetkilerinden bir kısmı Tarım Bakanlığına devredilmişti, devredilen yetkiler arasında şeker kotalarının belirlenmesi yetkisi de vardı. Biliyorsunuz, daha önce Şeker Kurumu varken şeker kotalarını belirleme yetkisi Şeker Kuruluna aitti. Burada şeker kotalarının belirlenmesi yetkisi “Bakanlık” olarak kalması yerine, bunun Bakanlar

Kurulu seviyesinde bir belirlemeyle karara bağlanmasının daha doğru olacağı değerlendirilmiştir. O açıdan, dört ayrı madde de aslında aynı sonucu sağlayacak şekilde ilgili maddelerdeki kota yetkisine ilişkin ifadeler “Bakanlık” yerine “Bakanlar Kurulu” olacak şekilde değiştirilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, iki konuyu soracağım: Bir tanesi, bu şeker fabrikalarının durumu ne olacak?

Bir de KHK’yla düzenlenen Şeker Kurumunda çalışan personelin mağduriyetleri söz konusu. Daha önce yapılan düzenlemeler gibi olmadı, dolayısıyla onların mevcut haklarıyla ilgili bir mağduriyetleri söz konusu oldu. Onları da bu kapsamda düzeltmemiz mümkün değil midir? Madde ihdası yapıyoruz, onları da gündeme getirmemiz gerekmez mi? Siz de Şeker Kurumuyla ilgili konuyu biliyorsunuzdur Sayın Başkan.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Olduğu gibi devrediyor galiba.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Olduğu gibi devrediyor, devrederken mevcut personelin haklarıyla ilgili bir mağduriyet söz konusu oldu.

BAŞKAN – Burada onunla ilgili olarak görüş var, şöyle: “Bu 696 sayılı KHK’yla Şeker Kurumu ve Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu kapatılmış ve kurumun mevcut personeli Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına devredilerek anılan Bakanlığın belirlenen kadrolarına atanmış sayılmıştır. Bu devir sonucu atanmış sayıldıkları kadrolardaki mali haklarının önceki mali haklarından daha düşük kaldığı durumlar için benzeri uygulamalarda olduğu gibi Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu bakımından bir fark tazminatı düzenlemesi yapılmış iken Şeker Kurumu personeli bakımından böyle bir yola gidilmemiştir. Bugüne dek kamu teşkilatına ilişkin düzenlemelerin tümünde kapatılan, küçültülen veya özelleştirilen kurum veya birim personelinin memur veya sözleşmeli personel statüsünde kamu personel rejimi çerçevesinde hakları düzenlenmiş olanlarla ilgili koruyucu tedbirler alınmış iken İş Kanunu’na tabi olan işler bakımından bu yola gidilmemiştir. Bilindiği gibi, özelleştirilen kurumların memur ve sözleşmeli personeli fark tazminatı verilerek diğer kurumlara nakledilirken aynı kurumların işçileri diğer kurumlara nakil dahi edilmemiş, sonradan bunların geçici personel statüsünde çok düşük mali haklarla sadece emeklilik hakkı elde edecek çalışmaları yoluna gidilmiştir. Bu yaklaşımın devamı olarak Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu personeli için fark tazminatı düzenlemesi yapılmış, Şeker Kurumunun işçi statüsündeki personeli için aynı düzenleme yapılmamıştır.” Bu şekilde bir bilgi notu geldi. Buradaki şeyde bu konuyla ilgili olarak Maliye Bakanlığı Müsteşarımız bir açıklama yapabilir.

Buyurun Sayın Müsteşarım, siz de bir açıklama yapın isterseniz.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA - Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundaki çalışanlar sözleşmeli personel oldukları için onlarla ilgili olarak bu düzenleme yapılmış ancak işçi statüsünde olan Şeker Kurumundaki işçilerin geçişinde daha önceki işçilerin de nakline ilişkin hususlar da yapılmadığından fark tazminatı hususu düzenlenmemiştir çünkü işçilerin ücretleri toplu sözleşmeyle veya bireysel iş sözleşmesiyle düzenlendiği için o kapsamda özlük haklarının ne olacağı sözleşmelerle düzenlendiğinden kanuni düzenlemede onlara yer verilmemiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama memur olarak çalışıyorlar biliyorsunuz, fiilen memur olarak çalışıyorlar.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Mağduriyet sadece işçilerle ilgili var, diğerleriyle ilgili değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama memur olarak çalışan işçilerle ilgili. Aynı statüde çalışıyorlar, aynı odada çalışıyorlar.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, ben bu “A” kotası nedir, “B” kotası nedir bilmiyorum yani bilmek durumunda değilim; bir izah edilirse sevinirim. “A” kotası nedir, “B” kotası nedir; ne tanımlıyor?

İkinci olarak, Sayın Bakan, sorum size: Şu şeker fabrikalarının özelleştirilmesi gündemde, aşağıda da Genel Kurulda da ciddi anlamda bugün tartışıldı ve ciddi kaygılarımız var orada o şehirlerin durumuyla ilgili çünkü bu şehirlerde biliyorsunuz bir kaygı var, orada çalışanlar var ve aynı zamanda üreticiler var, binlerce üretici, pancar üreticisi ve çalışanlar. Bunlarla ilgili siz bir şeyler söylerseniz kamuoyunu rahatlatabilirsiniz yani bu özelleştirmeler... Biz karşıyız, ayrı, kamuda kalmasını istiyoruz ama “İlla yapacağız.” diyorsanız nasıl güvencelerle oradaki üreticiyi ve çalışanları koruyacaksınız? Aynı zamanda piyasayı yani sağlıklı üretim yapılacak mı yani nişasta bazlı mı üretim yapılacak, yoksa daha sağlıklı olan pancardan mı üretim yapılacak? Bütün bunlarla ilgili bizi, kamuoyunu biraz rahatlatacak açıklamalar yaparsanız, kayda geçerse iyi olur.

Şu “A” kotası nedir, “B” kotası nedir o konuda bilgi alırsam onun üzerinde de konuşurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; tabii, şeker fabrikaları gidip gidip geliyor, en sonunda herhâlde gidecek ama hepimizin çok ciddi kaygılanması lazım. Bu ülkede nişasta bazlı şeker kotası, üretimi, denetimi, ne kadar ithal edildiği, iç piyasada ne kadar üretildiği konusunda yaklaşık olarak on sekiz aydır Sayın Bakanım, hiçbir rapor, veri, bilgi yok. En sonunda kurul feshedildi. Zatinalinizin de çok ciddi, önemsedüğümüz, umutla sarıldığımız bir açıklaması var, aynen şöyle: “TÜPRAŞ’ı özelleştirebilirsiniz, orada bir şirket var, onun altında tarım üreticisi yok. TÜRK TELEKOM’u özelleştirebilirsiniz ama iş şeker fabrikalarının özelleştirilmesine geldi mi bu konuyu kırk kere düşünmemiz lazım.” Sayın Bakanım, kırk kere düşündünüz mü?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kırk bir kere düşündük.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Biz çok umutla bu sizin sözünüzü bu ülkede bu işin bayraktarlığını yapan biri olarak her tarafla paylaştık ve sizin seçim bölgeniz Bayburt’ta üretilen şeker Türkiye’de Ağrı’dan sonra en kıymetli şekerlerden biri.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kıtlama şeker, kıtlama.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yani arazi kodu belli bir rakımın üstünde çıktığında, toprak yapısıyla da birleşince şeker oranı yüksek ve şeker kalitesi de yüksek olan bir il. Az önce “A”, “B”, “C” diye -kıymetli bilgiler alacağımız- Garo Bey’in sorduğu soruya da cevap olacak illerden biri. Hâl böyle olunca Sevgili İbrahim Bey de sanırım Erzurum Şeker Fabrikasının yöre için kıymetli bir proje olduğundan ak hizmetle beraber birazdan söz edecektir tahmin ediyorum.

Kendi seçim bölgemizden söz edeyim arkadaşlar. 77 bin pancar üreticisi çiftçi var yani arazisinin durumuna göre münavebeli ekiliyor, bazen üç yılda, bazen dört yılda bir ekimi yapılmakta. Türkiye çapında 10 binin üzerinde bizzat çalışan işçi ve memur var bu fabrikalarda; yaklaşık 320 bin çiftçi ailesini de ilgilendiren bir ürünken şu anda bu bir hayli düşmüş durumda. Şimdi, bununla beraber ne olmuş? Sırbistan’dan et alıyoruz arkadaşlar, yarın daha başka şeyler de almanın yolu açılıyor. Tarımsal

üretim bitkisi, yem bitkisi, küspesiyle, merasıyla, bir diğer şeyiyle; alkolüyle, ispiertosuyla şekerin dışında farklı alanlara da katkısı olan bir bitki ve bizim ülkemizde bisküvi, çikolata ve benzeri ürünleri üretenler o nişasta bazlı şeker üreticilerinin lobisine tek başına bir iktidar dayanamıyor, hâlâ şu yazı yazılamıyor Sayın Bakanım: “İşte, bu yediğiniz bisküvi, krema ya da çikolata şeker pancarı şekeriyle üretilmiştir.” Bunun önünde engeller var ülkemizde ne acı ki.

Ben kendi seçim bölgemden bahsedeyim. Tokat'ta sigara fabrikası kapandı, yaklaşık olarak 45 bin civarındaki tütün üreten aile ve fabrikada çalışan 2 binin üzerindeki insan gitti ve Tokat 2-3 bin göç verdi. Bizim üç tane ovamızı siz kıymetli ovalar arasına aldınız Bakanlar Kurulu kararıyla, tebrik ediyoruz; bundan da gurur duyduk ancak işte bu ovalarda sulu tarım yapılarak diğer ürünlerin de altyapısı şeker pancarı ürününün fabrikasının da elden gitmesiyle bu yöredeki tahribatın kesinlikle ve kesinlikle çok büyük olacağını biliyoruz. Sayın Bakanım, iktidarınız göreve geldiğinde Türkiye’de 65 milyon nüfus vardı, bunun 22 milyonu da köyde yaşıyor ve üretiyordu. Şu anda 81 milyon nüfus var, köyde 6,5 milyon çiftçi ve köylü kalmış. Bu insanları kentlere depo ettiğiniz, yoksullaştırdığınız ve yönettiğiniz... Yoksullaştırmadan artık bir vazgeçip, üretimi öne çıkarıp yeniden köylüyü, kentliyi... O ekilmeyene arazileri kıymetli hâle getirelim. Bu şeker fabrikalarının nisanda özelleştirilmesi dünkü Resmî Gazete’de yayımlandı. Bunu bir gözden geçirip, kontrol ve denetim açısından yüzde 20-25’inin devlette olup kalanı üreticiye, kooperatiflere, birliklere satılması yönünde bir proje üretilim, karşılıklı çalışalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tutanaklara geçti, deminki oranı bir daha söyler misiniz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yüzde 25’i devlette, kontrol ve denetimi olmak şartıyla kalanının üretici kooperatiflere, çalışan işçiye, köylüye satılması yönünde. Takdir edersiniz, bakın, bu torba yasada görüştük, kooperatiflere birtakım imtiyazları veriyoruz ülkemizde kooperatifçiliğin gelişmesi yönünde. İşte bu da bunun ikinci besleyen bir ana damarı olsun. Bu konunun yeniden gözden geçirilmesi lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

KADİM DURMAZ (Tokat) – “Haydi alın, haydi satın.” diyerek terk edilecek millî stratejik bir ürün değil. Bakın, cumhuriyetin ilk yıllarında bunların hepsi birer ekol olmuş sosyal bir proje.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Durmaz.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Sayın Durmaz’ın benim geçmişte yapmış olduğum bir açıklamayı burada ifade etmesi beni de ziyadesiyle memnun etti. Maliye Bakanı olduktan sonra Özelleştirme İdaresi bana bağlandığı andan itibaren şeker fabrikalarıyla ilgili gerçekten yoğun bir çalışma sarf ettik. Bakan olarak şeker fabrikalarımızı ziyaret ettim yani kapısından girdikten sonra idare binasına girip de orada genel müdür odasında oturup, basın mensuplarına demeç verip çıkan bir bakan olmadım; bizatihi üretim sahalarında, fabrikanın içerisinde, üretimin yapıldığı bütün alanlarda o vefakâr, özverili çalışan şeker fabrikalarının çalışanlarıyla bir araya geldim. Şeker fabrikalarımızı değişik illerimizde ziyaret ettim, işçilerimizle sohbetler yaptım, üreticilerimizle bir araya geldim, üretim koşullarını yerinde gördüm. Demin söyledim, telefonla görüşüyordunuz yani fabrika ziyaretlerimde genel müdür makamında oturup da basın toplantısı yapmadım, fabrika binalarının içine girip şeker pancarının depolandığı, ilk konulduğu alandan çuvala doldurulup depoya konulduğu bütün üretim süreçlerini bizzat gezdim, işçi arkadaşlarımızla, yönetici arkadaşlarla buralarda üretimi bilfiil yerinde gördüm.

Gerçekten de doğrudur, sanıyorum Çorum Şeker Fabrikasını ziyaretim sırasında, bütün bu tecrübe ve ziyaretlerden sonra orada bu ifade ettiğiniz sözü söyledim çünkü ben TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinin yapıldığı yıllarda TÜPRAŞ Yönetim Kurulu üyesi olarak da görev yapan bir insandım, TÜPRAŞ'ın özelleştirme sürecini de bilen bir insanım. Orada özellikle iki örneği ele aldım; bir tarafta TÜPRAŞ, bir tarafta şeker fabrikaları. Orada, gerçekten, TÜPRAŞ hem sektör olarak... Yani bugün akaryakıtın veya petrol rafineri işletmeciliğinin stratejik olmadığını kim söyleyebilir? Yani rafineri işletmeciliği de stratejik bir sektör ve ürün ama rafineri üretiminde ve dağıtımında şeker fabrikalarından farklı bir çalışma ortamı var, üretim ortamı var, piyasa koşulları var. Orada o gün şunu söyledim: “Doğru, şeker fabrikalarının özelleştirilmesi TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesine benzemez. Burada üretici var, çalışan var, dolayısıyla bu özelleştirmeyi yaparken kırk kere düşünmemiz lazım.” Bu konuda özelleştirme kapsam ve programına alınmış şeker fabrikalarıyla ilgili çalışmaları yürütürken, ilk andan itibaren bu sektörün bütün taraflarıyla açık yüreklilikle ve samimi olarak toplantılar yaptık, görüş alışverişlerinde bulunduk. Kooperatiflerimizden en az üç veya dört defa toplantılar yaptım. İşçi sendikamızla her zaman bir araya geliyoruz. Çok yapıcı, gerçekten işçinin alın terinin hakkını koruyan bir sendikamız var, her konuda gayretli, şeker sektörüne sahip çıkan bir sendikamız var, onlarla her zaman konuları istişare ettik.

Şeker fabrikalarının yönetimiyle ilgili meselelerde karar alırken sendikamızla hep beraber konuşarak kararlarımızı oluşturduk ve farklı özelleştirme modellerinden hangisi olabilir diye de uzun zaman gayret sarf ettik. Yani burada kooperatiflerle yaptığımız toplantılarda, sizin de söylediğiniz çerçevede önerileri değerlendirdik ama gelen önerilere bakıldığı zaman yani “Anahtar bize verin, gerisine karışmayın.” önerisi. Dolayısıyla böyle bir öneri -açık söyleyeyim- 80 milyon malı olan şeker fabrikaları için “Anahtar verin, gerisini bize bırakın.” yaklaşımı da doğru bir yaklaşım değil. Burada şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin TÜPRAŞ özelleştirmesinden ne kadar farklı olduğunu bildiğim için, üreticilerin haklarının ve kazanımlarının korunması ve ileriye dönük olarak bu üretimin devam ettirilmesi önemli ve ana başlıklardan bir tanesi. İki: Fabrikalarda çalışan işçi kardeşlerimizin çalışma koşulları veya çalışmayla ilgili haklarının korunması, güvence altına alınması ve bununla ilgili onların ileriye dönük beklentilerinin olumlu olması ikinci başka bir konu. Üçüncü olarak: Şeker sektöründe üretimin bu özelleştirmelerden sonra da devamının sağlanması, bu da önemli bir başlık. Şeker fabrikalarının, her hâl ve takdirde, piyasada belirli bir oranda... Siz onu yüzde 25 olarak ifade ettiniz, biz de aynı yaklaşımı benimsedik. Şu anda, bu özelleştirmeye çıktığımız fabrikalar dışında, piyasada şeker fabrikalarının yüzde 20 düzeyinde bir pazar payı hâlâ kalacak. Dolayısıyla TÜPRAŞ özelleştirmesinden farklı olarak bu özelleştirmede işçiler, üreticiler baştan itibaren diğer özelleştirme uygulamalarından farklı bir şekilde, âdeta bir sosyal özelleştirme yaklaşımı içerisinde hem çalışanlarımızın hakkını koruyan hem üreticilerimizin hakkını güvence altına alan hükümler, sözleşmede düzenlemeler yaptık. İleriye dönük bu özelleştirdiğimiz fabrikalarda şeker üretiminin aynen devamını sağlayacak şartnamede hükümler koyduk.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Kaç yıl Bakan? Beş yıl.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir devam edeyim ama bir dakika.

Üretimin herhangi bir şekilde düşürülmesi hâlinde, bu durumda da o üretim kaybını tekrar şeker fabrikalarının ikame etmesini sağlayacak şekilde düzenlemeler yaptık. Ayrıca, önceki özelleştirmelerden farklı olarak, bu defa bu fabrikaların bulunduğu alanda şeker fabrikalarına ait olup da ihtiyaç olmayan taşınmazları da kesinlikle özelleştirmenin dışında tuttuk. Yani bugün yaptığımız özelleştirmeler kapsamındaki fabrikalarda satışa konu olacak araziler veya arsalar doğrudan doğruya üretimin olduğu sahalardan ibaret. Dolayısıyla burada ilgili taşınmazları ifraz ettik, ayırdık ve kesinlikle bu sürecin dışında tuttuk, çalışanların haklarını korumak için özel olarak hükümler getirdik. Biliyorsunuz, bu

fabrikalarda çalışan memurlarımız var. Memurlarımız açısından, diledikleri takdirde TÜRKŞEKER'e ait diğer fabrikalarda çalışma imkânları olacak. Yani bizim bu 14 fabrikada çalışan memurları biz diğer fabrikalarda da istihdam edeceğiz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Bakanım, sosyal bir vaka oluyor ama.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir tamamlayayım.

İsterlerse tüm özlük haklarını da ödeyerek, bakın, tüm özlük haklarını ödeyerek diğer kamu kurum ve kuruluşlarında da istihdam hakkı getirdik. Üçüncü olarak, isterlerse yeni yatırımcıyla çalışma hakları da olacak.

Peki, bir de bu fabrikalarda çalışan daimî ve geçici işçilerimiz var. Onlarla ilgili olarak bu süreçte onlar için koruyucu hükümler getirdik. Ne yaptık burada? Talepleri hâlinde emeklilik hakkını henüz elde etmemişse bizim orada çalışan kardeşimiz, TÜRKŞEKER'in diğer fabrikalarında isterlerse çalışabilecekler. Dileyen çalışanlarımız ilgili mevzuat çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarında on iki ay boyunca çalışabilecekler. Şu anda geçici işçiler için süre altı ay yani bir şeker fabrikasında altı ay süreyle çalışabilirken, bu fabrikalarda çalışan işçi kardeşlerimiz eğer başka kurum ve kuruluşlara geçmek isterlerse altı ay değil, on iki ay süresince o kamu kurum ve kuruluşlarında çalışma imkânına kavuşacaklar. Bunları da seçmeyip “Ben yeni yatırımcıyla çalışmak istiyorum.” diyen işçi kardeşlerimize de önümüzdeki süreçte istedikleri zaman, emekliliklerinden önceki bir süreçte istedikleri zaman tekrar kamuya gelme hakkı verdik Sayın Durmaz. Yani bir işçi kardeşimiz “Ben fabrikada kalacağım, fabrikada çalışacağım.” dedikten üç yıl sonra “Fikrimi değiştirdim, ben kamuya gelmek istiyorum.” dediği zaman kamuya da gelebilecek.

Bir de üreticiler... Üreticilerle ilgili de burada onları koruyucu hükümler getirdik. Fabrika özelleştikten sonra beş yıl boyunca TÜRKŞEKER'in yapmış olduğu bütün mevcut kota anlaşmaları geçerli, hangi çiftçilerle TÜRKŞEKER anlaşma yapmışsa yeni yatırımcı da bu çiftçilerden şeker pancarını almak durumunda.

BAŞKAN – Sayın Bakan, toparlayabilerseniz efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu, önemli bir konu. Bunu anlatmam lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Güzel de anlatıyorsunuz Sayın Bakan.

BAŞKAN – Önemsiz demedim, önemli ama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada fabrikalarda üretimin devamlılığını ve zorunluluğunu getirecek hükümler koyduk. Bir kere, fabrikayı alan yatırımcı kendisine verilmiş kota dâhilinde üretim yapacağını bize garanti ediyor ve teminat veriyor. Herhangi bir şekilde üretimde garanti verdiği tutarın altında bir üretim yaparsa baştan vermiş olduğu teminatı gelir kaydediyoruz. Ayrıca -bence daha önemlisi bu- herhangi bir şekilde verilen kotadan daha düşük düzeyde bir üretim yaparsa kullanmadığı kota hakkı hiçbir işleme gerek olmaksızın doğrudan doğruya tekrar TÜRKŞEKER'e geçiyor. Dolayısıyla, hiçbir şekilde burada bir yatırımcı kota hakkını kaybedeceğini bile bile üretimini kısmaz, mümkün değil çünkü oraya baştan ciddi anlamda bir yatırım yapıyor. Böylelikle, önümüzdeki süreçte sadece beş yıl değil, yatırım yapıldıktan sonra, yeni yatırımcıya geçtikten sonra önümüzdeki yıllarda Türkiye'de bugün TÜRKŞEKER'in kotası neyse aynı seviyedeki bir üretimi özel sektör eliyle devam ettirmiş oluyoruz. Özel sektör bir şekilde “Bunu ben kullanmayacağım.” dese –ki, kendi zararına olması gerekir mevcut modele göre- bu durumda, buradan ortaya çıkan kota imkânını da TÜRKŞEKER mevcut fabrikalarında kullanabilecek. O açıdan, bakın, baştaki sözümü tekrar söylüyorum: TÜPRAŞ ile TÜRKŞEKER örneğini karşılaştırmam ve “Bu konuda kırk kere düşünülmüş olmanız gerekir.” dememin sonuçları bunlar çünkü günlerce, aylarca bu konuda bütün tarafları dinleye dinleye bütün

tarafının ihtiyaçlarını karşılayacak sosyal bir özelleştirme olabilecek şekilde herkesin beklentilerine uygun bir özelleştirme modeli ürettik. TÜRKŞEKER'in şu andaki ortaya çıkan şartnamesi bundan önceki özelleştirmelerin hiçbirisinde olmadığı kadar işçilere de üreticilere de imkânlar sağlıyor, üretimin sürekliliğini sağlıyor -önceki ihalelerde böyle değildi- ve baştan beri söylenen “Arsası için burayı alacak, fabrikayı alacak, üretimi durduracak, arsasına plan yapacak, ondan sonra gidecek burada başka bir şey yapacak.” Şu andaki yaptığımız özelleştirme...

MUSA ÇAM (İzmir) – Genelde öyle oldu ama.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu anda yaptığımız özelleştirmede bu mümkün değil çünkü ben fabrikanın üretim sahasının dışında hiçbir alanı kesinlikle satılacak taşınmazların içerisine koymuyorum, onların hepsini ifraz ettim, normal fabrika ve eklentilerinde üretimin yapılacağı kadar alanı burada şartnameye dâhil etmiş durumdayız. Kantarların olduğu yerleri bile...

Sayın Durmaz, TÜRKŞEKER'in fabrikalarının birçok yerde şeflikleri var, kantarları var, oralarda da arazileri var, hiçbirisini vermiyoruz, sadece belirli bir süre kullanım hakkı verdikten sonra oraları da alacağız. Dolayısıyla, şeker fabrikalarıyla ilgili şu anda yaptığımız uygulamada kimse buradan bir rant elde edecek, şu arsadan şunu elde edecek diye bir argümanda da bulunamaz Sayın Durmaz, şu an da dâhil. Bütün bu konunun taraflarıyla istişarelerimize devam ediyoruz, konuşmalarımıza devam ediyoruz. Her süreçte yaptığımız açıklamalar, şartnamelerdeki düzenlemeler konusunda, gelebilecek talepler konusunda açık yüreklilikle, samimiyetle, herkesle de konuşuyoruz. Bu, bizim borcumuz. Burada bir uygulama yapacaksak tabii ki sendikamızla da konuşacağız, üreticilerle de konuşacağız, kooperatiflerle de konuşacağız ve bunu hep beraber gerçekleştireceğiz. Umuyorum ki buradaki şartnamede getirdiğimiz düzenlemeler, sizin de çok isabetle buyurduğunuz gibi yani TÜRKŞEKER'in piyasada çok yüksek bir piyasa payına sahip olması gerekmediğini siz de ifade ettiniz yani “Piyasada devlet yüzde 75 oranında piyasa payına sahip olması gerekmez.” dediniz siz de “Yüzde 25.” dediniz. Biz de şu anda “Yüzde 20.” dedik. Şunu da söyleyeyim...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ben “piyasa” demedim Sayın Bakan “mülkiyet ya da hisse bazı” dedim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Durmaz, şunu da söyleyeyim: Burada özellikle bu fabrikalarımıza yerel düzeyden, şehirlerimizden, yerel yatırımcılardan daha fazla talep gelsin, katılım daha çok olsun diye geçici teminat tutarlarını aşağı çektik. Yeter ki olabildiğince...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Az bir şey kaldı Sayın Başkan.

Özellikle geçici teminat tutarlarını son derece düşük tuttuk daha fazla yatırımcı gelsin diye. Ben de istiyorum kooperatiflerimiz gelsin, üretici birliklerimiz gelsin, şehirlerdeki iş adamlarımız gelsin, yatırımcılarımız gelsin. Onların birlikte teklif verebilmesinin önünü açtık. Birlikte konsorsiyum oluştursunlar, gelsinler, onlar buralara destek olsun dedik. Dolayısıyla, biz, burada bütün bu meselenin tüm boyutlarını etraflıca analiz ettik, bütün çekinceleri ve tereddüt oluşturan konuları tek tek tespit ettik, her birisine çare olabilecek önerileri geliştirdik ve ondan sonra yola çıktık. O açıdan, hâlâ söylüyorum, sizlerden de gelecek öneriler, kimden gelirse gelsin, şu süreçte şurada da bir ilave iyileştirme yapın, burada bir ilave iyileştirme yapın, şunda da ihtiyaç var denilen ne varsa onların hepsine de açığız Sayın Durmaz.

Teşekkür ediyorum

GARO PAYLAN (İstanbul) – Satmayın Sayın Bakan, satmayın. Niye satıyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şeker fabrikalarıyla ilgili yaptığımız değerlendirmeler sizinle bizim aynı noktada olduğumuzu gösteriyor.

Teşekkür ederim.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, görüşmelere devam ediyoruz.

Bir adet önergemiz vardır, okutuyorum.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkan, Sayın Bakana ilave bir sözüm vardı izin vererseniz.

BAŞKAN – İlave mi?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Evet yani tamamlayacak mahiyette bir ilave.

BAŞKAN – Şimdi siz bir ilave yaparsanız Sayın Bakan tekrar cevap verecek.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Bakan itiraz etmez, cevap da vermez.

BAŞKAN – Sayın Durmaz, buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Sayın Bakanım, şimdiye kadar yapılan özelleştirmelerde sizin döneminiz değil, öncesinde de mağdur edilmeyen çalışan hiç olmadı çünkü kişi çocuğuyla çocuğuyla, yerleşik düzeniyle, eviyle bir düzen kurmuş, bir başka yere gittiği zaman birtakım sosyal sorunlar da beraberinde geliyor hiç tartışmazsınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İsteddiği kamu kurumunda çalışacak, hem de altı ay değil on iki ay çalışacak.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Durmaz bitirsin, ondan sonra sizden rica edelim.

Buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bakın, ben şunu söyleyelim: Tokat’ta özelleştirilen mesela Almus Barajı özelleştirildi Sayın Bakanım. Orada çalışan insanların kimine Kars kimine Ağrı, bir başkasına bir başka il gösterildi yani bunların hepsi Tokat’ta yaşandı. TEKEL Sigara Fabrikasında da aynı şekilde oldu.

Arkadaşlar, o sigara fabrikası -yine AK PARTİ iktidardaydı- “Kapanmayacak.” denmesine rağmen, beş yıllık süre dolmadan dahi fabrika kapatıldı. Şeker fabrikaları da aynı şekilde olacak, endişemiz ondandır.

Bakın Sayın Bakanım, işte burada köylü üretimde, 1934-1935 yılında Devam ediyor: Yine, üreten, çalışan işçiler. Şurada tarlada çalışan çocuklar. Biz bu üretimi bir bir özelleştirme... Kaldı ki sizden dinliyoruz, şu anda devletimizin bu özelleştirmeden gelecek paraya ihtiyacı da yok çünkü siz bugünlerde yatırım ve teşvikler nedeniyle alacağınız birçok sıcak paradan da vazgeçtiniz. Bakın, köy çocukları... İşte köylü, getirmiş fabrikaya şeker pancarını teslim ediyor. Bu şeker fabrikası okul yaptırmış Turhal’a. Yüzlerce konut yaptırmış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha da yaptıracak.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bakın “bir sosyal proje” diyoruz. İşte o zaman, şeker çalışanları bir orkestra kurmuş. 1936’da sinema salonu yapılmış Turhal’da ve Turhal o zaman bir nahiye, 1946’da ilçe olmuş. Bakın, Anadolu’dan 8 tane dünya şampiyonu şeker fabrikasının spor kulübünden, gururla Türk bayrağını uluslararası arenada dalgalandırmış, dünya şampiyonları çıkmış. Bakın, işte köydeki çocuklarımız. Spor alanları, bakın, Turhal’a 1936’da tenis kortu yapılmış, diğer futbolunu, güreş

alanını şey yapmıyorum. Mustafa Kemal Atatürk, Celal Bayar, zamanın yetkilileri bunları kontrol etmiş, cumhuriyetin ilk fabrikaları. İşte bu dedelerimiz, büyüklerimiz araziyi Turhal'a şeker fabrikası kurulacak diye vermişler, bağışlamışlar bir bölümünü ama siz de bunu satıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Durmaz, teşekkür ediyoruz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bakın, fabrika girişinde nizamiye var Sayın Bakanım. Bakın, bu nizamiyede eskiden bir tane çalışan o fabrikanın giriş ve çıkışını koordine edebiliyordu, hoş geldiniz ya da buyurun çıkın diye. İktidarınız döneminde 4 tane insan orada güvenlik görevlisi olarak çalışıyor, ben insanların çalışmasından rahatsız değilim. Eğer bu kurumları rehabilite etmek istiyorsak gizli işsizliği kapatıp başka alanlara yönlendirip ama oraya yeteri kadar insanı şey yapmamız lazım. Orada şeker üretimine, pancara katkı sunan 250 kişi, çalışan insan sayısı bin kişi arkadaşlar. Bana göre bu boyuttan da gözden geçirmemiz gerekiyor diyorum. Bir kez daha düşünün, cumhuriyetin kazanımı, birçoğu da sosyal bir proje olan konulardır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Şeker-İş Sendikamızdan temsilci burada var mı bilmiyorum, yok herhâlde değil mi Şeker-İş'ten Sayın Başkan? Şimdi onlar görüşlerini size iletiler mi Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Her zaman görüşüyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Görüştük, hani bize de iletiler de yazılı olarak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben kendileriyle her zaman görüşüyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, ama bu yazı elinizde o zaman, burada taleplerini söylüyorlar ve diyorlar ki: “Bu fabrikalar özelleştirilmesin.” Çünkü bakın akıbeti şu noktada çekiniyorlar, bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olarak önce, yalnızca işçi olarak değil. Et Balık Kurumunun akıbeti, tütün sektörünün akıbeti, bunları yaşamak istemiyorlar, ülkemize yaşatmak istemiyorlar. Anayasa'ya göre sosyal bir hukuk devletiyiz. Yalnızca her şeye kâr mı ediyor, az zarar mı ediyor diye bakamayız. Kâr dediğiniz şey yalnızca rakamlar değildir arkadaşlar. Şimdi, tütün sektörünü yok ettik, ne oldu, tütünden ekmek bulamayan yüz binlerce insan büyükşehirlere aktı. Büyükşehirlerimizin bütün kimyası bozuldu ve şu anda kâr dediğiniz şey yalnızca rakamlarsa bir sürü şeyi kaybettik. Hem bir üretimi kaybettik, insanlar kırsalı bıraktılar, büyükşehirlere aktılar ve şehirlerimizin dokusunu kaybettik. Aynı şekilde Et Balık Kurumunda da bakın, et piyasası zayıfladı, üretim yok. Balık kurumunda benzer bir şekilde, bu kurumları kaybettiğimiz anda orada sosyal bir dokuyu kaybediyoruz. Yüz binlerce, milyonlarca insanı ekmeğinden ediyoruz. Ekmeğini bulamayanlar da ne yapıyorlar? Büyükşehirlere akın ediyorlar, yalnızca sosyal yardımlara muhtaç hâle geliyorlar. Aile Sosyal Politikalar Bakanlığımız onlara aylık üç kuruş yardım ediyor, hayatlarını sürdürmeye çalışıyorlar.

Şimdi, bir piyasamız var, şeker piyasası. Yüz binlerce üretici var, on binden fazla da çalışanımız var. Ya, şimdi bu ne kadar zarar ediyor ki kamuya nasıl bir...

Ben Sayın Bakan, telefon konuşmasını bitirince devam edeceğim Sayın Başkanım. Uyarıyoruz hep ama hep bu telefon konuşmaları devam ediyor ne hikmetse.

BAŞKAN – Evet, bekleyelim, siz de dinlenmiş olursunuz.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz bir kulağınızla dinliyorsunuz ama ben yine de insicam bozuluyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Meclisin işleriyle uğraşıyorum. Şimdi, bıraktığınız konu beni başka bir taraftan yakalıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam da şeker konusu Sayın Bakan, hayati bir konu. Yani o piyasayı orada çalışan yüz binlerce insanı rakamlar olarak göremeyiz. Yalnızca rakamlar olarak görerseniz bile bunun sosyal maliyetleri inanın burada yaptığımız biraz zarar varsa bunun katbekat üzerinde ülkemize zarar verir. Stratejik bir sektör mesela şeker yani şeker üretmek stratejik bir sektördür. Bakın, şeker üretmeye devam etmemiz lazım ve siz burada diyorsunuz ki ben yalnızca beş yıl için güvence veriyorum bütün bunlar için. Bakın, hedef 2023 değil mi?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil arkadaşım, şekerde başka garantiler almışız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, onu söylemiyorsunuz bize ama.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söyledim ya, Sayın Paylan, benim konuşmalarımı bir dinleyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Beş yıl için, ben dinledim sizi Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – O zaman anlamıyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Beş yıl sonra bu şartlar yok.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dedim ki: Beş yılın dışında ayrıca üretimi yapmadığı takdirde teminat alalım. Üç, üretimi yapmazsa yapmadığı miktar kadar kotası elinden alınacak, TÜRKŞEKER’e geçecek, hangi yatırımcı bunu yapar?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, Erzurumlu vekilimiz burada, Erzurum’da, bir tane şeker fabrikası var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hâlâ beni konuşturacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şimdi, onu satacaksınız tamam mı? Erzurum’da binlerce pancar üreticimiz var, oraya bakıyorlar, orada çalışanlarımız var, yani sosyal bir doku var o anlamda. Ve özel sektör kâr hırsıyla bakar yani sosyal politikalar çerçevesinde bakmaz, bakamaz, o ne kadar çok kâr edeceğim diye bakar. Ama şeker stratejik bir sektör, bu anlamda Erzurum’da insanlarımızın kalması, pancar üretmesi, fabrikada insanımızın çalışması önemli ama beş yıl içinde bu patron bir anda diyebilir ki ben kâr etmiyorum arkadaş, diyebilir.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün üretim hakkı bana geçiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, ben de diyorum ki...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – TÜRKŞEKER’in kapasitesi var, ben aynı miktarda şekeri elimdeki geri kalan fabrikalarla aynen üreteceğim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, o zaman biz yapalım. Niye satıyoruz malı ya yani biz niye yapamıyoruz?

BAŞKAN – Sayın Paylan, siz konuşmanızı tamamlar mısınız?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Son olarak bitiriyorum.

Bakın, 38’inci maddedeki değişikliği aslında burada arıyoruz Sayın Bakanım. Yani kamuya gelir elde etme amacını koydunuz özelleştirmelerde, yani yalnızca biliyorsunuz şey değil, her şeyi kamuya gelir elde etme olarak bakınca bu fabrikaları da satıyorsunuz. Yüz binlerce insanımızı gelirinden, ekmeğinden, üretiminden risk altında bırakıyorsunuz, bu yoldan geri dönün. Verimlilik artışı gerekiyorsa

kamu da verimli çalışabilir Sayın Bakan, illa özel sektör verimli çalışacak diye bir şey yok. Verimliliği artırmak için tedbirleri alalım, kamu da bu anlamda etkin yöneticiler olsun, verimliliği artırsın ama bırakalım bu sektör çalışsın, devletin elinde çalışsın ya. Her şeyi satmak zorunda mıyız sayın vekilim?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, şimdi güzel bir konuşma yaptınız. Neden bu 14 fabrikayı özelleştirdiğinizi açıklamadınız ama nasıl özelleştireceğinizi açıkladınız ama nedenini açıklamadınız. Şunu isterdim: Yani bu 14 fabrikayı biz özelleştiriyoruz çünkü bu 14 fabrikanın gelirleri bu, giderleri bu, devlete yükü bu ama bu 14 fabrikanın bir sosyal ve ekonomik boyutlarıyla, çevrelerine verdiği yararlar değerlendirildiğinde -ki böyle değerlendirilmesi gerekir- getirileri şunlar -istihdamla ilgili sosyal yönden biraz önce Kadim Bey güzel anlattı- sporla ilgili, ekonomiyle ilgili, çevreyle ilgili her alanla ilgili bir şeyler getirmiş. Bunlara karşı sizin de rakamlarla bu 14 fabrikayı özelleştirme gerekçelerinizi duymak isterdim, doğrusu bu olurdu. Siz de güzel bir konuşma yaptınız, gerçekten tebrik ediyorum ama anlattığınız nasıl yapılacağı. İşte şuna zarar vermeyeceğiz, buna zarar vermeyeceğiz. Peki, bu neden özelleştiriliyor, ona değinmediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bilgi vereyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın, ben bir ara gittim geldim ya aşağıda Erzurum’la ilgili Milliyetçi Hareket partisinin verdiği bir önerge vardı, Erzurum’un sorunlarıyla ilgili. Erzurum bu 14 fabrikanın bir tanesi de Erzurum’da.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Erzurum’a çalışıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Erzurum yapılan yaptırımlarla, şeker fabrikasıyla, üniversiteyle 1970’lere kadar Türkiye’nin en büyük şehirlerinden bir tanesiydi, ilk 7-8 şehirden bir tanesiydi, ondan sonra kamu yatırımı yapılmadı. 2008’de Sayın Bakanım, İngiliz Maliye Bakanı dedi ki: Hani bundan sonra liberalizm kuralları geçerlidir, bundan sonra kamunun tek bir kuruluş yatırımı söz konusu olmaz. Ertesi gün bankaların iflasları başladı, o iddialı cümleden sonra, bugün bütün gelişmiş ülkelerde kamu yatırımları yapılması kabul edilmiş vaziyette, yapılıyor. Bizde de böyle olması lazım, biz devreden çıkardık. Biz yakın zamana kadar orta vadeli planda kamu yatırımı yapılmayacaktır diye yazan yani geçen yıla kadar bu cümleyi yazan bir anlayışa sahibiz, hâlbuki bunun değişmesi lazım artık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz öyle demedik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır var, OVP’lerde gösterebilirim. Bu sene çıktı, evet bu sene çıkarıldı bu cümle benim uyarım üzerine; geçen seneye kadar var, geçen senesinde de gösteririm. Bu anlayışın değişmesi lazım. Türkiye’de bakın, Maliye Bakanısınız, yatırımların çoğu, yap-işlet-devretle olan yatırımları dikkate alırsak, İstanbul ve çevresine yapılıyor. Siz, özellikle, geri kalmış taşra bir vilayeti temsil ediyorsunuz burada. Bu taraflara daha fazla yatırım yapılması lazım, bölgesel kalkınmayı düşünmemiz lazım. İnanın, DAP Projesi’nde ya da diğer projelerde ayrılan ödenekler bile kullanılmıyor, onda 1 oranında kullanılmıyor, bu vaziyette. Yani bunları tutup gerekçe gösterilmeden bu yatırımları kaldırmamızın, yerine yeni yatırımlar koymamamızın bir gerekçesi olması lazım, bilmemiz lazım, Meclise bunu izah edebilmeniz lazım. Bu şekilde devam ettirebilmemiz mümkün değil.

Şimdi, kaldırıyoruz, 14 fabrikayı satıyoruz. Niçin? Bakın, bugün hemen gazetelerin internet sitelerine düşmüş bir haber var, bir tanesinin talibi belli olmuş, bir döküm şirketi devreye girmiş, “Ben fabrikaları alacağım, ihaleye gireceğim.” diyor. Döküm şirketi bu işleri yapacak değil ama kendi alanında kullanmaya çalışacak. Siz ne kadar “Biz iyi niyetle yapıyoruz, şu şartlara bağladık vesaire.” dersanız deyin olmayacak bu iş, sıkıntılar getirecek.

Bir yatırımın çarpan etkisi vardır, sosyal etkileri vardır. Bunların bu tarafını da düşünmemiz lazım. Bunları konuşalım, getirin, anlatın, “Biz kaldırıyoruz, satıyoruz, şu sebepten satıyoruz, şöyle bir yatırım yapacağız yerine. Daha faydalı olacak, toplum için daha yararlı olacak.” deyin, anlarım. Ama bakın, bütün yatırımların yüzde 60’ı İstanbul ve çevresine yapılıyor. Yap-İşlet-devretle beraber bakın yüzde 60’ı İstanbul’a. Bu dönemde, sizin döneminizde yapılıyor. Tutuyoruz, bir de bu fabrikaları satıyoruz.

Anadolu ne hâle geldi görüyorsunuz? Herkes göçüyor. Türkiye’de 20 tane temerküz merkezi var, insanların toplandığı yer var. Memleketinden kopuyor, geliyor büyük şehirlere, orada yeniden ev yapılıyor, park yapılıyor, kafeterya, restoran, biz de onları yatırım kabul ediyoruz, gelişme kabul ediyoruz, değil. Zaten bir evi bırakmış, gelmiş bu tarafa. Ondan sonra da iş yok, üretim yok. Bunları görmemiz lazım Sayın Bakanım. Bunlar için “Hayır, öyle değil.” diyorsanız da izah edebilmemiz lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Aydemir, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, teşekkür ederim.

Şimdi, bugün Genel Kurulda da “Erzurum’un sorunları” diye bir önerge verilmiş, tartışılmış, ben yoktum.

Evet, Erzurum’un gündeme gelmesi bizi mutlu eder. Ama hakikatler bağlamında gündeme gelmesi lazım. Siyaseten konuşuruz, söyleriz, siyaseten puan alabilelim diye birtakım argümanlar, birtakım desteksiz, efendim, ifadeler koyarız, bunu da anlayışla karşılarız. Ama çok kısa bir zaman diliminde söyleyeceklerim hakikattir, kayda geçsin isterim.

Hakikat şu Garo Bey: İddialı söylüyorum, altını çiziyorum, Erzurum bir sahil kenti durumuna geldi. Erzurum’a deniz getirdik biz, AK PARTİ, samimi söylüyorum. Eskiden siyasetçiler çok öforik, çok yüksekte atar diye söylemek için...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şeker fabrikalarını konuşuyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bırak, şimdi mevzuu konuşalım, Erzurum’un ne problemi var? Erzurum, AK dönemde hiç görülmediği kadar mesafe almıştır. Ben uzun yıllar Erzurum’da gazetecilik yaptım, bunları yazdım, çizdim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Göç veriyor, göç veriyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Göçü konuşalım, evet. Ben Mecliste hep söylüyorum, kuvvetle muhtemel burada diğer milletvekili arkadaşlarımız da bu fikrime, bu düşünceme katılacaklar. Benim yanıma günde 100 tane insan geliyor ise bunların 80’i –mübalağa etmiyorum- Erzurum’u terk etmiş, büyük şehirlere yerleşmiş Erzurumlular. Bunlar niye geliyorlar bizim yanımıza? İş talebiyle geliyorlar. “Niye gittin kardeşim Erzurum’dan? Toprağını, tarlanı bırakıp niye gittin?” “Efendim, iş yoktu.” “O hâlde bana niye geldin?” Hakikat o değil. Dolayısıyla göçenleri mazur görmüyorum, makul bulmuyorum.

Erzurum son on altı yılda hiç olmadığı kadar kalkınmış, gelişmiş bir kent hâline geldi. Problemi yok mudur? Elbette vardır. Her kentin -sonuçta hayat devam ediyor- gelişen şartlara göre de problemi değişkenlik gösterebilir. Ama bütün samimiyetimle söylüyorum, yani siyaset olsun diye de söylemiyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz destekliyorsunuz özelleştirmeyi herhâlde.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, işi o tarafa getirmeyelim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye getirmeyelim?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakın, bir hakikatin altını çiziyorum ben. Erzurum bağlamında polemige girmeyelim çünkü bu işin uzmanıyım ben, Erzurum uzmanıyım, iddialı söylüyorum, herkesle de bu konuyu tartışırım. Erzurum’un en ücra noktasına ne yapılmış, yıllara sari, biz ne yapmışız biliyorum. Bütün tadadını, alt alta yazmasını çıkarır, ben sizin önünüze koyarım bunları. Erzurum kalkınan, gelişen iller arasında öne geçmiş bir kenttir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onun için göç veriyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Göçün sebebini söylüyorum kardeşim. Göç bütün illerin problemi. “Uzak yerin somunu büyük olur.” derler. Gittikten sonra da ne büyük bir nedamet yaşadığımız biz görüyoruz.

Sayın Bakanımız...

Bak, şimdi bak, Ejder Bey ne diyor: “Malatya’ya dönsene, niye göçtün sen?” Malatya çok kalkındı, gelişti.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Biz keyfimizden göçmedik, mecbur kaldık.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne mecburiyetiniz var? Hiçbir mecburiyetiniz yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kilisemizi kapattılar, okulumuzu kapattılar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, boş ver, onlar hep sizin böyle politik olsun diye söylediğiniz şeyler.

BAŞKAN – Arkadaşlar, rica ediyorum, lütfen. Ya, bakın, özne Erzurum değil, özne şeker. Yani Erzurum’a...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, şeker fabrikaları bağlamında şunu söyleyeyim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – İbrahim Bey, bu reklamları çok dinledik biz ya, zaten Bakanım size fırsat vermiyor, gereğini söylüyor, şekere gel, şekere.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Atatürk Üniversitesi ve Şeker Fabrikası Erzurum’da, Erzurum’un özellikle cumhuriyet tarihindeki iktisadi kodlarını tarif eden özel mahaller, bu ikisi. Ancak bir hâli de mütemadiyen gözlemliyorum ben sahada. Yıllardır siyasetçi olarak geziyorum, görüyorum. Hem çiftçiler hem çalışanlar mevcut hâlden müşteki durumdalar, daha iyisi olsun arayışı içerisinde.

Özellikle şunun altını çizmek lazım: Sayın Bakanımız söyledi, çalışanlar konusunda hiçbir mağduriyet yaşanmayacak, bu fabrikalarda çalışanlar için alınan tedbirler açıklandı. Kaldı ki o beş yıllık garanti sonrası için, efendim, bir akamet ifade etmez ki, oraya bir yatırım yapacak alan, özelleştirme bağlamında, her kim alacaksa. O yatırım beş yıl sonra...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teminatla almışız, teminatla almışız.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Teminatı da var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Teminatı da var, gayet tabii.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Artı, üretmezse kota hakkı Türk Şekere geçecek.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani neresinden... Ha, şunu yapabilirsiniz, “Efendim, özelleştirme kulak tırmalayan bir hâl, biraz böyle bir popülist söylem geliştirelim, burada kayda geçelim.”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Satmayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu yapılırsa ona ben bir şey demiyorum. Ama hakikati dillendirme noktasında çok daha farklı şeyler söylemek lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Erzurum, kalkınan, gelişen iller arasında zirvede yer bulmuş bir ildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Çıkar öğrencileri, dışarıdan gelen öğrencileri ve askerî personeli çıkar, göreyim senin gelişmişliğini.

BAŞKAN – Sayın Ayhan...

KADİM DURMAZ (Tokat) – 70 bin öğrenci sıcak para bırakıyor oraya.

BAŞKAN – Sayın Ayhan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Özelleştirmeye destek...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onu bana söyletecek yani.

BAŞKAN - Sayın Durmaz, Sayın Aydemir, Sayın Paylan; sizin üçünüzü dışarıya alayım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, kamu işletme yapamaz yani, kamu işletemez, mümkün değil.

BAŞKAN – Sayın Ayhan...

Ya, Sayın Paylan, zaten mikrofon açıkken konuşuyorsun, kapalıyken konuşuyorsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, niye konuştuğu aşikâr oldu.

BAŞKAN – Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle İbrahim Bey’in konuşmasından biraz alınganlık gösterdim. Önergeyi gördüğüm kadarıyla bizim arkadaşlar vermişler. Şimdi, gelelim buraya, siz buraya ağırlık verdiniz.

Şimdi, kurumsal yapı olarak...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O önergeyi veren arkadaş Samsun’la ilgili bir önerge verseydi.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Verir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Niye Erzurum, neyin hesabı?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Şimdi, bir kere burada A kotasıyla B kotası, biri niye Bakanlığın, biri niye Bakanlar Kurulunun? Ben Şeker Kurulunun ilk kurucu yönetim kurulu üyesiyim.

Şimdi, baktığınız zaman, kurumsal yapı olarak kurulurken gerçekten şeker fabrikaları çok önemli bir vazife ikmal ediyor. Nerede? Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihinde sosyolojik bir gerçekliği var. Bir diğeri, sadece sosyolojik değil, aynı zamanda ekonomik gerçeklik. Kültürel tarafını da bir tarafa... Biraz önce sayın vekilimiz resimleriyle gösterdi o tarihlerde. Müze diye koysanız bir değeri var onların şu anda. Ama burada bakmak lazım gelen bir iş var.

Sayın Bakanım, biraz önce size söyledim, birkaç gün önce, Resmî Gazete'de Özelleştirme İdaresinin -bakamadım, şu anda bulamadım şeyini- şeker fabrikalarının arazileriyle ilgili bir imar planı vardı.

Şimdi, bu imar planına baktığınız zaman bunu nereden şey yapıyorum? Denizli'de de Sümerbankın bir olayı vardı, en güzel yerinde bahçesi vardı, özelleştirirken farklı verdiler, onun yerine blok diktiler şehrin merkezinde. Şimdi, bunların olmaması lazım, bunlara bir bakmamız lazım, ne oluyor, ne gidiyor.

Burada yine siz anlattınız “Şunu yapacağız, bunu yapacağız.” diye de, işe bir sahip çıkmak lazım. Ama ben buradan şunu gördüm: Bu Şeker Kurumu kalktı. Siyasi tercihtir, yaparsınız, buna bir şey demem ama bunun kotalarının yarısını Bakanlıkta bırakıp da yarısını Bakanlar Kuruluna almanın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Esas olan halk kotası.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Biliyorum ben ne olduğumu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öncelikle, Sayın Kuşoğlu'na teşekkür ediyorum, çok önemli bir meseleyi ifade etti. Doğru, gerçekten, bu soruya da cevap verilmesi gerekiyor. Şu anda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2008 yılında özelleştirme kapsamına alınan ve daha sonra da özelleştirme programına alınan fabrikalarla ilgili bir uygulama yapıyor. Burada yapılan uygulamada fabrikalar özelinde bir sebep unsuru aramak yanlış. Mevcut şeker fabrikalarıyla ilgili, gerçekten, arkadaşlarla yönetimin bizde olduğu her anda buradaki üretimin etkinleştirilmesi, verimliliğin artırılması, ilave yatırımların yapılması, üreticilerin imkânlarının genişletilmesi konusu zaten görevimiz, bunları yapıyoruz. O açıdan, burada yaptığımız uygulamanın şeker fabrikaları özelinde bir sebebini aramak eksik olur. Hükûmet olarak, AK PARTİ olarak bizim ekonomiye bir bakışımız var. Ekonomide devletin yeri konusunda ilkelerimiz var, yaklaşımlarımız var. Devlet, AK PARTİ olarak, Hükûmet olarak bize göre düzenleyici olmalı, denetleyici olmalı. Serbest piyasa ekonomisi içerisinde kaynak tahsisatları yapılmalı, serbest piyasa ekonomisi içerisinde arz ve talep oluşmalı, girişimciliğin önü açılmalı...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Her şeyde de kâr aramamalı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Durmaz, niye dinlemiyorsunuz? Ondan sonra da herkes bana diyor ki: “Sayın Bakan şöyle...”

Dolayısıyla, burada Özelleştirme İdaresinin bugüne kadar yapmış olduğu bütün uygulamalarda olduğu gibi bu uygulamada da Hükûmetimizin, partimizin devletin ekonomideki yerine ilişkin temel yaklaşımına uygun olarak burada serbest piyasa ekonomisinin artırılmasına, devletin ekonomide bir aktör olmaktan çıkıp piyasayı düzenlemesine, denetlemesine, piyasaları regüle etmesine, arz ve talebe ilişkin kontrol edici olmasına, kapalı bir ekonomide değil açık bir ekonomide, serbest piyasa ekonomisinde üretimin, yatırımın, istihdamın, ihracatın gerçekleştirilmesine dönük bir bakış açımız var. O açıdan, bugünkü yaptığımız uygulama tam da bu noktadadır. Ben bugün ilk önce, yanlış mı duyuyorum diye sizi ikaz ettim, siz tekrarladınız, demek ki Cumhuriyet Halk Partisi de artık bu noktaya gelmiş. Yine partiye dönük bir şey olarak düşünmeyin sadece, Sayın Durmaz'a dönük bir ifade olarak söylüyorum. Yani Sayın Durmaz diyor ki: “Şeker fabrikaları piyasanın yüzde 25'ini kontrol edecek

şekilde bir piyasa payına sahip olsun, piyasanın yüzde 75’ini kooperatiflere verin.” Dolayısıyla, demek ki burada kamunun, devletin piyasada hangi oranda olması gerektiği noktasında bile devletin payının düşürülmesiyle ilgili gerçekten bugünün gerçeklerini yakalayan bir bakış açısını da gördüm, Sayın Durmaz’a bu açıdan da teşekkür ediyorum.

Dolayısıyla, AK PARTİ’nin bugün yapılan uygulamadaki sebep unsuru bakımından Sayın Kuşoğlu söylüyor, çok doğru söylüyor; bizim siyasi bakış açımız, devletin ekonomideki yerine ilişkin bakış açımız, serbest piyasa ekonomisine ilişkin bakış açımız demin ifade ettiğim şekilde olduğu için şeker fabrikalarıyla ilgili uygulamamız da tabii ki bu bakış açısının, bu siyaset görüşünün bir sonucudur. Ama biz şöyle bakmıyoruz: “Bırakınız yapsınlar, bırakınız gitsinler.” değil. Biz diyoruz ki burada stratejik ürünler başta olmak üzere devletin düzenleyici, denetleyici rolü var. AK PARTİ olarak siyaseten durduğumuz nokta bu. Serbest piyasa ekonomisi tamamen her şeyin serbest bırakıldığı bir ekonomi değil. O açıdan, bu sektör de dâhil olmak üzere tüm sektörlerde... Bakın, AK PARTİ hükûmetlerinin yaptığı en önemli düzenlemelerden bir tanesi de regülasyon ve denetim kapasitesinin kabiliyetlerinin ve mevzuatının bu dönemde artırılmış olmasıdır. 2002 sonrasında millî gelirin artması, ekonominin dışa açılması, piyasalarda rekabetin artması, serbest piyasa ekonomisinin gelişmesinin en önemli nedenlerinden bir tanesi, hem serbest piyasa ekonomisinin gelişmesine dönük makro yasal çerçevenin bu dönemde oluşturulmuş olması hem de sektörel düzeyde rekabeti hakka ve hakkaniyete uygun bir şekilde sağlayacak sektörel mekanizmaların, denetim mekanizmalarının oluşturulmuş olmasıdır. O açıdan, burada yapmış olduğumuz uygulamada da şeker piyasasıyla ilgili önümüzdeki süreçte kamunun hâlâ yüzde 20 payı olacak, şeker pancarı üretimi, şeker üretimi, Türkiye’ye şeker ithalatı tamamen ülkemizin millî menfaatleri, üreticimizin korunması, piyasanın korunması esasları üzerine devam edecek. Onun için, bugün getirdiğimiz madde de kotalara ilişkin düzenleme yetkisini özellikle Bakanlar Kuruluna alıyoruz. O açıdan, önümüzdeki süreçte, doğru, bizim siyaset anlayışımıza uygun olarak serbest piyasa ekonomisi bu sektörde de büyüyecek, devletin ağırlığı azalacak ama burada da bu boşluğu dolduran özel sektörün şeker piyasasında gerekli olan şeker arzını sürdürebilir bir şekilde devam ettirmesini sağlayacak mekanizmaları da oluşturduk. Bu mekanizmalar üzerinde zaten üretim devam edecek. Bugün şeker pancarı üretimi dışında nişasta bazlı şeker üretimi var, orada da kotalar var, serbest değil. O konudaki hassasiyetimiz belli. O konuda hem Bakanlık olarak hem de Hükûmet olarak nişasta bazlı şeker üretimiyle ilgili kural ve kaidelerin sıkı bir şekilde uygulanması ve denetlenmesine önem vereceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen, toparlayalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önümüzdeki süreçte bu şeker fabrikalarında ilave yatırım yapılacak. Nüfusumuz artıyor, piyasa büyüyor. Yarın bu ilave yatırımlar ilave istihdamı getirecek. Şeker piyasası talebi olan bir piyasa yani üretim yaptığımız zaman karşı tarafta alıcısı olan, müşterisi olan bir piyasa, regüle edilmiş bir piyasa. Yani böyle bir piyasada “Ben alayım da, fabrikayı kapatayım da...” diyecek hiçbir rasyonel akıl zaten bu işe girmez.

Öncelikle, gerçekten, fotoğrafları gördüğüm zaman ben de duyulandım, onu ifade ediyorum. Hepimizin ortak geçmişi. Yani cumhuriyet döneminin başından itibaren, o dönemki ekonomik koşullar içerisinde, serbest piyasa ekonomisi oluşmamış, girişimcilik oluşmamış, özel sektörde sermaye birikimi yok, devlet, öncü rolü üstlenmiş, kamu, özel sektör girişimciliği belli bir seviyeye gelene kadar kamu sermayesi üzerinden ekonominin büyümesini sağlayacak temel yatırımları yapmış, ekonominin lokomotifini durumunda. Ama unutmayın, Mustafa Kemal Atatürk, aynı zamanda, girişimcilik geliştikten sonra, büyüdükten sonra serbest piyasa ekonomisinin en büyük savunucularından birisidir. Bu meseleleri de böyle değerlendirin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, önce yanlış anlamışsınız, tane tane söyleyeyim, eski bir öğretmenim, Cumhuriyet Halk Partisinin millilikten anladığı da şudur: Bu ülkede yaşayan yurttaşların sağlıklı gıdası, onların eğitimi, onların güvenliği, onların yargıya olan bakışı noktasında devlet olaya Cumhuriyet Halk Partisinin baktığı gibi baktığı zaman akçeli merkezle bakmaz. Eğer kamudaysa da bunu devlete bir yük olarak da bakmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Akçeli merkezle bakmadınız da sizden devraldığımız mirasa göre şu anda niye 3 kat daha ilerideyiz? Biz sağlığı nereden aldık? Eğitimi hangi noktadan aldık? Bugün Türkiye’de eğitimde, sağlıkta, güvenlikle, adalette nereden nerelere geldik Sayın Durmaz?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Başka devletin parasıyla yapmadın, Türk parasıyla yaptın.

BAŞKAN – Sayın Durmaz’a da teşekkür ediyorum.

Kifayetimizakere...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkan, tamamlayayım sözümü.

Sayın Bakanım, işte, Cumhuriyet Halk Partisinin millilikten anladığı bu. Yani bu fabrikaların yüzde 25’ini devlet gerekiyorsa sübvansesin, bünyesinde yaşamasını sağlasın, sizin de altını çizip o duyulduğunuz noktalar da bu olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

KADİM DURMAZ (Tokat) – “AK PARTİ iktidarı olarak gereken hassasiyeti gösteriyoruz.” dediniz, bakın, on sekiz aydır TÜRKŞEKER Kurulu toplanmadı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O fotoğrafları...

BAŞKAN – Sayın Bakan, geçmiyor kayıtlara.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açın mikrofonu.

BAŞKAN – Ama açamam, konuşuyor. Nasıl açayım? Orası konuşuyor, nasıl açayım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açar mısınız lütfen.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bir bitireyim de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O fotoğraflara baktığımız zaman duyulanıyoruz, o bizim geçmişimiz, gurur duyuyoruz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Eyvallah.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz geleceğimizle de gurur duymak istiyoruz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Aynen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bunun için ekonominin önünü açıyoruz. “Eğitim” diyorsunuz, “sağlık” diyorsunuz, Allah’ınızı severseniz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bitireyim.

Sayın Bakanım, belki siz böyle olayın parasal boyutlarını iyi değerlendirebilirsiniz ama eğitimde çok iyi falan değiliz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, konu şeker.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ve sizin hassasiyet gösterip denetlediğimiz, kontrol ettiğimiz dediğiniz TÜRKŞEKER Kurulu on sekiz ay toplanmadı, denetlemedi, kontrol etmedi. On sekiz ay sonra da feshetmek durumunda kaldınız. İşte, bu ülkeye sentetik şeker reva görölme tüneline doğru gidiyor bu hamlenizle, artık bu şekeri de bulamayacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan, son sözünüzü alayım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, tabii ki piyasa ekonomisi olacak ama sosyal devletiz, bakın, Anayasa’mız değişmedi, hâlâ orada “sosyal devlet” yazıyor. Siz sosyal devlet...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir, sosyal devletin adıyla piyasa ekonomisinin adını söyleyenler var, bir de hem sosyal devleti hem de piyasa ekonomisini hayatın içine sokan AK PARTİ var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Haklısınız.

Öyle değil, her şeye kâr gözüyle bakmamamız lazım Sayın Bakanım. Bakın, buradan kaç kuruş gelir elde edeceksiniz kısa vadede?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başka gözle baktığımızı nereden çıkarıyorsunuz? Bizim gelir elde etme hedefimiz olduğunu nereden biliyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Gelir elde etme hedefiniz var tabii ki.

Niye satıyorsunuz o zaman, niye satıyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika Sayın Başkan, Sayın Kuşoğlu dedi ki: “Niye özelleştiriyorsunuz?” Ben dedim ki: Bu özelleştirmenin tek bir nedeni vardır. Hükümet olarak, parti olarak bütün parti programımızda, bütün hükümet programlarımızda, bütün yıllık programlarımızda söylediğimiz bir şey var...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Devletin her şeyini satın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Serbest piyasa ekonomisine dayalı, sosyal devleti esas alan bir refah devleti oluşturacağımız iddiamız var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O politika çöktü.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sebebi odur. “O politika çöktü.” Millet o politikaya alkış tutuyor, alkış.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sizinle gurur duyuyoruz vallahi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – On yıldır 800 milyar dolar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Millet o politikanın peşinden geliyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – On yıldır aynı yerde sayıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2019’da seçimler olduğunda göreceksin bak, vatandaş yine bu politikaları...

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum; Sayın Paylan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni bir madde olarak ihdas olmuştur.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görülmekte olan (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesi arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

MADDE ...- 4634 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şirketlerin A kotası Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu, B kotası ise Bakanlık tarafından her yıl en geç 30 Haziran tarihine kadar, yurt içi şeker talebi, fabrikaların işleme ve şeker üzerim kapasiteleri gözönünde bulundurularak müteakip beşer yıllık dönemler için tespit edilir.”

“Yeni fabrika kurulabilmesi ve/veya mevcut fabrikaların kapasitelerini artırabilmeleri için kota temin etmeleri zorunludur. Şirketlere yeni A kotası tahsisine Bakanlar Kurulu, yeni B kotası tahsisine ise Bakanlık yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, öncelikle önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bu A kotası, B kotasıyla ilgili bir açıklama alalım lütfen.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tarım Bakanlığından bir açıklama alalım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜR VEKİLİ MÜSLÜM BEYAZGÜL – Efendim, açıklıyorum: 4634 sayılı Şeker Kanunu'na göre kotalar aşağıdaki şekilde tanımlanmaktadır.

“A kotası : Yurt içi talebe göre üretilen ve pazarlama yılı içinde iç pazara verilebilen şeker miktarını,

B kotası : A kotasının belli bir oranına tekabül eden ve güvenlik payı için bulundurulmak üzere üretilen şeker miktarını,

C şeker i : A ve B kotaları dışında üretilen ve yurt içinde pazarlanamayan şeker ile işlenmek üzere ihraç kaydıyla temin edilen ham ve beyaz şeker i ifade etmektedir.”

Pazarlama yılı olarak 1 Eylül ile 31 Ağustos tarihleri arasındaki dönemi kapsamaktadır.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, ben tekrar aynı soruyu soracağım: Şimdi, şeker fabrikaları, bu 14 fabrika ne kadar kâr ediyor, ne kadar zarar ediyor? Yani -dökümü varsa- satacağınız yani özelleştireceğiniz fabrikaların mevcut durumunu öğrenmek istiyoruz.

Bir de bunlar -eğer kamu yatırım yaparsa- yani kamu eliyle yatırım yapsa ne kadar yatırım yapması lazım? Yatırımcılar ne kadarlık bir yatırım yapacaklar, kaç paralık bir yatırım yapacaklar ki verimliliği artırınsınlar ve bu kamu eliyle yapılamaz mı? Sorum bu. Yani ne kadar kâr ediyor, zarar ediyor? Verimliliği artırmak için ne kadar yatırım yapmak gerekir. Bunlar kamu eliyle yapılamaz mı? Bu kadar sarıh bir soru soruyorum size.

BAŞKAN – Bu sorduklarınızın önergeyle bir alakası yok ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama deminki maddede cevap vermediği için tekrar soruyorum.

BAŞKAN – Şeker Kurumuyla ilgili olan düzenlemede konuşsaydınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İlgisi olsa da cevap alamıyoruz gerçi ama.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, dünkü Resmî Gazete’de siz ilana çıktınız, bugün de bunlarla ilgili birtakım şartlarda değişiklikler, yetkiler gibi bir noktayı kanunlaştırmaya çalışıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, hayır.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bu, ihaleyi etkilemeyecek mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, alakası yok.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, arkadaşlar, kotanın sadece üretim merkezli değil, çiftçiye yansıyan bir boyutu da var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, Sayın Durmaz, Allah aşkına, bugün Tarım Bakanlığında olan şeker kotası verme yetkisini Bakanlar Kuruluna veriyoruz. Ne alakası var şartnameyle?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Çiftçiler de şunu diyor...

Hayır, ben onu sordum, öğrendim sizden. Çiftçiye yansıyan boyutu da şu: Yani bu ekimlerle ilgili alanda şey olacak, bunun da bir güvenceye alınması lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Güvenceye alınacak şekilde düzenlemeler yaptık dedim ya, yaptık onları.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Çiftçiyi koruyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, çiftçiyi koruyacak şekilde.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Peki, Sayın Bakanım, siz en çok şunu önemsiyorsunuz böyle bir özelleştirme ya da bir konuda biz böyle kamunun yararına bir teklif verdiğimiz zaman. “Bunun etki analizi bu, zararı bu, kârı bu.” Biz bu özelleştirmedeki muradımızı rakamsal bazda öğrenmek istiyoruz. Kolayı varsa fabrika, fabrika...

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlar, şu anda özelleştirme uygulaması ilana çıkmıştır, şartnamelerin alış bedeli de belli dolayısıyla şu süreçten sonra artık rakamsal olarak ihale sürecine ilişkin bir ifadede bulunmak, bir açıklamada bulunmak yanlış olur, doğru olmaz. O açıdan şu andan itibaren bütün yatırımcılar şartnameleri alıp fabrikalarda ziyaret yapıp Genel Müdürlükten her türlü bilgi alabilirler. Bunun için, hiçbir şekilde şu anda şeker fabrikalarına ilişkin münferiden veya genel veya ileriye dönük bir açıklama yapmam. Bu, ihale sürecinin sağlıklı gidişatı açısından hukuken de yanlış olur. Sizi de bu konuda uyarıyorum, ihale sürecini etkileme noktasına götürür işi.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bunların hepsi genel dengesinin içinde, özel değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, biz bu bilgilere ulaşabiliriz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şartnameyi alırsınız, müracaat edebilirsiniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, biz milletvekili olarak bir kamu kurumunun kâr-zararına ulaşamayacak mıyız bilgi olarak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – KİT Komisyonunda gidersiniz, oradan alırsınız ama benim açıklama yapmam yanlış.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neden?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu anda bir ihalenin ilanına çıktık değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Yani ihaleye fiyat takdiri yapabilir mi Sayın Bakan burada oturduğu yerde? Böyle bir şey olur mu yani?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne kadar kâr-zarar ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bilinmeyen bir şey değil ki.

BAŞKAN – Soru o değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Muz cumhuriyeti mi ya? Hukuk devletindeyiz.

BAŞKAN - Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Konuyu yeniden önergeye döndürmeye çalışıyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Ben de ona gayret ediyorum Sayın Bakanım.

Buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, sayın görevlinin anlattığı kadarıyla özetlersem eğer: 3 tane kota söz konusu. Tüketim kotası, güvenlik kotası, ihracat kotası. Yani net olarak söylenecek olursa.

Birincisi, evet, tüketime bağlı olarak üretim, tüketim tahmininden. İhracat kotası, herkesin taahhüdü ölçüsünde belirlenecek bir kota. Birisi gelip de “Ben şu kadar ihracat yapacağım veya ihraç amaçlı olarak bunu üretiyorum veya ithalim var bunları yapacağım.” diyor ise, büyük bir olasılıkla Ekonomi Bakanlığı tarafından hesaplanacak verilecek.

Tüketim kotası, üretime bağlı tüketim kotası, Bakanlar Kurulu tarafından, doğru. Ancak güvenlik kotası...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdür.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜR VEKİLİ MÜSLÜM BEYAZGÜL – Güvenlik kotası ülkenin o yıl içerisindeki gelişmelere bağlı olarak, örneğin göç olabilir, başka nedenler olabilir veya ihracat, onu dikkate alarak yüzde 3 ile 5 arasında... Biz mesela bu sene yüzde 5 olarak belirledik.

“C şeker” dediğimiz efendim, ihracat kotası, orada bir kota yok, sınırsız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzde 3 veya 5, bunu her yıl güvenlik kotasını yeniden mi belirliyorsunuz?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜR VEKİLİ MÜSLÜM BEYAZGÜL – Evet, yeniden belirliyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 3 ile 5 olması arasında ne fark var, ne faktör var?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜR VEKİLİ MÜSLÜM BEYAZGÜL – Şimdi, efendim, gelişmeleri dikkate alarak, bu sene yüzde 5.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Yani piyasadaki arz ve talep dengesini, arzadaki riskleri dikkate alarak yapıyorsunuz.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜR VEKİLİ MÜSLÜM BEYAZGÜL – Evet, evet, aynen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Peki, yüzde 3 demek herkesin A kotasından aldığı miktarın mı yüzde 3’ü?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜR VEKİLİ MÜSLÜM BEYAZGÜL – Evet, yüzde 3’ü.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok güzel izah ettiniz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman tüketim kotasını Bakanlar Kuruluna vermişken bu güvenlik kotasını Tarım Bakanlığında bırakmanın anlamı ne? Tarım Bakanlığı bunları hazırlar, getirir, Bakanlar Kuruluna sunar, onaylanır çıkar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz açıkçası daha kritik olan konuyu A kotası olarak gördük.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani güvenlik kotası da bununla yakından ilgili.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aslında eğer Komisyonumuz diyorsa ki onu da getirin diyorsanız, zaten teklif makamı aynı makam, gerekiyorsa redaksiyon yetkisiyle, Sayın Bakanım, olur yani.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Daha uygun olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Son sorum: Mısır şurubu kotasıyla şeker pancarı kotası arasındaki herhangi bir oran koruyor muyuz sürekli olarak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzde 10. O kanunda zaten var ayrıca. Bakanlar Kurulu sadece yüzde 10’u, 15’e çıkarma yetkisi var. O zaten eskiden de Bakanlar Kuruluna aitti.

ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Onda bir değişiklik yok.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, son bu konudaki kararınızı alabilir miyim...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Ben buradaki konuşmalara göre, eğer Komisyonumuz uygun görüyorsa biz de olumlu değerlendiririz, B kotasının da Bakanlar Kuruluna gelmesi konusunda redaksiyon yetkisiyle düzeltme yapılabilir.

BAŞKAN – Peki, o zaman bir önceki yeni madde ihdasına dönüyorum.

Orada “A kotasının tespiti, iptal ve transferine ilişkin teklifi Bakanlar Kuruluna sunar ve bu konuda alınacak Bakanlar Kurulu kararı uygulanır.” demiştik. Bunu “A ve B kotalarının tespiti, iptal ve transferlerine ilişkin teklifi Bakanlar Kuruluna sunar ve bu konuda alınacak Bakanlar Kurulu kararını uygular.” olarak bırakıyoruz. “B kotasının tespiti, iptal ve transferi hakkındaki kararları ise doğrudan alır ve uygular”ı oradan çıkarıyoruz.

Redaksiyon yetkisiyle bir önceki madde ihdasını tekrar oylarınıza sunuyorum Sayın Bakanın katıldığı: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı şekilde gene burada da redaksiyon yetkisiyle A ve B kotalarının her ikisinin de Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kuruluna verilecek şekilde redaksiyon yetkisiyle...

Sayın Bakan, bu önergeye katılıyor musunuz bu şekliyle, redaksiyon yetkisiyle?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gene aynı şekilde bir yeni madde ihdasına ilişkin bir adet daha önerge vardır, okutuyorum ve burada da aynı şekilde redaksiyon yetkisi isteyeceğim.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

MADDE - 4634 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4 - Şirketler haklı bir sebebe dayanmadan iki yıl üst üste kendilerine tahsis edilen kotalardan % 90'ın altında arz sağladıkları takdirde, kota ile arz arasındaki fark kadar A kotası haklarını Bakanlar Kurulu tarafından, B kotası haklarını ise Bakanlık tarafından belirlenecek süre için kaybederler. Şirketler bu süre içinde kaybettikleri kota hakkına karşılık yeni kota sağlayamazlar.

Şirketlere tahsis edilen A kotası Bakanlar Kurulu, B kotası ise Bakanlık tarafından belirlenecek süre içinde kullanılmadığı takdirde iptal edilir.

Zorunlu hallerde pazarlama yılı içinde kotalar arası şeker transferi yapılır. A kotasının bir kısmı pazarlanamadığı takdirde, pazarlanamayan miktar gelecek yılın A kotasına aktarılır ve bir sonraki yılın A kotası aktarılan miktar kadar düşürülür veya cari pazarlama yılı içinde, şirketlerin talep etmesi durumunda ve Bakanlar Kurulunca uygun bulunması halinde pazarlanamayan A kotasının tamamı veya bir kısmı, aynı pazarlama yılı içinde ihraç edilmek kaydıyla C şekerine aktarılabilir.

Şirketler yapacakları kapasite değişikliklerine göre ve/veya mücbir sebeplerin tespiti durumunda Bakanlık kararı ile bünyelerindeki fabrikalar arasında kota aktarımı yapabilirler.

A kotasının tespiti, tahsisi, iptali, transferi, yeni kota tahsisi ile uygulama ve denetime ilişkin hususlar Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir. B kotasının tespiti, tahsisi, iptali, transferi, yeni kota tahsisi ile uygulama ve denetime ilişkin hususlar ise Ekonomi Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu önergeye daha önceki önergelerde yapmış olduğumuz şekilde her iki kota için de Bakanlar Kurulu yetkilendirilmek şekilde redakte yetkisiyle onaylarınıza sunuyorum.

Katılıyor musunuz bu önergeye?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi redaksiyon yetkisiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Yeni bir madde ihdası daha yapılmıştır.

Evet, bu kotalara ilişkin bir önerge daha vardır, onu okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

MADDE - 4634 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 4634 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler uyarınca A kotasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı ile yönetmelik çıkarılıncaya kadar mevcut düzenlemelerin uygulanmasına devam olunur.”

BAŞKAN – Gene aynı şekilde A ve B kotası olarak düzenleyerek redaksiyon yetkisiyle, Sayın Bakan, bu önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi redaksiyon yetkisiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Kanun Tasarısı’na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

MADDE - 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bu hakların ilgili mevzuat çerçevesinde tescil, kayıt veya bildirim şartına bağlamaya,” ibaresi “bu hakların, mahiyetlerine göre, AR-GE faaliyetleri neticesinde elde edilmesi ve ilgili mevzuat çerçevesinde tescil veya kayıt ettirilmesi ya da bildirilmesi şartına bağlamaya, istisnadan kazancın elde edildiği vergilendirme dönemine ilişkin beyannamelerin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar tescil veya kayıt için yetkili kuruma başvurulmuş olması kaydıyla bu kazançları doğuran işlemlerin gerçekleştirildiği vergilendirme döneminden başlayarak faydalandırmaya, bu kapsamda uygulamaya” ibaresi “bu kapsamda tescil, kayıt veya bildirim şartının yerine getirilmesine ve uygulamaya” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Belirlenen esaslar çerçevesinde tescil, kayıt veya bildirim şartının yerine getirilmemesi durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergi, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz.

Sayın Başkanım, uygun görürseniz Gelir Politikaları Genel Müdürümüz kısa bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Evet, bir açıklama alabilir miyim lütfen.

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRÜ BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU – Yapılan düzenlemeyle ülkemizin uluslararası vergi platformuna uyumunun sağlanması ve teknoloji geliştirme bölgelerindeki faaliyetlerin araştırma ve geliştirme faaliyetleriyle ilişkisini güçlendirmesi hedeflenmektedir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi?

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu AR-GE’de olmayan şimdiye kadar ne kadarlık bir teşvik vardı son yıllarda, nasıl bir sorun görüldü yalnızca AR-GE’ye bağlanması? Biliyorum bir uyum için bunu yapıyorsunuz ancak AR-GE olarak verilmeyen, başka amaçlarla verilen teşvikler ne boyuttaydı şu ana kadar? Yüzde kaç bu boyuttaydı, yüzde kaç AR-GE dışındaydı?

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRÜ BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU – Şu anda açıkçası madde düzenlemesiyle AR-GE ilişkisi kuvvetlendirildiği için şöyle bir çıkarımda bulunmak çok doğru olmayabilir: Faaliyet kapsamında yapılan iş, örneğin tasarım faaliyetleri AR-GE faaliyetinden bağımsız yapılmıştır diye bir çıkarımda bulunmak doğru olmaz. Ama bundan sonraki süreçte yapılacak ilgili teknoloji geliştirme bölgelerindeki tüm faaliyetlerin ilgili istisnada faydalanması için AR-GE faaliyetiyle ilişkili olması net bir şekilde kanunda tanımlandı, bundan önceki veya devam eden ilgili faaliyetlerin AR-GE’yle ilintisi olmaz diye bir çıkarımda bulunmak doğru olmayacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdası olmuştur.

Gene yeni madde ihdasına ilişkin bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Kanun Tasarısı’na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Şükrü Erdinç

Cemal Öztürk

Adana

Giresun

MADDE- 4/12/2013 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 6- Bu Kanunun 20 nci maddesinin sekizinci fıkrası hükmü, bu maddenin yürürlük tarihinden önce işlenmiş fiiller için tesis üzerindeki aynı hak sahibinin fail konumunda olmadığı hallerde, bu hak sahipleri açısından uygulanmaz”.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Takdire bırakıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir açıklama alacağım ama Sayın Temizel, önce size mi söz vereyim?

Buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Konuya açıklık getirmek açısından sormak istiyorum: Bu düzenlemeyle daha önceden 5015 sayılı Yasa’dan önce kiraya verilmiş olan benzin istasyonlarında bu fiillerin işlenmesi hâlinde fail olmayan kişileri kastediyoruz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Karışmayan kişileri efendim, doğrudur. Efendim, şöyle: Kaçakçılık fiiline karışmayan yani fail konumunda olmayan mülk sahipleri kapsam dâhilinde, diğerleri kapsam dışı, bu şekilde efendim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani istasyonunu bu yasadan önce kiraya vermiş olacak.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Evet efendim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani sorumluluk getiren maddeden önce.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Evet efendim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Maddenin yani yasanın yürürlüğünden öncekilere uygulanması konusunda bir hassasiyetimiz vardı, bu madde onu kapsıyor sanıyorum.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Evet efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sonraki fiillerde kapsamayacak...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Aynı hukuksal rejim devam edecek efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

Peki, şu var: Diyelim ki bu konuda bu fiili işlemiş ama kontrat önceden yapılmış ve yirmi yıllık bir kontrat yapılmış. O fiili işlemiş kişi hâlâ o işletmeyi yapmaya devam edecek bu durumda, böyle bir sonuç da çıkar.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Eğer iptal edilmişse yeniden lisans verilecek, kilitlenmişse –biz kitleme olarak tabir ediyoruz- kilit açılıp faaliyetine devam edecek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aynı kişi işletmeye devam edecek.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Devam edecek, yalnız fail olmaması gerekiyor efendim yani failler, suça karışmış olanlar kesinlikle korunmuyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Faillerin sözleşmesi iptal mi edilmiş oluyor yani o yaptığı akit...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Evet efendim yani o süreç devam ediyor, öyle ifade edelim. Yani 5015 sayılı Kanun’un 20’nci maddesinin (8)’inci fıkrasındaki süreç devam ediyor. Kilitlenmişse ceza mahkemesi kararı kesinleşinceye kadar ve belirlenen idari para cezası ödeninceye kadar bu tesise lisans da verilmiyor, geçici durdurma durumu da devam ediyor efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şimdi, söz almışken bir şey daha söyleyebilir miyiz kamu adına bir uyarı için?

Şimdi, biz şehirler arası çok yol alıyoruz ve şehirler arası yol alırken diyelim ki mazot 5 lira 2 kuruş, yolda bir bakıyoruz: “Şok, şok, şok, mazot 4.60” “Şok, şok, şok, mazot 4.70” Şimdi, bunların kâr oranları belli yani şehirler arası yollarda. Yüzde kaç kazanıyorlar? Yüzde 2-3 kâr marjları var değil mi istasyonların?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Yani yaptıkları kontrata göre değişiyor aslına bakarsanız efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, diyelim ki yüzde 3 olsun ama bir bakıyorsun, yüzde 8, yüzde 10 –yüzde 12, yüzde 15’e kadar gördüğüm oldu- aşağısına “Şok, şok, şok, mazot satıyorum.” diyor. Ya, siz EPDK olarak gerçekten ne yapıyorsunuz, bu “Şok, şok, şok.” diyenlere ne yapıyorsunuz? Şimdi, bakın, burada bu kâr marjları bu noktadaysa ve o istasyonlar iş yapamıyorsa belli ki başka bir şey var ki o fiyatlara mazot satıp haksız bir rekabet yaratıyorlar. Ya o istasyonlarla ilgili ciddi bir denetim yapmanız lazım. Yani nasıl oluyor bu işler? Ciddi bir vergi kaybı var burada, gerçekten Gelir İdaresi olarak, bu konuda bir şeyler yapmanız lazım, ciddi bir vergi kaybı var. O “Şok, şok, şok.” diyenlerle ilgili denetimleri ne boyutta yapıyorsunuz? Ciddi bir gelir kaybı var sonuç olarak bu alınan vergilerle ilgili. Bununla ilgili daha ciddi denetimlere ihtiyaç olduğunu düşünüyorum, yoksa burada birkaç kişiyi affetmek... Tabii ki orada kanunun çıkmasından önce eyvallah, affedilsin ama mesele piyasa iyi denetlensin, iyi regüle edilsin, bu çok önemli.

Sayın Bakanım, bunu size de söylemiş olayım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yanlış bir şeye “evet” diyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ben bu olayın ağırlığı ne zaman oldu, en son bu olay ne zaman oldu, tespit ettiniz, onu sormak istiyorum.

BAŞKAN – Hem Sayın Paylan’ın hem Sayın Ayhan’ın sorularının cevaplarını alalım.

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Anlayamadım efendim, çok özür dilerim.

BAŞKAN – En son bu kaçakçılık olayıyla ne zaman, nerede karşılaştınız?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – 100 olaydan diyelim ki 60’ı ne zaman oldu? Bu, geriye doğru gidiyor galiba da onun için soruyorum.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şöyle ifade edeyim efendim: 2013 yılında bir değişiklik bu kısıtlama getirildi, ondan bugüne 324 tane vaka var bu durumda olan. Bunun 91 tanesi hâlihazırda lisansı iptal edilmemiş şekilde duruyor, geri kalan kısımların lisansı iptal edilmiş durumda efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bölgesi belli mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – O konuda bir şey söylemek çok güç efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hangi iller?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Çoğunlukla Adana Pozantı ve güneydoğu diyebilirim efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan tutanaklara geçti çünkü gördüm, “Yanlış bir şeye ‘evet’ diyorsunuz.” dedi. Ben bir şeye evet demedim, sonuç olarak bir önerge var, altını da kim imzalamış? Mehmet Şükrü Erdiç, Adana Milletvekilimiz burada mı? Yok. Cemal Öztürk imza atmış. Demek ki “İktidar partisinin 2 milletvekili yanlış bir önerge vermiş.” dedi Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İlkeli değilsiniz, siz de biliyorsunuz bu önergeyi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, şunu söyleyeceğim: İktidar partisi milletvekilleri verdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz de biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şimdi “İlkeli değilsiniz.” diye de beni itham etti. Ben bir şeye evet demiş değilim, önergeyi siz getirdiniz. Dediniz ki: “Kanun çıkmadan önceki bir tarihle ilgili...”

BAŞKAN – Arkadaşlar, yani...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, Sayın Bakan aynen böyle söyledi. “İlkeli değilsiniz...”

BAŞKAN – Kayıtlarda var mı böyle bir şey arkadaşlar?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Dedi ama, dedi, sonuç olarak dedi, itham etti. “Yanlış bir şeye ‘evet’ diyorsunuz, ilkeli değilsiniz.” dedi. Demek ki Cemal Öztürk ve Mehmet Şükrü Erdiç ilkesizdir, bu anlam çıkar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, başka bir yere götürüp de başka bir şey çıkarmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, sizin partinizin milletvekillerinin verdiği önerge, “İlkesizsiniz.” dediniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, bu önemli.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz onun ne olduğunu biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan bunu izah etsin, bizi de ikna etsin sizin verdiğiniz önergenin yanlış olduğunu. İlkesiz olduğumuzu, yanlış bir şeye “evet” dediğimizi söyledi.

BAŞKAN – Arkadaşlar, kimsenin bir şeye “evet” dediği yok, herkes istediği şeyi burada önerebilir, bunu kabul edip etmemek de Komisyonun takdiridir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam da biz eğer yanlışmışsak bizi düzeltsin. Cemal Bey de yanlışmış olabilir.

BAŞKAN – Siz “evet” dersiniz diye Sayın Bakan size onu söylemiş olabilir ama önerge üzerinden böyle bir çıkarım yapamazsınız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, “İlkesizsiniz.” dedi, “Yanlış bir şeye ‘evet’ diyorsunuz.” dedi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nerede demişim, nerede yazıyor?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tutanakta yazıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mikrofona demedim...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onu çıkaramazsınız.

BAŞKAN – Sayın Bakan, tam tutanak dediğimiz hadise budur.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, önerge sahibi olarak bir açıklama yapmak istiyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “İlkesizsiniz.” dediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur mu öyle bir şey Allah aşkına?

BAŞKAN – Bunlar da giriyor efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle mi?

BAŞKAN – Tabii, bu son söyledikleriniz de...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, söz alıp konuştuğum zaman...

BAŞKAN – Yok, Sayın Bakanım, tam tutanak budur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, bakın, şimdi, biz bu konuyu konuşmaya başlayabiliriz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmayın ama lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başlayalım mı? O zaman farklı yerlere gider.

BAŞKAN – Sayın Bakan, müsaade ederseniz...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sataşmadan söz istedim.

Şimdi, Sayın Paylan, biz Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak önerge verebiliriz, bu bizim hakkımızdır yani iktidar partisinin önergelerinin hepsine de Hükûmetin katılma zorunluluğu da yok ya da Hükûmetten gelen tasarının maddelerine bizim de katılma zorunluluğumuz yok, nihayet bunu müzakere ediyoruz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Örnek var mı?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yalnız, tabii, Sayın Bakanım “Takdire bırakıyorum.” dedi, takdire bıraktığına göre kararı Komisyon verecektir.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, bir kere, kayıtlara geçsin diye söylüyorum, “Örnek var mı?” diye sordu Sayın Durmaz, o da orada kayda geçti. Mesela bir önceki ekim ayında yapmış olduğumuz torba yasa 133 madde olarak gelmiştir, 21 maddesi Komisyonumuz tarafından tasarı metninden çıkartılmıştır.

Evet, bu da kayıtlara girsin diye söyledim.

Sayın Bakanın takdire bıraktığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde olarak ihdas olunmuştur.

Müteakip önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı “Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı”na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

“MADDE - 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

‘EK MADDE 1 - (I) Genel Müdürlük mülkiyetinde bulunan ihtiyaç fazlası taşınmazlardan 4046 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde satışı gerçekleştirilmek üzere Genel Müdürlük tarafından Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilenler, Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınarak özelleştirilir. Satış bedelinden Özelleştirme idaresi Başkanlığı tarafından yapılan giderler düşüldükten sonra kalan tutar Genel Müdürlük hesaplarına aktarılır.’”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

Ulaştırma Bakanlığından bir açıklama alalım.

BAŞKAN – İbrahim Bey olmadığı için Ulaştırma Bakanlığı yapsın açıklamayı.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ÖZKAN POYRAZ – Sayın Başkanım, sayın üyeler; bildiğiniz gibi Karayolları 1950’de genel bütçeli bir idare olarak kuruldu, 2010 yılında özel bütçeli bir idare olarak devam ediyor hayatına. Şehirlerde makine parkuru olarak kullandığımız, ariyet ocağı gibi kullandığımız yerler var. Bunlar şehirlerin içerisinde kalmış durumdalar, ihtiyaç fazlası, dolayısıyla hem Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından da bugün özelleştirilebiliyor aslında fakat problemimiz orada şu: İmar mevzuatına göre imar yetkimiz olmadığı için bunları değerlendirerek satamıyoruz. Dolayısıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığı aracılığıyla satmak istiyoruz. Bu durumda onların imar yapma yetkisi var. Araziler daha değerlendirilmiş olacak ve o şekilde satılmış olacak. Aslında bugün için de Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

aracılığıyla bunları özelleştirebiliriz. Fakat özelleştirme sonucunda elde ettiğimiz gelirler Karayolları Genel Müdürlüğü özel bütçeli bir idare olduğu için genel bütçeye gelir kaydedilmiş oluyor ve dolayısıyla bunları Karayolları yatırımlarında kullanmamış oluyoruz. Yani bu önergeyle aslında iki tane fayda elde etmiş olacağız. Birincisi hem imarla arazileri geliştireceğiz, daha değerli hâle getirip satışları sonrasında daha yüksek gelir elde etmiş olacağız hem de geliri Karayolları Genel Müdürlüğünün yatırımlarında kullanabileceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bunların hâlihazırda bir tespit edilmiş, yapılmış bir çalışması var mı? Varsa bunların böyle tabii satmaktan öteye o kentte yaşayan kentlilere sorup park alanı, yeşil alan olacak durumda olanları böyle bir değişikliğe ait bir çalışma düzenlemeye konabilir mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Özkan Bey, bütün soruların hepsini alayım da ondan sonra siz cevap verin.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi gerçek anlamıyla bu değişikliğin yapılma nedeninin gelirlerin direkt olarak Karayollarına aktarılması şeklindeki düzenlemeyse buna gerek yok çünkü her hâlükârda böyle de olmuş olsa onun bütçeyle ilişkilendirilerek sizin hesabınıza aktarılması gerekiyor zaten. Bütçeyle ilişkilendirilmeden bunun yapılması mümkün değil. Dolayısıyla yılı içerisinde yapılan bütün özelleştirmelerin hepsini bütçe üzerinden size aktarabilirler. Herhangi bir sorun da olmaz ve Anayasa’ya da uygun, 5018’e de uygun bir şey olur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sonra kendileri kullanmak istiyorlar, onun için yapıyorlar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte hesaplarına o şekilde aktarılır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aktaramayız tabii.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aktarılırsınız, bütçeyle aktarılır işte bir yıl önce.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanım, Özelleştirme Fonu ihtiyaç fazlası tutar Hazine Müsteşarlığına aktarıldığında genel bütçenin (B) işaretli cetveline kaydediyoruz. Özel olarak Özelleştirme Fonu’nda gelir olarak oluşan bir geliri bir kuruma özgülememişsem Karayolları Genel Müdürlüğüne o nakdi veremem.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “Bütçeye bu şekilde yapılan özelleştirmeler nedeniyle Özelleştirme İdaresinden giderlerini düştükten sonra aktarılan miktar...”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütçe kanunu mu?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet.

“...aktarılan miktar Karayolları özel bütçesine aktarılır.” diyeceğiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütçe kanununa mı?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama o zaman Anayasa’ya aykırı. Yani normalde...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İlişkilendirildiği zaman Anayasa’ya aykırı değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama ana bir kuralı bütçe kanununa bir madde koyarak değiştiriyorsunuz. Yani normalde gidip özelleştirme kanununda onu yapmanız lazım çünkü Özelleştirme Fon gelirleri ana kanunda düzenlenmiş, ihtiyaç fazlası kısmın bütçeye, hazineye aktarılacağı ana kanunda söylenmiş. Dolayısıyla ben şimdi ona ayrık bir hüküm getirmek istiyorsam bütçe kanununa yazarsam ana hükmün esasını bütçe kanunuyla değiştirmiş oluyorum. Anayasa Mahkemesi bütün kararlarında bunu...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tam olarak onu demedim ama doğru olanı odur gibi geldi. Açık söylemek gerekirse bunda da pek büyük bir sakınca olduğunu düşünmüyorum. Sadece şu var: Bu kara yollarının kıyısında olan yerler genellikle “kara yolları bilmem ne alanı içerisinde...” diye, zaten imar durumu falan verilmeyen yerler. Özelleştirme İdaresi hemen yolun kenarına kalkıp da özel imarlar filan nasıl verecek?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Her yerde öyle şey değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Açıklama yapsınlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Bilgi alacağız.

Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, kurum temsilcisi arkadaşımız Özelleştirme İdaresinin plan yapma yetkisi nedeniyle bu işi yaptıklarını söyledi. Doğru bir iş değil. TOKİ’ye yaptırsa bir derece kabul ederim. Bunu Özelleştirme İdaresinin bu yetkisi var diye... Yani yarın TOKİ tıkanca siz “Ben TOKİ’ye eyvallah etmem, kendim yaparım. Ne varsa getirin Maliye Bakanlığına, bana bağlı Özelleştirme.” dersiniz. Yanlış mıym? TOKİ’nin de bu yetkisi var. Şimdi İller Bankası da aldı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – TOKİ’ye bir taşınmazı verip plan yaptırıp geri alamaz ki.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Niye? TOKİ niye alamaz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır. Bir dakika... TOKİ ancak kendi uhdesindeki taşınmazlar için planlama yetkisi kullanabilir.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Canım ediyor, Emlak Gayrimenkulle özel sektörün arazilerini bile yapıyor, bunlarinkini mi yapmayacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok öyle değil o. Emlak Gayrimenkul iştiraki...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – TOKİ de yapıyor canım. TOKİ de ihale çıkıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Bir kamu idaresine ait olan bir taşınmazı kendi uhdesine alıp plan yaptıktan sonra o kamu idaresine geri veremez.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teslim almadan da onun üstündeyken yaparlar vallahi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapabilir mi TOKİ? Yapamaz, yapamaz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yapar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Bakın, yılların Millî Emlakçisi “Yapamaz.” diyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani aynı iş, daha fazla para kazandırır özelleştirmeden.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir sefer, bakın, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; az önce Komisyonumuzun 2 üyesinin verdiği önergeyle ilgili Sayın Bakanın söylediği ifadeler tutanaklara geçti, bunu bilin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çıkarın onu. Ben öyle demedim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, olmaz, çıkmaz.

Şöyle bir durum var: Bakın “Yanlış bir iş yapıyorsunuz.” dediği bir madde Komisyondan geçti. Tebrik ediyorum sizleri, onu söyleyeyim. Çünkü ilk kez Hükümetin karşı olduğu bir şeyi Komisyonumuz geçirmiş oldu. İlk kez ama yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Takdire bıraktım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır. Ama “İlkesiz ve yanlış bir iş yapıyorsunuz.” dediği bir şeyi Komisyon geçirmiş oldu.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – İçinden geçeni yüksek sesle söyledi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, içinden geçenleri.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Size karşı dedim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, önergeyi verene söylüyorsunuz. Önergeyi ben yazmadım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tutanaklara geçecek şekilde söylemedim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önergeyi ben yazmadım, önergeyi Cemal ağabey yazdı ve bir vekilimiz daha yazdı, onlara söylemiş oldunuz. Ben şunu söyleyeceğim: Bakın, bu madde çok daha kötü bir şekilde gelmişti, biz onu iyileştirdik, biliyorsunuz. Çünkü “Nasıl olsa geçecek.” dediler. Dedik ki, en azından şu kanunun yürürlüğe giriş tarihine kadar olsun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, baskı yapmayın lütfen stenograflara. Neyse geçti.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben bundan önceki başka konularda...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şimdi yalnız talihsizlik olarak görüyorum bunu. Özellikle iktidar partisi vekillerine “ilkesiz” demiş olması -bir iktidar partisi bakanının- ilginç oldu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, şunu söyleyeyim, maddeyle ilgili konuşayım ben.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklama yapayım ki bağlamı kopmasın.

Şimdi, tutanaklara geçsin diye özellikle söyleyeyim. Biraz önceki bir önceki madde görüşülürken Sayın Paylan’a -tutanaklara geçtiğini bilerek söylemiş değilim ama- buradaki mesafeyi dikkate alarak iki kelime ettim. Bu kelimenin tabii ki bir bağlamı ve geçmişi var. Burada yıllardır Komisyonda değişik meselelerle ilgili farklı farklı görüşler ifade ediyoruz. Önceki meselelerdeki tutumunu dinlemiş, bilmiş, o konulardaki sözlerini dinlemiş birisi olarak o tutarlılığını bir noktada sorgularcasına kendisine dönük olarak --önerge verenlere dönük olarak değil- iki kelime ifade ettim. Bu kelimenin doğruluğunu, yanlışlığını tartışabilir. Bunun, yani bu önergedeki tutumunun önceki tutumlarından farklı olmadığını ifade edebilir. Buna saygı duyarım ama buradaki benim ifademi alıp da hiçbir ilgisi olmadığı hâlde sayın

vekillerimize yöneltmiş gibi, bir bağlamından kopararak sizinle olan konuşmamı alıp başkalarına eğer ilişkilendirmeye çalışırsanız Sayın Paylan, o zaman deminki kelimelerimin yanına bir şey daha söylerim. Lütfen polemik yapmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Polemik yapmıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Madde üzerinde konuşmadım efendim.

BAŞKAN – Başka şey konuşmaktan esasa gelmiyorsunuz.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya ne yapayım ama Sayın Bakan sürekli laf atıyor. Ben açıkça söyleyeyim. Bizim muhalefet görevimiz, öncelikle ilkelerimiz doğrultusunda geri çektiirmek, beceremiyorsak Sayın Bakan, iyileştirmeye çalışıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, şimdi detaylara girmeyelim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Haklısınız, detaylara girmeyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok örnekler veririm.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, örnekleri ben de elli tane veririm. Biz muhalefet olarak...

BAŞKAN – Arkadaşlar, yeterince yorgunum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Biz muhalefet olarak bazı şeyleri durdurmaya çalışıyoruz, bazı şeyleri de iyileştirmeye çalışıyoruz çünkü nasıl olsa geçiriyoruz, gücümüz var diyorsunuz. Biz sonuç olarak Cemal Bey'in verdiği önerge üzerinde nasıl olsa geçireceksiniz diye iyileştirmeye çalışıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın vekilimin bütün konuşmaları kendi içinde tutarlıdır, ilkelidir, prensiplidir. Kendisine ben her zaman saygı duyuyorum, bütün vekillerimize saygı duyuyorum, size de saygı duyuyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sadece bir mukayese yaptım, o kadar. Bunu da...

BAŞKAN – Ya lütfen, bana da saygı duyun da şu tartışmayı uzatmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Talihsiz bir mukayeseydi.

BAŞKAN – Evet, Sayın Paylan, hâlâ oradasınız ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama Bakan Bey orada.

BAŞKAN – Ya esasa bir gel.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O oradan çıksın. Tamam söyleyeyim.

Sayın Bakanım, geçen gün gene bir maddeyle ilgili bunu konuşmuştuk. Şimdi, çok kuruma imar yetkisi verilmesi şehirlerimizi mahvetti ve bununla ilgili regülasyonu da tutturamıyoruz. Bakın, inşaat sektöründe ciddi bir kriz var. Sebebi ne biliyor musunuz? Arz fazlası. Bir anda inanılmaz bir arz fazlalaşması var çünkü çok kurum imar yetkisi veriyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi örneğini verdim. Şu anda inanılmaz bir arz fazlası var çünkü regüle eden bir kurum yok. Bakın, merkezî bir akıl “Ya, şu kadar konut ihtiyacı var İstanbul’un, şu kadar imar vermemiz lazım.” deyip durduramıyor. Hâlbuki bunu yerel yönetimin yapması lazım, regülasyonu. Ama bu yapılmadığı için, bakın, sektör

ciddi bir krizde. Siz daha da körüklüyorsunuz, bakın, diyorsunuz ki: “Karayollarının da mülklerine Özelleştirme İdaresi imar çıkarsın.” Ya, niye bu kadar bunları körüklüyorsunuz? İnşaat sektörü zaten kriz içinde. Bırakın, regüle edelim yani yerel akıl regüle etsin, yetkiler orada oluşsun.

MİKAİL ARSLAN (Kırşehir) – Bu doğru bir şey.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu doğru bir şey ama Sayın Vekilim, bakın, inanın, bunu körükledikçe sektör daha da büyük krize girecek. Bu kadar çok imarın kontrol edilmediği, regüle edilmediği bir sistemde belki iki yıl sonra da açıklar olacak çünkü yatırımlar bir anda durdu ama şu anda arz fazlası var ve sektör kriz içinde.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, anlaşılmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani, bu anlamda benim önerim, bütün imar yetkilerinin, bir merkezi aklın -Hükûmete söylüyorum bunu tabii ki- regüle edeceği bir sistem kuralım beraberce.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, çok kısa bir derleme yapacaksanız alayım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben, Sayın Paylan’ın yapmış olduğu değerlendirmeleri ve önerileri doğru bulduğumu söyleyeyim. Çok, tabii, parçalı bir planlama yapısı planlama yapma yetkisini şey yapıyor. Buradaki esas amaç, bence, Karayolları Genel Müdürlüğü’nün bir satış birimi yok, tecrübesi yok. Özelleştirme İdaresi de kamuda gerçekten bu işi tecrübe itibarıyla en iyi yapan kurum. Aslında Özelleştirme İdaresi şu mesajı veriyor bize: “Ya, benim elimde taşınmazlar var. Bunlar ekonomiye kazandırılabilir ama Maliyeye gitmesin gelir; bu, Karayollarına gelsin, Karayolları yatırımlarında kullanayım.” diyor. İşin özü budur.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte, Sayın Bakanım, bürokrat arkadaşımız güzel izah etti. Tek Hazine Hesabı’yla ilgili benim söylemek istediğim de buydu işte. Bütçeler farklı. Bunun mantığı, mantalitesi bu. Bunu yıpratmamamız, bunu yok etmememiz, buna hasar vermememiz gerekirdi. Nakit yönetimi de bunun en önemli konularından bir tanesiydi, onu yok ettik. Onu söylemek istemiştin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, sisteme dönük eleştirilerden bir tanesini söylediniz. Kurumların elindeki yetkisini alıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, alıyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bu önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mütekip önerge bir önce oylamış olduğumuz yeni madde ihdasıyla bağlantılıdır, geçici madde. Okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas sayılı Kanun Tasarısı’na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

“MADDE- 6001 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Genel Müdürlük mülkiyetinde iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte özelleştirme kapsam ve programında olan ve özelleştirme işlemleri devam eden taşınmazların satışından elde edilecek gelirlerden Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan giderler düşüldükten sonra kalan tutar Genel Müdürlük hesaplarına aktarılır.””

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neyle ilgili bu?

BAŞKAN – Bu mevcut özelleştirme kapsamında Özelleştirme İdaresine devredilenleri de bu kapsam içerisinde derlemek üzere.

Evet, Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas sayılı Kanun Tasarısı’na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

MADDE - 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin on birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun kapsamında organize toptan elektrik piyasalarında ve bu maddenin 8 inci fıkrası kapsamında EPIAŞ’ın faaliyet alanına dahil edilen doğalgaz dahil diğer enerji piyasaları işlemleri ve emisyon ticareti hususunda EPIAŞ ve/veya iştirakleri bünyesinde yapılan işlemlere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisnadır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz.

Enerji Bakanlığından bir kısa açıklama alalım.

BAŞKAN – Evet, lütfen.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – 6446 sayılı Kanun’da elektrik alanıyla ilgili böyle bir düzenlememiz var zaten. Aynı hususu doğal gaz piyasası için de öngörmüş olduk bu şekilde efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hangi hususu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Damga vergisi ve harçtan muafiyetten bahsediyoruz.

BAŞKAN – Şeydeki alanı yani işlem alanı genişliyor doğal gaz da buraya konulduğu için.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – EPIAŞ’ın birtakım kontratları oluyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hangi işlemlerle ilgili damga vergisi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bütün sözleşmesel ilişkiler ve diğer hukuki işlemler efendim, damga vergisi ve harçtan muaf oluyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neden bunu yapıyoruz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşımız bir açıklasın.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şimdi, efendim, bu konuyla ilgili, elektrik piyasasında, dedim ya, zaten böyle bir durum söz konusuydu. Devamlı surette bu tür bürokrasi tipi işlemlerden de varest e olmak ve piyasayı biraz daha bu konuda rahatlatmak adına düşünülmüş bir hüküm.

BAŞKAN – Yani, elektrik piyasalarında zaten bu sözleşmeleri yaparken hâlihazırda damga vergisinden istisnalar. Şimdi, doğal gaz EPİAŞ'ın bünyesine yeni katıldı yani bir faaliyet alanı genişledi, o yüzden de elektrikteki bu muafiyeti aynı şekilde doğal gazda da almış oluyorlar.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Daha katılmadı efendim aslında, eylül ayı itibarıyla doğal gaz piyasasının faaliyeti de başlayacak. Onun bir hazırlık aşaması bu da.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne kadarlık bir gelir kaybı olacak bununla ilgili?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şu anda katılmadığı için onu ölçmek mümkün değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Daha önceki sözleşmelerden bilirsiniz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Elektrikli ilgili, açıkçası bir hazırlık yapmadık, o konuyla ilgili. Ama doğal gaz piyasası yeni gireceği için bu konuyla ilgili bir... Birbiryle çok bağlantılı değil yani kıyaslanamaz diye düşündük açıkçası.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Cora.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, tasarının 75'inci maddesi görüşmelerinde Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Özel Kalem Müdürünün çaycısının yönetim kurulu üyesi olduğ uyla ilgili açıklamasının gerçeği yansıtmadığına ilişkin açıklaması

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzda maddelerin müzakeresi devam ederken Cumhuriyet Halk Partisi Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen Komisyonumuzda müzakerelere katılım sürecinde Enerji Bakanlığıyla alakalı bir maddede kendi ifadesiyle, arabesk bir tabirle EÜAŞ Yönetim Kurulu üyelerinden birisinin Enerji Bakanlığı Özel Kalem Müdürünün çaycısı olduğunu ifade etmiştir. Esasında bunun, internette yapılacak küçük bir araştırmayla EÜAŞ'ın resmî internet sitesinden de doğrusu tespit edilebilirdi. EÜAŞ'ın Yönetim Kurulu üyeleri Ertuğrul Altın Bakanlık Müşaviri, Necati Yamaç Müsteş ar Yardımcısı, Alparslan Bayraktar Müsteş ar Yardımcısı, Tahsin Yazar Bakanlık Müşaviri, Nevzat Şatıroğlu EÜAŞ Genel Müdürü, Emin Sadık Aydın Kalkınma Bakanlığı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü, Osman Sağlam Bakanlar Kurulu Genel Sekreteri. Dolayısıyla bu ifadenin gerçeği yansıtmadığını ifade etmek istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Cora, keşke bu düzeltmeyi Sayın Pekşen buradayken yapsaydınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Efendim, tutanakları çıkardıktan sonra...

BAŞKAN – Ama bakın, yepyeni bir tartışmaya yol açıyorsunuz şimdi.

SALİH CORA (Trabzon) – Yeni bir tartışma değil.

BAŞKAN – Biz geri dönelim bu saatte. Saat 19.30, sabah dokuzdan beri toplantı yapıyoruz, şimdi böyle bir tartışmaya giriyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Değerli Başkanım, yeni bir tartışma değil, onun ifadesini düzeltmiş olduk.

BAŞKAN – E, olacak. Şimdi, yani, cevap da verecekler “O öyledir, bu böyledir.” diye.

SALİH CORA (Trabzon) – Tutanaklara geçtiği için bunların da tutanağa geçmesi için beyanda bulunduk.

BAŞKAN – İyi yaptınız, iyi yaptınız da zamanında yapsaydınız keşke diyorum Sayın Cora ben. Sayın Temizel, buyurun lütfen.

2.- İzmir Milletvekili Zekerîya Temizel’in, Trabzon Milletvekili Salih Cora’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında tartışılacak bir konu yok Sayın Başkan. Sayın Pekşen yurt dışında kurulan, Jersey Adaları’nda kurulan şirketin yönetim kuruluyla ilgili bunu sordu. Daha sonradan ilgili arkadaşlar gelip böyle bir olayın olmadığını, bunun araştırıldığında da çok net olarak görüleceğini bizzat bana söylediler. Ben de Sayın Pekşen’e ileteceğim. O da gereken teyitlerini yaptıktan sonra... Zaten “Bu, bu mudur? Böyle bir şey var mıdır?” diye sordu. Böyle bir şeyin olmadığı söz konusuysa zaten ortaya çıkmış olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/914) (Devam)

BAŞKAN – Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas sayılı Kanun Tasarısı’na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Şükrü Erdiñç

Adana

MADDE () - 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (e) bendi eklenmiştir:

“(e) Bakanlığın görüşü alınarak Kurulun belirleyeceği limitler ile usul ve esaslar çerçevesinde elektrik depolama ve talep tarafı katılımı kapsamında gerçekleştirilen piyasa faaliyetleri”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

Enerji Bakanlığından bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Alalım lütfen.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, 6446 sayılı Kanun’da daha önceden olmayan depolama ve talep tarafı katılımıyla ilgili lisanssız anlamında, lisans almasına gerek kalmaksızın faaliyette bulunacak şirketlerin böyle bir hüküm getirerek piyasadaki arz ve talep dengesini sağlamaya çalışacağıız bu hükümle efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Anlamadım efendim.

BAŞKAN – Bir daha anlatır mısınız?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, konu aslında biraz da teknik aslına bakarsanız, daire başkanını da burada.

BAŞKAN – Onun için bize öyle anlatın, daire başkanınız da anlatabilir.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – İsterseniz davet edelim.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ - Efendim, 6446 sayılı Kanun'da iki çeşit de faaliyet vardır, biri lisanslanabilecek faaliyetler, biri de lisanssız faaliyetler. Elektrik depolama ve talep tarafı katılımı hiç birinde ismen zikredilmemiştir ancak gelişen teknolojiyle arz talep dengesini sağlayabilmek için arzın olmayacağı, olamayacağı durumlarda talebi kısma yöntemi olan talep tarafı katılımını aktif hâle getirebilmek ve depolama sistemini de özellikle üretim santralleri ve şebeke frekans dengelemelerinde depolamayı da bir piyasa faaliyeti olarak sisteme katabilmek için böyle bir madde ekledik.

Ancak niye lisans değil de lisanssız kapsamında değerlendirdiğimiz konusunu da açıklayayım isterseniz. Şimdi, depolama da, talep tarafı da katılımı tüketicinin de içinde olabileceği bir şey, sayaçtan sonraki kısımda olabilecek bir şey. Bunu bir lisansa bağlamamız ilerideki gelişmelerde biraz sıkıntıya girebilirdi. Mesela bu, geçen torba yasanın içerisinde de vardı, 10 kilovat çatılar için belki tüketiciler kendileri bir depolama tesisi kurabilir, bunu lisanslamak biraz sıkıntı yaratabilirdi onun için 14 lisanssız kısmına girdi.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Pratik bir örnek verin, depolamayı anlatın.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ – Depolama için pratik bir örnek vereyim efendim.

BAŞKAN – Depolamayı nasıl yapıyorsunuz? Elektrikte depolama var mı?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ – Var efendim, büyük güçlerde var. Özellikle şebeke frekansını dengeleyebilmek için TEİAŞ sisteminde herhangi bir üreticiye veya ticaretçiye bağlı olmadan, amiyane tabirle tırın arkasına, dorsesine yüklenmiş 15 megavat, 10 megavatlık sistemlerle siz şebeke işletmecisinin ihtiyaç duyduğu bir yere bunu bağlayabiliyorsunuz. Frekans dengesizliği veya gerilim düşümü esnasında sisteme ilave bir kaynak sağlamış oluyorsunuz bunu da -bunlar portatif de olabileceği için- lisansa bağlamak biraz gelişimi engelleyecekti.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Seyyar dizel jeneratör mü kullanıyorsunuz?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ – Efendim, dizel jeneratör değil, depolama sistemi, batarya, pil, akü gibi düşünün.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Geçenlerde enerji depolamayla ilgili ciddi bir dosya gördüm ve bu teknoloji gelişiyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne kadarlık var bizim depolama tesisimiz?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ – Şu anda depolama sistemi yok efendim Türkiye’de.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Dünyada bununla ilgili ciddi gelişmeler var ve depolama meselesi artık gelişen bir teknoloji hatta belki de bu kuşağın en önemli şeyi olacak. Şu telefonlarımızın bile ne kadar sürdüğü, bütün bu teknoloji pili depolama, enerji depolama meselesi de gelişiyor. Yalnız burada anlamadığım, tüketiciye diyorsunuz, bu üreticilerin lisanssız olarak bu yatırımları yapmasına cevaz veriyor mu bu madde?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ – Veriyor efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ha, veriyorsa şu var, yani bu önemli bir madde yani bunun torbanın içinde görüşülmesi yeterli mi bilmiyorum çünkü bazı santraller biliyorsunuz belli saatlerde toprağa veriyorlar hatta enerjilerini yani sisteme veremedikleri için. Bu anlamda önemli bir madde, bilmiyorum, böyle torbanın içerisinde görüşülmesi ne kadar uygun? Bunların lisanssız olması, belki regüle edilememesi, bu kadar serbest bırakılması ileride sorunlara yol açabilir mi Sayın Bakan? Yani çünkü bu sefer de bu anlamda ciddi bir akım olabilir böyle yatırımlara.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Lisanssız olması regüle edilmeyeceği anlamına gelmez.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ – Kesinlikle.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ama lisanssız olması izinsiz olarak yapabilmesi, bu yatırımı yapabilmesi anlamına gelir.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Lisans prosedürüne tabi değil sadece.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ha, yani izne tabi midir gene?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Lisans prosedürüne tabi değil ama biz bunu EPDK olarak ikincil düzenlemelerle meseleyi düzenleyeceğiz, regülasyona tabi olacaktır.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Hayır, şöyle yani lisansı vermesinin önünde bir engel yok, kolaylaştıralım lisans vermeyi ama “lisanssız” demek doğru değil Sayın Bakan yani o zaman regüle de edemezsiniz ileride bu maddeyi.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – 6446 sayılı Kanun’da lisanssız faaliyetler sayılmış. Orada aslına bakarsanız mantık olarak lisanssız saymazsınız. O noktada hukuksal tabir “lisanssız” diye geçtiği için bu şekilde onu dâhil ettik.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ama yanlış demek ki, onu da değiştirmek lazım. Yanlış anlaşılıyor bu maddede yani.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şu önemli aslına bakarsanız: Lisanssız olmuş olması regülasyona tabi olmadığı anlamına gelmiyor. Biz bunu regüle ediyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Hangi yasayla?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – 6446’yla gene efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) - 6446’yla.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Tabii, tabii.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Lisans almadan o faaliyeti yapabilirsiniz, faaliyetin yapılma şekli. Yürütülmesi gene kurallara tabidir.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ - Efendim 6446 sayılı Kanunu’nun 14’üncü maddesi, bu ekleme yaptığımız maddenin 4’üncü fıkrası bu kapsamda yapılacak şeyler için usul ve esasın kurum tarafından verileceğini ifade ediyor. Zaten sizin söylediğiniz gibi biz hem üretim tesislerinin depolamayı nasıl yapabileceğini hem dışarıdan herhangi bir tüketicinin nasıl yapabileceğini veyahut da herhangi bir girişimcinin şebeke işletmesine nasıl bu hizmeti verebileceğini kurallara bağlamak zorundayız zaten. Bunların hepsinde alt düzenleme yapacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Sayın Bakanım, çok önemli bir madde biliyor musunuz yani böyle bir torbayla değil keşke ilgili komisyonda görüşülseydi bu.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ - Aslında, efendim, kanun maddesi olarak bunu büyütemeyiz içerisinde, ikincil mevzuatla bunun daha teknik ve detayına inmemiz gerekeceğini düşündüğümüz için yaptık bunu.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Doğru.

Yani enerjinin yoğun tüketildiği saatlerde mesela piller devreye geçecek, gece çalışacak tekrar piller dolacak yani bu önemli bir teknoloji.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben arkadaşlardan biraz dinledim yani bu konuda ilgili kurumun anladığım kadarıyla çalışmaları olmuş geçmişten bu yana. Bu anlamda bu madde önerisine konuştuğum için katılacağımı söyledim ama daha detaylı bir düzenlemeyi yasa metnine taşımak imkânı olmadığını söylediler.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Yani evet efendim, o konuda kurula yetki vermek zaten kanunun orijinal metninde kurula bu konularda yetki verilmiş lisansla ilgili, biz bunu, lisanssız dercederek bunu zaten gerçekleştirmiş olacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ama bakın mesele şu: Diyelim ki lisansla ilgili bir bedel alınması gerekebilir ve siz alamazsınız. Bu yasada bu yok çünkü. Yani diyelim ki şu kadarlık yatırım yapacaksın karşılığında şunu vereceksin, şunu ödemen lazım gibi şimdilik teşvik ettiğiniz bir şey belki ama bu anlamda bir yetki de belki alınması ihtiyacı doğabilir, lisans vermek için, almak için, bilmiyorum ki... Ücretsiz yapmış olacaksınız bu durumda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, Sayın Başkanım...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Çalışmışlar mıdır?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun söz sizin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, katılıyoruz önergeye.

BAŞKAN – Önergeye katılıyorsunuz ama daha söz talepleri bitmedi.

Evet, buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şeyi soracaktım: Bu elektrikli araçlarda bir depolama tesisinden mi şarj yapılıyor, yoksa şebekeye bağlanarak mı şarj yapılıyor? Dolayısıyla bu maddeyle bir bağlantısı var mıdır konunun?

BAŞKAN – Bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

Buyurun.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ - Efendim, elektrik araçların depolaması olmasının bu maddeyle pek bir alakası yok, aynı bataryalar gibi veya telefonlar gibi elektrikli araçlar da. Elektrikli araçların sadece bir şarj istasyonları var. Aynı bu telefonları şarj ettiğimiz şeyler gibi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O depolama tesisinden şarj edilmiyor mu?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ - Yok, normal şebekeden de şarj edilebilir bir tane şarj istasyonu var. Şu anda Türkiye’de de yaklaşık 400 tane olduğunu biliyorum, 400 civarında bir şarj istasyonu var. Normal şebekede bağlı bunlar. Elektrikli arabanızın prizine takılıyorsunuz, oradan şarj ediyorsunuz. Depolama olmasının çok bir özelliği yok. Sadece arabanın bataryası var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İhaleye çıkmanız gerekecek mi?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRE BAŞKANI HACI ALİ ULUTAŞ - Depolama için talep tarafı katılım için Sayın Bakanımızın söylediği gibi bizim yaklaşık yedi sekiz aydır bir çalışmamız var. Talep tarafı katılımı için ihaleye çıkılma ihtimali var ama bunu tabii daha olgunlaştırmamız gerekiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, bu önergeye katılıyor muydunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tekraren katılıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

“MADDE- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Birinci fıkrada belirtilen tarihe kadar uygulanmak üzere, önlisans sahibi tüzel kişilerin, önlisansın geçerlilik süresi içerisinde bu önlisans kapsamında kuracağı üretim tesisleriyle ilgili yaptıkları işlemler harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir açıklama alalım lütfen.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, şöyle: 6446 sayılı Kanun'un aynı maddesinde lisans süreciyle ilgili bir istisnamız var. Bu istisnayı biraz daha genişleterek ön lisansı da bu işe dâhil ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emin Haluk Ayhan

Mustafa Kalaycı

Denizli

Konya

MADDE- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ek Madde 44- Sivil savunma uzmanı unvanlı kadrolarda görev yapanlara 152 nci madde uyarınca ödenecek zam ve tazminatlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesine göre ödenecek ek ödemenin belirlenmesinde, aynı kurumda genel idare hizmetleri sınıfında yer alan ‘şube müdürü’ kadro unvanı için dereceleri itibariyle öngörülmüş olan zam puanları, özel hizmet tazminatı ve ek ödeme oranları esas alınır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, bu önerge ve bundan sonraki önergelerle ilgili olarak eğer Komisyonumuz uygun görürse genel nitelikte çalışmalarda değerlendirmek daha doğru olur diye takdirlerinize sunuyorum.

Bu nedenle önergeyi olumlu değerlendiremiyorum.

BAŞKAN – Yani katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyorum.

BAŞKAN – Tamam.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca çıkarılan Sivil Savunma Uzmanlarının İdari Statüsü, Çalışma Usul ve Esasları ile Eğitimleri Hakkındaki Yönetmelik’te kamu kurum ve kuruluşlarının sivil savunma, seferberlik ve savaş hâli hizmetleri ile afet ve acil durum hizmetlerinin koordinasyonunun kurum ve kuruluşların merkez teşkilatlarında idari ve mali işler, destek hizmetleri veya bu amaçla kurulmuş hizmet birimleri bünyesinde birim yöneticisince, taşra teşkilatlarında ise teşkilatın üst yöneticisine doğrudan bağlı olarak sivil savunma uzmanlarınca yürütüleceği belirtilirken sivil savunma uzmanlarının kurumlarında şube müdürü görev, yetki ve sorumluluğuna sahip olduğu ifade edilmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan sivil savunma uzmanlarının özlük haklarının görev ve sorumluluklarıyla örtüşmemesi, kadrolarının görev yaptıkları idarelere devredildiği 2009 yılından bu yana sivil savunma uzmanları için sorun oluşturmaktadır.

Önergeyle kurumlarında şube müdürü görev, yetki ve sorumluluğuna sahip olan sivil savunma uzmanı unvanlı personelin özlük haklarının da şube müdürü özlük hakları ile eşit hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Hakkında Kanun Tasarısı’na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emin Haluk Ayhan

Denizli

MADDE 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun eki IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin; 5 numaralı satırının (f) bendinde yer alan “Bakanlık il müdürleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve ek göstergesi 3600 ve üzerinde olan il müdürleri” ibaresi ile 9 numaralı satırının (b) bendinde yer alan “Bakanlık il müdürleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve ek göstergesi 3600 ve üzerinde olan il müdürleri” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, biraz önce ifade ettiğim gerekçelerle önergeye katılamıyorum.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Taşra teşkilatlarında görev yapan ve 3600 ek göstergesi olan il müdürlerinin tamamı -Çevre ve Şehircilik, Sağlık, Gıda Tarım ve Hayvancılık, Millî Eğitim gibi- il idaresi kurulu üyeleri olmalarından dolayı 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri gereği makam ve temsil tazminatı almaktadır. Ancak 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Kaldırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerince kapatılan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü il müdürleri il idaresi kurulu üyesi olmadıkları için makam ve temsil tazminatından yararlanamamaktadır. Hâlihazırda kurumun kapatılmasıyla birlikte büyükşehir belediyeleri ve il özel idarelerinde görev yapan ya da emekliliğe ayrılmış bulunan il müdürlerinin makam ve temsil tazminatı yönüyle mağdur edildikleri değerlendirilmektedir. Bu mağduriyetin giderilebilmesi için anılan il müdürlüğü makamı yerine, makam tarif edilmek suretiyle 657 sayılı Kanun’un ilgili tablolarına eklenmek suretiyle bu haklardan faydalanması sağlanmaktadır. Böylece, benzer görevleri yapan il müdürleri arasında mali ve sosyal haklar yönünden meydana gelen farklılıkları gidermek için anılan haklardan yararlanma yönüyle tek istisnası olan Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde il Müdürü olarak görev yapanların da bu haklardan faydalanmaları sağlanacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oya sunmadan önce buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, aslında bu önerge tam bir mağduriyet hikâyesi. Bir örneği de yok, bundan sonra da olmayacak. İl müdürlerinin hepsi gerçekten de -gerekçesinde belirtildiği gibi- 3600 göstergeden yararlanabiliyorlar, bir tek istisnası var. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü kaldırıldı, kaldırılınca ondan sonraki uygulamalardan bunlar yararlanamadılar. Aynı insanlar benzer görevleri yapıyorlar, sayıları da -kıyamet kopsa- pek kalmamıştır şimdiye kadar, ölmüşlerdir zaten...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – İl müdürleri içinde ek göstergesi 3000 olan var şu anda.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte bunlar o göstergeyi alamayanlar. Alıyorlarsa sorun yok zaten ama alamıyorlarsa bunlar -kıyamet kopsa- gerçekten 40-50 tanedir.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – O zaman ben de şunu diyeyim: Şu anda mevcutta kamuda ek göstergeleri 3000 olan başka il müdürlükleri var.

BAŞKAN – Sayın Sancarbababa...

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Efendim, şöyle: Bakanlık il müdürlerinin hepsi 3600 değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O tamam.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – İl idare kurulu üyesi Bakanlık il müdürleri 3600, diğer il müdürlerinden de Ankara, İstanbul, İzmir – mesela İl Kültür ve Turizm müdürü- 3600 ama mesela Mersin İl Müdürü 3000 yani hepsi 3600 değil, hâlihazırda il müdürleri içerisinde 3000 olan epey fazla...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ne kadar mesela “epey” dediğiniz?

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Şöyle arz edeyim efendim: İl idare kurulu üyesi olanlar 3600, diğerleri 3000.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Köy Hizmetleri il idare kurulu üyesi mi?

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanım, aslında şöyle: Şimdi, sayın vekilimizin vermiş olduğu önergelerin hepsinin kendi içerisinde haklı gerekçeleri var fakat Devlet Memurları Kanunu yıllar itibarıyla o kadar karmaşıklaşmış, zaman içerisinde ek göstergelerde, zamlarda, tazminatlarda, idari birtakım ödemelerde o kadar farklılıklar yapılmış ki yani herhangi bir yere dokunduğunuz zaman, bir başka yere de bakıyorsunuz aynı sorunla karşılaşabiliyorsunuz. Onun için bunu söylüyoruz. Bu şekliyle tek tek çözüm üretmek yerine bizim Devlet Memurları Kanunu’nu bir an önce memurlarımızın da kazanılmış haklarını koruyacak ve geliştirecek şekilde olmak üzere bir derleyip toparlamak lazım. Yoksa bu sistemin, şu anda uygulanan sistemin tutar bir yanı yok. Kimse bugün “Ben bordromu hesaplıyorum.” diyemez, diyemez yani. O kadar karmaşık ki ve o kadar farklı uygulamalar var ki. Onun için diyoruz ki buradaki 40-50 kişi gibi... Bana bugün bir şey söylediler; 5 kişi. Yani sayıdan öte yamalı bohçaya dönmüş bu sistemin behemehal üzerinde çalışılıp artık kökten değişmesi lazım yoksa çözüm olmaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “666’yla çözdük.” demiştiniz hepsini.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Üst yöneticiler için çözdük.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hatırlıyorum yani öyle...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O zaman bir dakika, burada savunma hakkı doğdu.

İki konuyu yaptık 666’yla, iki konuyu... İki şey söyleyeyim: Bir, 666’yla eşit işe eşit ücreti getirdik. İki, üst yöneticiler için eşit bir ücret tablosu getirdik.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3 adet önergemiz kaldı arkadaşlar, sırasıyla okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin yeni bir madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kalaycı

Emin Haluk Ayhan

Konya

Denizli

MADDE - 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 43- 28.12.2004 tarihinden önce kamu kurum ve kuruluşlarında Devlet memuru olarak çalışmakta iken aynı tarih itibarıyla bulundukları teknik hizmet sınıfında atanabilecekleri mesleki bir üst öğrenimi bitirmiş olanlar (bunlardan denklik kararını 28.12.2004 tarihinden sonra almış olanlar dahil) bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 gün içerisinde müracaat etmeleri durumunda, halen görev yapmakta oldukları kurumlarda unvanlarına ilişkin kadrolara atanırlar.

Bu madde kapsamında yapılacak atamalar için ilgili kurumlarda uygun boş kadronun bulunmaması durumunda, söz konusu kadrolar başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş sayılarak kurumlara ait kadro cetvelinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, biraz önce ifade ettiğim gerekçelerle önergeye maalesef katılamıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, buyurun, bir açıklama alalım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkan, gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

28/12/2004 tarihinden önce geçerli olan uygulamada devlet memurları öğrenim durumları itibarıyla kazandıkları unvanlara kurumlarında o unvan da kadro varsa kurumlarının takdiriyle bu unvanlara atanabilmekteydi. Bu tarihten sonra unvan değişikliği yapılabilmesi ise sınav şartına bağlanmıştır.

Ancak 28/12/2004 tarihinden önce kamu kurum ve kuruluşlarında devlet memuru olarak çalışmakta iken aynı tarih itibarıyla mezun durumda oldukları öğrenimleri itibarıyla ihraz ettikleri unvanlara ilişkin kadrolara atanamamış olanlar da bulunmaktadır. Ayrıca, Yükseköğretim Kurulu tarafından denklik kararları söz konusu tarihten sonra verilmiş olan devlet memurlarından bazıları da unvanlarına ilişkin kadrolara atanamamıştır.

Bu durumda olanların mağduriyetinin giderilmesi amacıyla 28/12/2004 tarihinden önce kamu kurum ve kuruluşlarında teknik hizmetlerde devlet memuru olarak çalışmakta olanların aynı tarih itibarıyla mezun durumda oldukları öğrenimleri itibarıyla ihraz ettikleri unvanlara ilişkin kadrolara bulundukları kurumlarda sınavsız atamalarının sağlanması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emin Haluk Ayhan

Mustafa Kalaycı

Denizli

Konya

MADDE- 29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Geçici 10’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “20/10/2016”, “sözlü sınavın son başvuru tarihi itibarıyla otuz beş” ve “30/6/2017” ibarelerinin, sırasıyla “31/12/2017” “29/10/2016 tarihi itibarıyla kırk beş” ve “31/12/2018” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, katılamıyorum.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

676 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de yer alan düzenlemeyle Türk Silahlı Kuvvetlerinde 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi olarak en az iki yıl süreyle uzman erbaş statüsünde çalıştıktan sonra 20/10/2016 tarihine kadar kendi istekleriyle sözleşmelerini feshetmiş olanlardan, 30/6/2017 tarihine kadar yapılacak sözlü sınava son başvuru tarihi itibarıyla 35 yaşını doldurmamış olanların infaz ve koruma memuru olarak istihdam edilmelerine imkân sağlanmıştı. Ancak sınava ilişkin son tarih olan 30/6/2017’ye kadar yapılan sınav başvuruları öncesinde yaş şartını kaybetmiş uzman erbaşlar ile 20 Ekim 2016 tarihinden sonra sözleşmesini feshetmiş olan erbaşlar bu düzenlemeyle getirilen imkândan yararlanamamıştı.

Önergeyle görevden ayrılmış uzman erbaşların infaz ve koruma memuru pozisyonlarında istihdamına imkân veren düzenlemeden çeşitli sebeplerle yararlanamamış olanlara yaş ve sınav tarihine ilişkin hükümlerin kapsamını genişletmek suretiyle yararlanma imkânı tanınması, vatan savunmasında ve terörle mücadelede çok zor koşullarda başarıyla görev yapmış uzman erbaşlarımızın kamu hizmetinde daha fazla sayıda istihdamının sağlanmasıyla aynı zamanda onlara verdiğimiz kıymetin farklı bir yönüyle gösterilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ayhan.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakanım, biraz önce tutanaklara geçmeden de söyledim. Bir şehit yakınına bir belediye otobüsündeki bir davranıştan dolayı bütün Türkiye ayağa kalkıyor. Özellikle içinde bulunduğumuz dönem toplumun bu konudaki duyarlılığını daha net bir şekilde ortaya koyuyor. Şimdi burada da söylediğimiz, bu insanlar çalışırken mağdur edilmesinler ve pozisyon unvanları başka işleme gerek kalmaksızın memur olsun diyoruz, hepsi bu. Takdir zatıalınızın.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de tutanaklara geçsin diye söyledim. Bugün bu önerge geldiğinde sizlere de ifade ettim, ilgili bakanlıklarla bu meselenin konuşulması, çalışılması gerektiğini ifade ettiğim için sizin de bilginiz dâhilinde katılamadığımı söyledim, yoksa Sayın Ayhan’ın ifade ettiği konudaki hassasiyet hepimizin ortak hassasiyeti.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İki adet önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin yeni bir madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kalaycı

Emin Haluk Ayhan

Konya

Denizli

Madde: 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 19- Bu Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde kapsamında hayatını kaybedenlerin ve malullerin eş, çocuk, ana, baba veya kardeşlerinden, bizzat istihdam hakkından yararlanarak bu maddenin yayımı tarihinden önce hizmetli unvanlı kadro ve

pozisyonlara atanan ve halen bu unvanda görev yapanların bu maddenin yayımını takip eden ayın 14'ü itibarıyla kadro ve pozisyon unvanları başka bir işleme gerek kalmaksızın memur olarak değiştirilmiş sayılır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biraz önce aslında bu konuyla ilgili hem Sayın Ayhan hem de ben düşüncelerimizi ifade ettik. İlgili bakanlıkların bu konuyla ilgili bir çalışma yapma ihtiyacı olduğu için katılamadığımı ifade ettim.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Hakkında Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emin Haluk Ayhan

Denizli

MADDE 31/5/2006 tarihli 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

08.09.1999 tarihinden önce sigortalı olanlar yukarıdaki fıkraların hükümleri dışındadır. Bu tarihten önce sigortalı olanların;

a) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş olması ve en az 5000 gün veya,

b) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş olması, 15 yıldan beri sigortalı bulunması ve en az 3600 gün yahut,

c) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmamış olmakla beraber, kadın ise 20 erkek ise 25 yıldan beri sigortalı bulunması ve en az 5000 gün,

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması, yeterlidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, katılamıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

8 Eylül 1999 tarihinden önce emekli olmak için prim gün sayısını ve sigortalılık süresini doldurmak yeterliydi. Dolayısıyla yirmi yıldan beri sigortalı olan kadınlar ve yirmi beş yıldan beri sigortalı olan erkekler 5 bin gün prim ödeme koşuluyla emekli olmaktadır.

4447 sayılı Kanun'la emeklilik yaşı kademeli olarak yükseltilirken Anayasa Mahkemesi 4447 sayılı Kanun'un ilgili maddesini iptal etmiştir. Ancak 4759 sayılı Kanun'la emeklilikte kademeli geçiş yeniden düzenlenmiştir.

4759 sayılı Kanun’la 8/9/1999 gününden önce işe giren kadınlarda 40 ile 58 erkeklerde ise 44 ile 60 yaş arasında değişen yaş bekleme süresi getirilmiştir. Bu kanun hükmü gereği sigortalılar, prim ödeme gün sayısını doldurmuş olsalar bile emekli aylığından yararlanabilmek için öngörülen yaş koşulunu sağlayana kadar beklemek zorunda kalmıştır. Bu düzenleme sonucu 1999 yılından önce işe başlayan sigortalıların emekli olacağı yaş 3 ila 12 yıl arasında uzatılmıştır.

Emekli olmak için yaşı bekleyen ama bu süre zarfında işsiz kalan vatandaşlarımız işe girmek istediklerinde işveren tarafından “Yaşlısın.” denilmekte, emekli olmak istediklerinde Hükûmet tarafından “Gençsin.” denilmektedir. Dolayısıyla iş bulmak için zorlanan bu vatandaşlarımız emekli olamamaktadır. Önergemizle 8 Eylül 1999 tarihinden önce sigortalı olup prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresini dolduran ancak yaş şartını yerine getiremeyen sigortalılara emeklilik hakkı tanınmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

81’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 81- Bu Kanunun;

a) 2 nci, 29 uncu, 55 inci ve 64 üncü maddeleri yayımını izleyen aybaşında,

b) 16 ncı, 31 inci ve 35 inci maddeleri yayımını izleyen ikinci aybaşında

c) 11 inci maddesi yayımı tarihinden sonra tescil edilen sermaye şirketlerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 15 inci maddesi yayımı tarihinden önce tarhiyat öncesi uzlaşma talep edilenler hariç olmak üzere yayımı tarihinde,

d) 44 üncü maddesi, 66 ncı maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 75 inci madde 1/1/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) 17 nci, 18 inci, 19 uncu, 20 nci ve 21 inci maddeleri 1/1/2019 tarihinde,

f) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Bir adet önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas no.lu Kanun Tasarısı’nın 81’inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini ve takip eden bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Şükrü Erdiç

Adana

“f) 67 ncı maddesinin 5520 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin hükmü 1/1/2019 tarihinde (1/1/2019 tarihi itibarıyla kurulu bölgesel yönetim merkezleri için 1/1/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere),”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Herhâlde bitiriyoruz değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O anlamda yalnızca Sayın Bakana bir çağrıda bulunacağım.

Yaklaşık iki haftadır çalışıyoruz bu torba üzerinde. Sayın Bakan, daha önce de istirham etmiştik, sizden tekrar istirham ediyoruz bu kadar çok maddeli torbalar lütfen getirmeyin. Siz de yorulunuz, bürokratlarımız da yoruldu, milletvekilleri de yoruldu. Torba getirmeyin diyoruz, getiriyorsunuz.

BAŞKAN – Bari çorba getirmeyin!

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet yani çuval getirmeyin buraya yani 20 madde, 30 madde eyvallah hadi 40 madde ama 85 madde yani gerçekten dağıldık onu söyleyeyim, bir.

BAŞKAN – Biz burada 176 maddeyi de gördük Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Geçen 140 madde biz yaptık.

BAŞKAN – 127 maddeydi o yani 133 geldi 127 çıktı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama 20 tane de çıkardık, ondan dolayı öyle oldu, 20-25 tane çıkardık, onu da görüştük.

BAŞKAN – Tabii, tabii 21 tane çıkardık, ilave ettiklerimiz var, evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bir de sizden istirhamım iki haftadır çok ciddi önerilerde bulunduk.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – KDV’yi getireceğiz haftaya, KDV Kanunu getireceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şu torbayla ilgili konuşacağım. Çok önerilerde bulunduk, sizden istirhamım, çalışacağız dediğiniz şeyleri Genel Kuruldan önce lütfen bizim de bilgilerimize sunun.

BAŞKAN – Sayın Paylan, oylayayım da ondan sonra söz vereyim size.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan organize edecek zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onu diyorum yani çalışmalarınızı Genel Kuruldan çok daha önce bize de sunabilirsiniz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, organize etsin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onu söylüyorum, Başkana çağrım tabii ki bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

82’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 82 – Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben önce Sayın Başkanım size, bütün Komisyon üyelerimize, bu Komisyon çalışmaları sırasında bizlere her türlü katkıyı veren Komisyon uzmanlarımıza, stenograflarımıza, basın mensuplarımıza, velhasıl iki haftadır burada bu çalışmalara katılan herkese teşekkür ediyorum.

Toplantılar sırasında zaman zaman fark etmeden kırıncı, bir noktada yanlışlarımız olabilir, o konuda da hakkınızı helal edin. Burada gerçekten çok verimli, çok değerli, çok önemli düzenlemeleri hayata geçirecek şekilde yoğun bir mesai sarf ettik. İnşallah Genel Kuruldan önce de sizlerin ifade ettiği konularda ilave çalışmalar yaparak tekrar bir araya geliriz ve Genel Kurulda yine hep beraber Komisyon olarak vatandaşa yarayacak birçok düzenlemeyi de birlikte hayata geçiririz.

Ben tekrar herkese teşekkür ediyorum.

Sadece şunu da söylemem lazım: Herhâlde haftaya da Katma Değer Vergisi Kanunu’yla ilgili düzenlemeyi Plan ve Bütçe Komisyonumuza getiriyoruz. Dolayısıyla da o konuyu da haber vereyim yani çalışmalara devam edeceğiz, KDV Kanunu’nu da haftaya getiriyoruz inşallah Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bekliyoruz Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum tekrar herkese.

KADİM DURMAZ (Tokat) - İçine neler katacaksınız, yandan ilaveler var mı?

BAŞKAN - Sayın üyeler, görüşülmekte olan tasarı metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin 27 Şubat 2018 tarihi saat 17.00’ye kadar verilmesini, özel sözcüler olarak Abdullah Nejat Koçer, Emine Nur Günay, İbrahim Aydemir, Ejder Açıkkapı, Mustafa Savaş, Şahap Kavcıoğlu, Hurşit Yıldırım, Hulusi Şentürk, İbrahim Aydın, Cemal Öztürk ve Şirin Ünal’ın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun, hepinize çok teşekkür ediyorum.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.07

